

HET Register

Vakblad van het Register Belastingadviseurs

REGISTER
BELASTING
ADVISEURS

augustus 2020 | nummer 4

Agro-specialist Pieter Seegers:
'Als inspecteur moet
je standpunten
durven innemen'



[De mantelzorgwoning en de eigen woning](#)

[Doe wel en zie \(niet\) om: fiscale opbrengsten van verkiezingsprogramma's](#)

[Fiscale frontberichten: Register Belastingadviseurs over werken in coronatijd](#)



Gecombineerd verbruik: 1,1 - 2,0 l/100 km, 100 - 50 km/l. CO₂-uitstoot: 30 - 47 g/km (WLTP).
Voor officiële dealeradressen, kosten en leveringsvoorwaarden, zie [mercedes-benz.nl](https://www.mercedes-benz.nl).

Choose not to choose.

De Mercedes-Benz **Plug-in Hybrids**.

Laat u verleiden door het beste van twee werelden: Meer power. En minder verbruik. Een fascinerende combinatie die samen met onze Business Solutions uitvoeringen naadloos aansluit bij de wensen van zakelijke rijders. Ontdek het meest complete aanbod in Plug-in Hybrid nu op [mercedes-benz.nl/eqpower](https://www.mercedes-benz.nl/eqpower) of meer info bij uw Mercedes-Benz dealer.

EQ POWER





Colofon

Het Register is een uitgave van het Register Belastingadviseurs (RB), World Trade Center Den Haag Prinses Beatrixlaan 544 2595 BM Den Haag Toren C, verdieping 9 Tel.: (088) 010 77 77

Het Register verschijnt zes keer per jaar en vormt een belangrijke informatiebron voor de leden van het Register Belastingadviseurs. Leden en relaties van het RB ontvangen Het Register uit hoofde van hun lidmaatschap/betrokkenheid bij het RB. Informatie over (het lidmaatschap van) het RB vindt u op www.rb.nl; informatie over het opzeggen van het lidmaatschap vindt u op www.rb.nl/lidmaatschap-opzeggen.

Redactieraad

Mr. S.F.J.J. (Sylvester) Schenk RB (hoofd-redacteur)
Prof. mr. dr. G.J.M.E. (Guido) de Bont
Mr. E.E.J.C. (Eli) Hendriks RB
Mr. dr. M.J. (Mascha) Hoogveen
Mr. W.J.M. (Wil) Vennix RB

Eindredactie

Mr. Sandra van den Nieuwenhof
www.sandravandennieuwenhof.nl
E-mail: contact@sandravandennieuwenhof.nl

Uitgever

Register Belastingadviseurs
E-mail: communicatie@rb.nl

Rubriek Jurisprudentie en Wetgeving
Fiscaal up to Date, Dordrecht

Advertenties

Elma Media B.V.
Rob Stavenuiter
Tel.: 0226-331638
E-mail: r.stavenuiter@elma.nl

Elfde jaargang, oplage 7500

Vormgeving

Twinmedia BV, Joke Boer

© Register Belastingadviseurs

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Register Belastingadviseurs.

'Het Register' bevat informatie die met de meeste zorgvuldigheid is samengesteld. Het Register Belastingadviseurs en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie.

Citeertitel: Het Register 2020/nr.

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVICEURS ■



www.rb.nl/het-register

DE Inhoud

14 Agro-specialist Pieter Seegers: 'Als inspecteur moet je standpunten durven innemen'
Het Interview

36 Fiscale frontberichten
Register Belastingadviseurs over werken in coronatijd

Redactiecolum - Lezend leren

Mr. Eli Hendriks RB

■ 4

Kort & Bondig

■ 5

De mantelzorgwoning en de eigen woning

Mr. dr. Mascha Hoogveen en Evelien Voordendag BSc

■ 8

Agro-specialist Pieter Seegers: 'Als inspecteur moet je standpunten durven innemen'

Het Interview

■ 14

Gastcolumn - Leuker en makkelijker wordt het niet

Mr. drs. Frans-Jozef Haas

■ 19

Doe wel en zie (niet) om: fiscale opbrengsten van verkiezingsprogramma's

Mr. Sylvester Schenk RB

■ 20

Vakantiebonnen in de agrarische sector

Mr. drs. Fons Overwater RB

■ 25

Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid

Arjan Knol RB / FFP

■ 26

Jurisprudentie en wetgeving

■ 31

Fiscale frontberichten

Register Belastingadviseurs over werken in coronatijd

■ 36

Gerard van Dalen, oprichter Rubes US Tax Services: 'Amerika baseert zijn belastingwetten op nationaliteit'

Het Kantoor

■ 41

Het Verenigingsnieuws

■ 44

Lezend leren

‘Een mens leert op twee manieren: door te lezen of door omgang met slimmere mensen.’ Dit citaat is afkomstig van Will Rogers, een Amerikaanse komiek uit de jaren twintig-dertig van de vorige eeuw. Ik geef gehoor aan het tweede gedeelte in het citaat door lid te zijn van de redactieraad van Het Register. Wij komen een aantal keren per jaar bij elkaar om de inhoud van ons clubblad te bepalen en de meest interessante onderwerpen op met name fiscaal gebied passeren dan de revue.

Zo kwamen ook de artikelen in dit nummer voorbij waarin onder andere het coronavirus een rol speelt. Op 15 maart 2020 ging Nederland op slot en een gigantische hoeveelheid aan wetgeving is geproduceerd om de coronacrisis, althans financieel, te kunnen beteugelen. De aanbieders van content zoals het Register Belastingadviseurs, Kluwer en SDU boden ons adviseurs duizenden pagina's aan informatie. En dan slaan we aan het lezen, zoals het goede adviseurs betaamt, want onze klanten hebben advies nodig. Ik ga niet alle regelingen benoemen maar ik schat in dat het coronadossier voor de belastingadviseur inmiddels ongeveer 5.000 pagina's beslaat. Als je ervan uitgaat dat één pagina circa 500 woorden heeft en de gemiddelde leessnelheid 200-250 woorden per minuut is, heb je al 166 uur besteed aan het vergroten van je kennis door alle informatie over de noodmaatregelen door te nemen.

En dan is er nog het rapport ‘Bouwstenen voor een beter belastingstelsel’. Hans Vijlbrief, één van onze staatsecretarissen van Financiën, had een perfecte timing om dit rapport op 18 mei 2020 te lanceren. Aangezien je als adviseur op de hoogte moet blijven van toekomstige belastingwijzigingen zul je dit moeten lezen. Ik heb de rapporten van de 169 bouwstenen met de bijlagen geprint en kom aan zo'n 1500 pagina's. Dit vraagt zeker 50 uur leestijd. In dit bouwstenenrapport wordt overigens geadviseerd om ondernemers zwaarder te belasten, om de reeds zwaarbelaste werknemers met middeninkomens te ontzien. Dit is opmerkelijk want in dit nummer beschrijft hoofdredacteur Sylvester Schenk de opbrengst van de fiscale paragrafen van de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen. Hieruit blijkt dat met name de ondernemers, lees dga's, tijdens Rutte III ook al zwaarder zijn belast. Daarnaast valt de vergroening op die voorop staat in de serie belastingvoorstellen. Er worden maar liefst 43 maatregelen voor vergroening voorgesteld. Het zal je niet verbazen van welke politieke kleur de ambtenaren van het ministerie van Financiën zijn.

Ten slotte, als surprise van deze zomer bood het Register Belastingadviseurs je de kans om gratis de derde, aangepaste druk van Leo Stevens' Handboek Inkomstenbelasting 2001 in handen te krijgen. Een uitstekende uitgave van maar liefst 1899 pagina's. Goed voor 100 uur leesplezier. Alles bij elkaar heb je deze zomer zeker acht werkweeken mogen besteden aan het up to date houden van je fiscale kennis. Ik vraag me af of het Register Belastingadviseurs hier PE-punten voor wil toekennen. Het is in ieder geval een troost dat je volgens mijn berekening dit nummer in drie kwartier kunt lezen. <<<

Mr. Eli Hendriks RB
lid van de redactieraad



Werkwijze Belastingdienst in strijd met de wet en discriminerend



AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Afdeling Toeslagen van de Belastingdienst had de (dubbele) nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag niet zo mogen verwerken als jarenlang gebeurde. Deze verwerkingen waren onrechtmatig, discriminerend en daarmee onbehoorlijk – zware overtredingen van de privacywet, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Dit blijkt uit onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Aleid Wolfsen, voorzitter van de AP, overhandigde het onderzoek vandaag aan staatssecretaris Alexandra van Huffelen (Toeslagen en Douane).

Onrechtmatige verwerking

De Belastingdienst had de gegevens over dubbele nationaliteit al in januari 2014 moeten wissen. Maar in mei 2018 stonden in totaal nog 1,4 miljoen mensen met een dubbele nationaliteit geregistreerd in systemen van de Belastingdienst.

Dubbele nationaliteit speelt geen rol bij het beoordelen van een aanvraag voor kinderopvangtoeslag. Toch bewaarde en gebruikte de Belastingdienst deze gegevens.

Daarnaast verwerkte de Belastingdienst de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag om georganiseerde fraude te bestrijden. Terwijl deze gegevens hiervoor niet noodzakelijk waren.

Tot slot gebruikte de Belastingdienst de nationaliteit van aanvragers als een indicator (wel/niet Nederlander) in een systeem dat automatisch bepaalde aanvragen als risicovol aanwees. Ook voor dit doel waren deze gegevens niet noodzakelijk.

In alle gevallen – aanvragen beoordelen, fraude bestrijden en het risicosysteem – is de verwerking daarom onrechtmatig. Anders gezegd: het mag absoluut niet.

Discriminerende verwerking

Door gegevens over nationaliteit onnodig op te nemen in allerlei systemen, handelde de Belastingdienst discriminerend. Voor het recht op kinderopvangtoeslag maakt het namelijk niet uit welke nationaliteit iemand heeft, alleen of diegene rechtmatig in Nederland verblijft.

De Belastingdienst maakte dus onterecht onderscheid op basis van nationaliteit. Hierdoor is de verwerking van nationaliteit voor fraudebestrijding en het risicosysteem volgens de privacywet AVG onbehoorlijk. Want, zo stelt de AVG, een verwerking mag geen inbreuk maken op fundamentele rechten. Zoals het recht niet gediscrimineerd te worden.

Onacceptabele werkwijze

AP-voorzitter Wolfsen: *'Uit ons onderzoek is naar voren gekomen dat de afdeling Toeslagen van de Belastingdienst op meerdere manieren, op grote schaal en langdurig gegevens bewaarde en gebruikte op een manier die absoluut niet is toegestaan. Het hele*

stelsel was op een discriminerende manier ingericht en werd ook als zodanig gebruikt. Welke concrete gevolgen dit heeft gehad voor individuele aanvragers, dat kunnen we in dit onderzoek niet zien. Wel was er permanent en structureel onnodige negatieve aandacht voor de nationaliteit en dubbele nationaliteit van de aanvragers.'

Vervolgstappen

Met dit feitenonderzoek heeft de AP het eerste deel van het onderzoekstraject afgerond. De volgende stap is dat de AP beoordeelt of de Belastingdienst een sanctie opgelegd krijgt, zoals een boete. Maar eerst heeft de minister van Financiën het recht om officieel te reageren op het onderzoek. Hierna kan de AP, in het najaar van 2020, een mogelijke sanctie bekend maken.

■ Persbericht Autoriteit Persoonsgegevens, 17 juli 2020

Reactie staatssecretaris Van Huffelen op rapport Autoriteit Persoonsgegevens

Staatssecretaris Alexandra van Huffelen van Financiën noemt de conclusie van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) dat Toeslagen bij de verwerking van de nationaliteit van mensen heeft gediscrimineerd „zeer ernstig“. „Het verbod op discriminatie dient strikt gerespecteerd te worden. Gelijke gevallen dienen gelijk behandeld te worden. Ik wil hiervoor dan ook mijn oprechte excuses aanbieden.“

Dat schrijft Van Huffelen aan de Tweede Kamer in een reactie op het rapport „De verwerking van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag“. De AP constateert in het rapport dat Toeslagen bij het verwerken van persoonsgegevens onrechtmatig heeft gehandeld. Dat gebeurde op drie punten. Bij twee daarvan is sprake geweest van discriminatie, en daarmee van onbehoorlijk handelen.

Staatssecretaris Van Huffelen meldt de Tweede Kamer dat de onrechtmatig gebruikte gegevens inmiddels uit de systemen van Toeslagen zijn verwijderd. Ook geeft ze aan welke maatregelen Toeslagen heeft genomen om te voorkomen dat opnieuw fouten worden gemaakt bij de verwerking van persoonsgegevens. De staatssecretaris kondigt verder aan dat zij een breed gesprek wil voeren over de gevolgen die discriminatie door Toeslagen heeft gehad voor de betrokken ouders.

■ Nieuwsbericht ministerie van Financiën, 17-07-2020

Economisch beeld verslechtert verder in juli

Het conjunctuurbeeld volgens de Conjunctuursklok van het CBS is in juli verder verslechterd, meldt het CBS. De economie ligt diep in een fase van laagconjunctuur. In de Conjunctuursklok van half juli presteren 11 van de 13 indicatoren slechter dan hun langjarige trend. De maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus hebben voor veel indicatoren in de klok vanaf verslagmaand maart grote invloed.

De Conjunctuursklok is een hulpmiddel voor het bepalen van de stand en het verloop van de Nederlandse conjunctuur. In de Conjunctuursklok komt vrijwel alle belangrijke economische informatie samen die het CBS tijdens de afgelopen maand c.q. het afgelopen kwartaal heeft gepubliceerd. Het conjunctuurbeeld volgens de Conjunctuursklok betreft een macro-economisch beeld en het gaat niet in gelijke mate op voor alle huishoudens, bedrijven of regio's.

■ Nieuwsbericht CBS, 17-7-2020



Leo Stevens biedt staatssecretaris Vijlbrief herziene druk Handboek Inkomstenbelasting 2001 aan

Vandaag heeft prof. dr. Leo Stevens samen met Martin Hommersom LLM RB de derde druk van het Handboek Inkomstenbelasting 2001 en de bijbehorende spin-off 'Nieuwe dynamiek in het fiscale mkb-beleid' overhandigd aan staatssecretaris van Financiën dr. Hans Vijlbrief. De publicatie van beide boeken is mede mogelijk gemaakt door het Register Belastingadviseurs. Na 'Kansrijk Belastingbeleid' van het CPB en 'Bouwstenen voor een beter belastingbeleid' van het ministerie van Financiën is het nu de beurt aan Stevens om zijn aanbevelingen voor een beter belastingbeleid te presenteren, gericht op het mkb als motor van onze economie. De verschijning van beide boeken van Stevens is goed getimed. De politieke partijen zijn druk doende om hun verkiezingsprogramma's voor de verkiezingen van 17 maart 2021 vorm te geven, waaronder de fiscale paragrafen. Ze worden daarbij in eerste instantie gevoed door de rapporten die het CPB en Financiën hun voorleggen. De samenhang tussen de verschillen-

de rapporten is niet altijd duidelijk. Iedere partij pikt er uit wat voor hun achterban van belang is, zonder daarbij acht te slaan op zaken als evenwichtige belastingheffing, praktische uitvoerbaarheid en alsmaar toenemende complexiteit. En afhankelijk van wie er aan de macht komt, worden de politieke keuzen bepaald. Dat is nu precies de reden waarom ons belastingstelsel bijna 20 jaar later volledig is ontspoord. Stevens presenteert zijn aanbevelingen voor evenwicht, uitvoerbaarheid en vereenvoudiging en schetst hoe bestaande knelpunten, specifiek voor de mkb-ondernemer, kunnen worden opgelost. De staatssecretaris bleek zich ook al te hebben verdiept in de drukproef van het boek. Na de aanbieding ontwikkelde zich daardoor een openhartig en constructief gesprek. De staatssecretaris onderschreef de noodzaak om het wederzijdse vertrouwen te versterken en de samenwerking tussen de Belastingdienst en mkb-belastingadviseurs te intensiveren. Hij stelde de kritische inbreng van Stevens in zijn boek dan ook op prijs. De inbreng van de wetenschap komt het parlementaire proces ten goede. Het Register Belastingadviseurs (RB), waar Leo Stevens erelid van is, heeft besloten om het boek 'Nieuwe dynamiek in het fiscale mkb-beleid' onder zijn leden én alle stakeholders in het fiscale domein te verspreiden. Daaronder bevinden zich naast de leden van het RB de politieke partijen en beleidsmakers. De politieke stakeholders worden daarbij van harte uitgenodigd om de dialoog aan te gaan met de fiscalisten van het RB en mee te werken aan een fiscaal evenwichtig mkb-beleid.

■ Persbericht Register Belastingadviseurs, 29 juni 2020



Afbouw crisisondersteuning zelfstandig ondernemers past bij volgende fase

Als de overheidssteun aan zelfstandig ondernemers in oktober wordt voortgezet, ligt beperking van de steun tot alleen diegenen met weinig vermogen economisch gezien het meest voor de hand. Dit stimuleert zelfstandigen om hun werkzaamheden aan te passen aan de nieuwe situatie, waarin langdurig getroffen sectoren krimpen en andere sectoren juist groeien. Ook komt het geld dan alleen terecht bij mensen voor wie deze steun bedoeld is: zelfstandigen die tijdelijk niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Een toets op het eigen vermogen verhoogt wel de uitvoeringskosten per uitkeringsgerechtigde. Dit volgt uit de publicatie 'Opties voor de derde fase van steun aan zelfstandig ondernemers' van het centraal Planbureau.

In deze publicatie bespreekt het CPB verschillende varianten voor (eventuele) verlenging van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) per 1 oktober. Daarbij worden de effecten op de mobiliteit van zelfstandigen op de arbeidsmarkt, de doelmatigheid van de overheidsuitgaven en de uitvoeringskosten bekeken. Beëindiging van de Tozo per 1 oktober is een andere optie om de mobiliteit van zelfstandigen en de doelmatigheid van de overheidsuitgaven te bevorderen.

De Tozo is in maart 2020 door de overheid ingevoerd om zelfstandig ondernemers te ondersteunen die kampten met een acuut inkomensverlies als gevolg van de coronacrisis. De Tozo-uitkering vult het inkomen aan tot bijstandsniveau. Om in aanmerking te komen voor de Tozo telt het vermogen nu niet mee, sinds juni is er wel een toets op het partnerinkomen.

■ Persbericht, CPB, 16 juli 2020



Ouwersloot Kerkhoven

adviseurs | accountants

Ouwersloot Kerkhoven adviseurs | accountants is een dynamisch, professioneel en enthousiast accountants- en advies kantoor met vestigingen in Schagen, Amsterdam en Oostzaan. Daarnaast heeft onze Audit-tak sinds dit jaar een controle vergunning verworven en zijn wij als kantoor partner in het Horizontaal Toezicht van de belastingdienst. Binnen ons kantoor ligt de focus sterk op onze advisering, gefundeerd op een stevig kwaliteitssysteem. Uniek in onze aanpak is de gemandateerde fiscale rol bij de totstandkoming van alle jaarstukken. Binnen dit kwaliteitssysteem bestaat er behoefte aan uitbreiding in de fiscaliteit. Wij zoeken derhalve voor onze vestigingen een;

Ervaren Fiscalist

Wat ga je doen?

Wij zijn op zoek naar een verantwoordelijk persoon, die binnen ons enthousiaste team invulling kan geven aan de fiscale reviews binnen de samenstellingspraktijk, met ook een stuk advisering. Daarnaast houd je je bezig met het beoordelen en opstellen van diverse aangiften. Ook zul je mede invulling geven aan de verdere verdieping van de fiscale rol in de organisatie én over de verschillende vestigingen. Een functie waarbij je, mede door de platte organisatie, veel naar jezelf kunt toetrekken en waarbij je veel vrijheid hebt. Onze organisatie heeft een divers klantenpakket en dito interessante opdrachten. Kwaliteit en professionaliteit staan hoog in het vaandel. Als fiscalist heb je een zelfstandige functie met veel verantwoordelijkheden.

Wie ben jij?

Je bent zelfstandig en communicatief vaardig. Uiteraard beschik je over een relevant HBO of WO diploma en heb je aantoonbare financieel - administratieve én fiscale kennis.

Wat bieden wij:

Wij stellen jouw ontwikkeling centraal. Op basis van persoonlijke behoefte en ambitie word je gecoacht bij je verdere groei. Je werkt samen met professionals binnen een dynamische omgeving zonder poeha. Daarnaast zijn er doorgroei mogelijkheden naar de rol van relatiebeheerder. Uiteraard goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Informatie:

Voor meer informatie over deze functie kun je contact opnemen met Maarten Greven, tel: 0224 - 274500.

Heb je interesse?

Stuur dan je CV met motivatie naar:
info@okadviseurs.nl



www.okadviseurs.nl

De mantelzorgwoning en de eigen woning

Sinds 1 november 2014 is het op grond van het Besluit omgevingsrecht 2010 mogelijk om op eigen terrein vergunningsvrij een mantelzorgwoning te realiseren.¹ Hierdoor is het plaatsen en gebruiken van mantelzorgwoningen vereenvoudigd. Deze maatregel past in het beleid van de regering om mensen zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving te laten wonen², al dan niet gedwongen omdat een plek in een verzorgingstehuis moeilijk te vinden is.



Mr. dr. Mascha Hoogeveen en Evelien

Voordendag BSc

Mascha Hoogeveen is als universitair docent verbonden aan het Fiscaal Instituut van Tilburg University en werkzaam bij de Belastingdienst. Zij is tevens redactielid van Het Register. Evelien Voordendag is masterstudent Fiscale Economie aan Tilburg University. Zij schreef haar bachelorthesis over de mantelzorgwoning en de eigen woning.



Het vergunningsvrij realiseren van een mantelzorgwoning is mogelijk in de woning zelf, via een aanbouw aan de woning of in of aan een bijgebouw. Het is zowel toegestaan dat de mantelverzorgende bij degene komt te wonen die de mantelzorg nodig heeft als andersom. Beide situaties kunnen gevolgen hebben voor de eigenwoningregeling.³ De mantelzorgwoning vormt alleen een eigen woning indien sprake is van één gebouw of een aanhorigheid daarvan dat de eigenaar op grond van een eigendomsrecht ter beschikking staat als hoofdverblijf. Dit is lang niet altijd het geval omdat een gezamenlijke huishouding tussen mantelverzorgende en mantelzorgbehoevende ontbreekt. Naar onze mening zou een flankerende maatregel voor de eigen woning passend zijn. Wij bepleiten om te regelen dat de mantelzorgwoning bij fictie tot de eigen woning behoort.

Eisen mantelzorgwoning

Vergunningsvrij (ver)bouwen betekent niet regelvrij (ver)bouwen. Zo moet bijvoorbeeld worden voldaan aan de eisen van het Bouwbesluit 2012. In het Besluit omgevingsrecht 2010 zijn verder voorwaarden opgenomen waarbinnen de mantelzorgwoning vergunningsvrij kan worden gerealiseerd. Deze voorwaarden geven ten eerste invulling aan het begrip mantelzorgwoning. Ten tweede gelden er, zoals voor iedere vergunningsvrije (ver)bouw, een aantal meer bouwtechnische eisen.

Mantelzorgen

In het Besluit omgevingsrecht 2010 is geen definitie opgenomen van de mantelzorgwoning maar wel van het begrip mantelzorg.⁴ Hieruit blijkt dat het moet gaan om niet beroepsmatige intensieve zorg of ondersteuning aan een hulpbehoevende, ten behoeve van zelfredzaam-

heid of participatie. De zorg moet rechtstreeks voortvloeien uit de sociale relatie tussen hulpverlener en hulpbehoevende, maar wel de gebruikelijke hulp van huisgenoten overstijgen. Dit betekent niet dat de mantelverzorger alle zorg voor zijn rekening moet nemen. Professionele hulp van bijvoorbeeld een thuiszorgorganisatie of de wijkverpleging is geen probleem.⁵ De zorgbehoefte moet aannemelijk worden gemaakt. Dit kan met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of een andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur. In ABRvS 11 december 2019, ECLI:NL:RVS:2019:4176 is geoordeeld dat deze zorgverklaring geen vereiste is voor een vergunningsvrije mantelzorgwoning. Het is dus mogelijk om bij twijfel op een andere wijze de hulpbehoefte aannemelijk te maken. In veel gevallen zal de hulpvraag bij de gemeente overigens bekend zijn, omdat een gemeente in zo'n situatie vaak al een vorm van ondersteuning biedt.⁶

Verder moet sprake zijn van *huisvesting in verband met mantelzorg*. Hieronder wordt verstaan: "huisvesting in of bij een woning van één huishouden van maximaal twee personen, van wie ten minste één persoon mantelzorg verleent aan of ontvangt van een bewoner van de woning."⁷

Een mantelzorgwoning kan dus een inbouw, aanbouw of bijgebouw zijn en het is zowel toegestaan dat de mantelverzorgende bewoner is van de woning en de mantelzorgbehoevende in de mantelzorgwoning gaat wonen als andersom. Hierna zullen wij er voor de leesbaarheid steeds van uitgaan dat de mantelzorgbehoevende bij de mantelverzorgende komt wonen. Verder maakt deze omschrijving duidelijk dat het vergunningsvrij realiseren van een mantelzorgwoning is beperkt tot de huis-

vesting van maximaal twee personen. Een samenwonende partner of kind is dus wel toegestaan, maar bewoning door een gezin met meerdere personen niet. De reden is dat in dit laatste geval de planologische inbreuk meer ingrijpend van aard zal zijn zodat vergunningsvrij bouwen niet passend is. Hiervoor is dus een omgevingsvergunning vereist.⁸

Bouwvoorschriften

Hoofregel voor vergunningsvrij bouwen van een bijgebouw is dat het bijgebouw functioneel verbonden moet zijn met het hoofdgebouw. Hieraan kan bij een mantelzorgwoning worden getwijfeld omdat naar zijn aard sprake is van een aparte wooneenheid met een eigen keuken, badkamer en slaapkamer. Daarom is geregeld dat de mantelzorgwoning steeds functioneel verbonden is aan het hoofdgebouw.⁹ Ook is geregeld dat het bouwen van een mantelzorgwoning mag leiden tot een toename van het aantal woningen. Normaal gesproken is dat niet mogelijk zonder omgevingsvergunning. Het is echter niet mogelijk om vergunningsvrij een mantelzorgwoning te bouwen bij een monument.¹⁰

Verder moet het gebouwde aan diverse bouwkundige voorschriften voldoen. Zo zijn in art. 2 en 3 Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht 2010 diverse omvangs- en hoogtebeperkingen opgenomen, die bijvoorbeeld afhankelijk zijn van de grootte van het perceel, de reeds bestaande bebouwing, de afstand tussen de woning en het bijgebouw en de afstand van het gebouwde tot de erfgrans. Voor de specifieke invulling verwijzen wij naar het Besluit omgevingsrecht 2010. Verder geldt dat in geval van een bijgebouw de woning uit maximaal één woonlaag mag bestaan. De mantelzorgwoning mag wel een tweede verdieping hebben, maar daarop mag niet worden gewoond.

Deze bouwkundige voorschriften gelden voor iedere vergunningsvrije (ver)bouw en dus niet alleen voor de mantelzorgwoning. Het doel hiervan is dat bij de beëindiging van de mantelzorg een situatie ontstaat die ook onder het Besluit omgevingsrecht 2010 valt.¹¹ Hierdoor hoeft het gebouwde na beëindiging van de mantelzorg niet te worden afgebroken. De fictieve kwalificatie van ‘functioneel verbonden zijn met het hoofdgebouw’ vervalt wel.¹² Dit betekent dat een eventuele aanwezige keuken en badkamer moeten worden verwijderd. De beëindiging van de mantelzorg heeft dus ook effect op een eventuele achterblijvende partner waarmee werd samengewoond, ook als de mantelzorg is geëindigd door het overlijden van de zorgbehoevende. Deze langstlevende partner zal op zoek moeten gaan naar andere woonruimte. Volgens Bende en De Vries wordt in de praktijk gedoogd dat de langstlevende partner in de woning mag blijven wonen. Zij roepen de wetgever op regels te geven voor deze situatie. Dit laatste is volgens ons zeker wenselijk, nu het al dan niet gedogen van deze situatie door een gemeente leidt tot willekeur. Overigens is het de vraag of de wetgever op dit punt heil ziet

in een tegemoetkoming. In de Toelichting bij de wijziging in 2014 is uitdrukkelijk aangegeven dat deze situatie op zichzelf niet anders is dan de situatie waarin men in strijd met het bestemmingsplan in een bijgebouw woont, zonder dat eerst sprake was van mantelzorg.¹³

Mantelzorgwoning en WOZ

Van belang is nog om te vermelden dat de Waarderingskamer heeft aangegeven dat een mantelzorgwoning vanwege het tijdelijke karakter daarvan niet leidt tot een hogere WOZ-waarde.¹⁴ De waardering moet plaatsvinden uitgaande van een verkoop na verwijdering van de mantelzorgwoning. Indien de verplichting tot verwijdering ontbreekt, geldt deze waarderingsregel uiteraard niet. Verder is aangegeven dat de woning en de mantelzorgwoning zoveel mogelijk als één object gewaardeerd zullen worden. Dit is niet alleen van belang voor het eigenwoningforfait of de waardering in box 3 maar ook voor allerlei gemeentelijke heffingen die gerelateerd zijn aan de WOZ-waarde. Het gezamenlijk als één object afbakenen gebeurt niet als de mantelzorgwoning en de woning waarbij deze is geplaatst verschillende eigenaren hebben.¹⁵ Ook als er een recht van opstal is verleend, krijgt de mantelzorgwoning een eigen WOZ-waarde. Hetzelfde geldt voor het geval een recht van gebruik en genot is verleend.¹⁶ Kortom: alleen als sprake is van dezelfde zakelijke gerechtigde kan sprake zijn van één object.¹⁷

Eigen woning

Op grond van artikel 3.111 lid 1 Wet IB 2001 is kort gezegd sprake van een eigen woning in geval van:

- 1) een gebouw, en de daartoe behorende aanhorigheden, dat
- 2) de belastingplichtige of de personen die behoren tot zijn huishouden anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat,
- 3) op grond van eigendom of een recht van vruchtgebruik krachtens erfrecht.

Hierna zullen wij deze voorwaarden bespreken en daarna toepassen op de situatie van de mantelzorgwoning.

Een gebouw

Voorwaarde 1 zorgt er voor dat een eigen woning slechts uit één zelfstandig gebouw kan bestaan en uit daartoe behorende aanhorigheden. In de jurisprudentie is een aantal malen de vraag aan de orde geweest of twee naast elkaar gelegen objecten samen een eigen woning kunnen vormen. Uit deze jurisprudentie kan worden afgeleid dat dit alleen het geval is als de objecten bouwkundig met elkaar verbonden zijn. Een voorbeeld waarin dit niet het geval was, is Hof Amsterdam 26 april 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:1420. Belanghebbende was eigenaar van twee naast elkaar gelegen appartementen. Belanghebbende en haar partner gebruikten het ene

Eigenwoningregeling
ziet op één gebouw

appartement. De twee kinderen van destijds veertien en vijftien jaar oud gebruikten het andere appartement om te slapen en te studeren. De kinderen aten altijd bij hun ouders in het andere appartement. De partner en de kinderen behoorden tot het huishouden van belanghebbende. Het hof merkte de twee appartementen niet aan als één eigen woning, omdat de appartementen niet in bouwtechnisch opzicht met elkaar verbonden waren.¹⁸ Indien verbouwingswerkzaamheden er echter toe leidden dat sprake is van één gebouw kunnen twee naast elkaar gelegen woningen wel één gebouw vormen zo blijkt uit Hof Den Haag 15 januari 2013, ECLI:NL:GHDHA:2013:BZ1361. In dat geval waren twee woningen volgens het hof bouwkundig samengevoegd ook al beschikte iedere woning over een keuken en eigen sanitair. Het hof acht doorslaggevend dat er een tussendeur is gemaakt, de tuinen met elkaar verbonden waren en van de ene woning de voordeur alleen nog maar werd gebruikt als nooduitgang.¹⁹ Ook een kadastraal gesplitste beneden- en bovenwoning kunnen blijkens Rb. Noord-Holland 16 juni 2017, ECLI:NL:RBNHO:2017:5228, door bouwkundige ingrepen één zelfstandig gebouw vormen voor de eigenwoningregeling. Het enkel aanbrengen van een tussendeur tussen twee woningen is volgens Arnhem-Leeuwarden 28 januari 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:791 onvoldoende om te oordelen dat sprake is van één gebouw. Tegen deze uitspraak is cassatie ingesteld.

Aanhorigheid

Indien de gebouwen los van elkaar staan, is sprake van meerdere opstallen en is geen sprake van één gebouw.²⁰ Mogelijk kan wel sprake zijn van een aanhorigheid. Op grond van HR 16 juli 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC5412 is daarvan sprake indien de opstal a) behoort bij de woning, b) daarbij in gebruik is, en c) daaraan dienstbaar is. Aan alle drie de eisen moet worden voldaan.²¹ Indien de opstal een zelfstandige woning vormt, is dat niet het geval. Zo oordeelde Hof 's-Hertogenbosch 12 juli 2013, ECLI:NL:GHSHE:2013:3032 in een situatie waarin twee woningen op het terrein waren gebouwd en waarin vader in de ene woning woonde en zijn zoon met zijn gezin in de andere, dat geen sprake was van een aanhorigheid. De woning waar de zoon woonde was zelfstandig vanwege de eigen voordeur, de badkamer, de keuken en het toilet. Belanghebbende in Hof Amsterdam 26 april 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:1420 bracht ook de stelling in dat het ene appartement een aanhorigheid was van het andere. Deze stelling had in die situatie echter weinig kans van slagen aangezien het ene appartement niet in gebruik was bij het andere. Hof Den Haag 18 juli 2017 ECLI:NL:GHDHA:2017:2144 oordeelde in gelijke zin in een situatie waar op het perceel een woonboerderij aanwezig was en een - als zelfstandige woning gekwalificeerde - stagiairewoning. In Hof Amsterdam 23 maart 2009, ECLI:NL:GHAMS:2009:BO7170 was wel sprake van een aanhorigheid. In dat geval had belanghebbende op het ene perceel een woning en garage laten bouwen en had hij op het daarnaast gelegen perceel een opstal in gebruik als opslag- en hobbyruimte en als gastenverblijf. De tuinen vormden één geheel en waren slechts toegankelijk via één oprijlaan. Het Hof oordeelde dat nu op de twee percelen afzonderlijke opstallen staan, er geen sprake is van één gebouw. Het pand dat in gebruik is als opslagruimte, hobbyruimte en gastenverblijf, vormde echter tezamen met de tuin wel een aanhorigheid van de woning op het andere perceel. Door de bestemming is dit pand dienstbaar aan de woning op het andere perceel.

Hoofdverblijf en behoren tot het huishouden

Als sprake is van één gebouw wil dat nog niet zeggen dat dus sprake is van een eigen woning. Immers het gebouw en dus ook het mantelzorggedeelte, moet de belastingplichtige en de personen die tot zijn huishouden behoren als hoofdverblijf ter beschikking staan (voorwaarde 2). Hiervoor is het feitelijke gebruik van de woning(en) dus relevant.²² Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat bewust geen definitie is opgenomen voor de gemeenschappelijke huishouding, omdat de terminologie in de praktijk haar werking heeft bewezen.²³ Aan de terminologie tot zijn huishouden behoren moet ingevolge HR 04 maart 1987, ECLI:NL:PHR:1987:BH6871 een zo ruim mogelijke betekenis worden gegeven. Van een gemeenschappelijke huishouding was bijvoorbeeld sprake in het geval van Hof Den Haag 15 januari 2013, ECLI:NL:GHDHA:2013:BZ1361 waar de zoon en zijn gezin één huishouden vormden samen met zijn moeder die op de naastgelegen benedenverdieping woonde. Uit



de feiten blijkt dat de maaltijden bijvoorbeeld gezamenlijk werden genuttigd. Ook in Hof Amsterdam 26 april 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:1420 zal sprake zijn geweest van een gemeenschappelijke huishouding tussen de ouders en de kinderen, alleen was daar geen sprake van één gebouw. In 's-Hertogenbosch 12 juli 2013, ECLI:NL:GHSHE:2013:3032 was geen sprake van één gebouw en geen sprake van een gemeenschappelijke huishouding. Dat de zoon huur moest betalen voor het gebruik van de woning maakt het voeren van een gemeenschappelijke huishouding met zijn vader ook onmogelijk.²⁴ Bovendien staat in een verhuursituatie het verhuurde gedeelte de eigenaar niet meer als hoofdverblijf ter beschikking (voorwaarde 3). In het geval van de stagiairewoning in Hof Den Haag 18 juli 2017 ECLI:NL:GHDHA:2017:2144 was eveneens sprake van twee zelfstandige gebouwen en bovendien geen sprake van een gemeenschappelijke huishouding tussen de vader (eigenaar) en zijn 36-jarige dochter die in de stagiairewoning woonde. Gezien de leeftijd van de dochter en de feiten dat de dochter grotendeels in haar eigen levensonderhoud voorzag, zelf haar huishouding runde en veelal in het buitenland verbleef voor haar werkgever, was het volgens Hof Den Haag aannemelijk dat de dochter een eigen huishouding voerde. Dat de vader de op de stagiairewoning betrekking hebbende elektriciteitskosten, hypotheekrente en onderhoudskosten betaalde, doet daaraan niet af.

Ook binnen één onroerende zaak kan sprake zijn van twee zelfstandige delen die ieder apart afsluitbaar zijn. Voor zover een deel niet in gebruik is als hoofdverblijf, behoort dat deel niet tot de eigen woning.²⁵ In Hof Den Haag 26 september 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:1326 werd een woning met twee voordeuren deels gebruikt door belanghebbende en deels door haar zus en haar echtgenoot. De indeling van de woning was geschikt voor twee afzonderlijke huishoudens en werd ook feitelijk afzonderlijk van elkaar gebruikt; geen gemeenschappelijke huishouding.²⁶

Ter beschikking staan

Zoals hiervoor al kort aangegeven leidt voorwaarde 3 ertoe dat geen sprake is van een eigen woning als de mantelzorgbehoevende een vergoeding betaalt om in de woning te mogen wonen. Het verhuurde deel van de woning of het verhuurde bijgebouw staat de eigenaar dan niet meer als hoofdverblijf ter beschikking op grond van zijn eigendom. Hetzelfde geldt voor het geval aan de mantelzorgbehoevende een recht van gebruik en bewoning is verleend.

Mantelzorgwoning en eigen woning

Als wij het voorgaande toepassen op de mantelzorgwoning komen wij tot de volgende conclusie. Of de mantelzorgwoning samen met de hoofd woning één zelfstandig gebouw vormt, zal afhangen van de bouwkundige situatie. Indien sprake is van een in pandige mantelzorgwoning zonder eigen opgang zal sprake zijn van één zelf-

standig gebouw. Twee naast elkaar gelegen objecten die bouwkundig met elkaar verbonden zijn, kunnen één woning vormen voor de toepassing van de eigenwoningregeling. Of het enkel maken van een tussendeur daarvoor voldoende is, is een vraag die voorligt bij de Hoge Raad. Een mantelzorgwoning in een apart bijgebouw, vormt een apart gebouw. Daarvoor staat alleen nog de weg van de aanhorigheid open. De mantelzorgwoning in een bijgebouw vormt naar onze mening echter nooit een aanhorigheid omdat de mantelzorgwoning niet dienstbaar is aan de eigen woning en daarbij evenmin in gebruik is. Een fictie zoals in het Besluit omgevingsrecht 2010 opgenomen inhoudende dat de mantelzorgwoning steeds wordt geacht functioneel verbonden te zijn met het hoofdgebouw ontbreekt in art. 3.111 Wet IB 2001.

Indien de mantelzorgwoning bouwkundig tot de eigen woning behoort, moet vervolgens worden getoetst of de mantelverzorgster en de mantelzorgbehoevende een gemeenschappelijke huishouding voeren. Indien dit het geval is, zal sprake zijn van een eigen woning en anders niet. Als de mantelzorgbehoevende en de mantelverzorgster samen de maaltijden nuttigen, is dat een indicatie voor een gezamenlijk huishouden.²⁷ Als daarvan geen sprake is, zal de mantelzorgwoning niet tot het hoofdverblijf worden gerekend. Voor zover de mantelzorgbehoevende huur betaalt, is evenmin sprake van een hoofdverblijf. Een vergoeding in de kosten van de huishouding is geen probleem (Hof Den Haag 15 januari 2013, ECLI:NL:GHDHA:2013:BZ1361).

Een fictie voor de mantelzorgwoning

Als de mantelzorgwoning niet tot de eigen woning behoort, behoort deze tot het box 3-vermogen. Dit leidt in zoverre tot een fictieve vervreemding voor de toepassing van de eigenwoningreserve en tot een heretikettering van de eigenwoningschuld naar een box 3-schuld. Indien sprake is van een eigenwoningschuld die zowel is aangegaan voor het hoofdverblijf als voor het bijgebouw, is sprake van een zogenoemde gemengde lening. Eigenlijk zou deze lening naar evenredigheid aan box 1 en box 3 moeten worden toegerekend. De staatssecretaris heeft echter goedgekeurd dat toerekening zo veel mogelijk aan de eigen woning mag plaatsvinden.²⁸ Deze goedkeuring voorkomt niet in alle gevallen een overgang van een deel van de lening naar box 3. Om de effecten voor de eigenwoningregeling helemaal weg te nemen, moet een fictie in art. 3.111 Wet IB 2001 worden opgenomen.

In de eigenwoningregeling bestaan verschillende ficties die ervoor zorgen dat in een aantal gevallen toch sprake is van een eigen woning ook al vormt deze niet (langer meer) het hoofdverblijf. Denk aan de aanbouwfictie, de verkoopfictie, de echtscheidingsfictie en de fictie bij opname in een verpleeghuis. De wetgever acht deze ficties wenselijk omdat het in sommige situaties maatschappelijk ongewenst is als een woning niet (meer) kwalificeert als eigen woning. Naar onze mening is een mantelzorgwoning typisch een geval waarvan het

maatschappelijk gezien ook gewenst is dat de eigenwoningregeling van toepassing is en blijft. Het Vlaams Gewest heeft dit bijvoorbeeld ook onderkend en een fictie voor een mantelzorgwoning opgenomen. Deze fictie bepaalt dat een persoon of personen die in het kader van hulpbehoevendheid worden gehuisvest in een zorgwoning bij of aan de hoofdwoning, tot het huishouden behoren van de belastingplichtige in de hoofdwoning. Aan deze fictie is een leeftijdsgrens van 65 jaar of ouder verbonden of er moet kort gezegd sprake zijn van hulpbehoevendheid.²⁹

Het opnemen van een leeftijdsgrens achten wij niet gewenst. Naar onze mening zou moeten worden aangesloten bij de definitie van het verlenen van mantelzorg als bedoeld in het Besluit omgevingsrecht 2010. Hiermee wordt voorkomen dat de woning voor de ene regeling wel als een kwalificerende mantelzorgwoning wordt aangemerkt en voor de andere regeling niet, zonder dat daarvoor een gerechtvaardigde reden bestaat. 'Als bedoeld in' moet er voor zorgen dat niet alleen de vergunningsvrije mantelzorgwoningen maar ook de mantelzorgwoning met omgevingsvergunning bij fictie onder de eigenwoningregeling valt. De fictie zou verder niet van toepassing moeten zijn in geval van verhuur.

Oproep aan de wetgever

Met ingang van 2014 is het vergunningsvrij bouwen van een mantelzorgwoning mogelijk. Het bouwen van een dergelijke mantelzorgwoning kan er echter toe leiden dat in zoverre geen sprake meer is van een eigen woning. Dit is in strijd met het beleid van de regeling om mantelzorgen zoveel mogelijk aan te moedigen. Wij roepen de wetgever op in artikel 3.111 Wet IB 2001 de mantelzorgwoning als een fictieve eigen woning aan te merken. Door deze fictie heeft de stimulerende maatregel van het vergunningsvrij bouwen pas echt een stimulerend effect! <<<

Noten

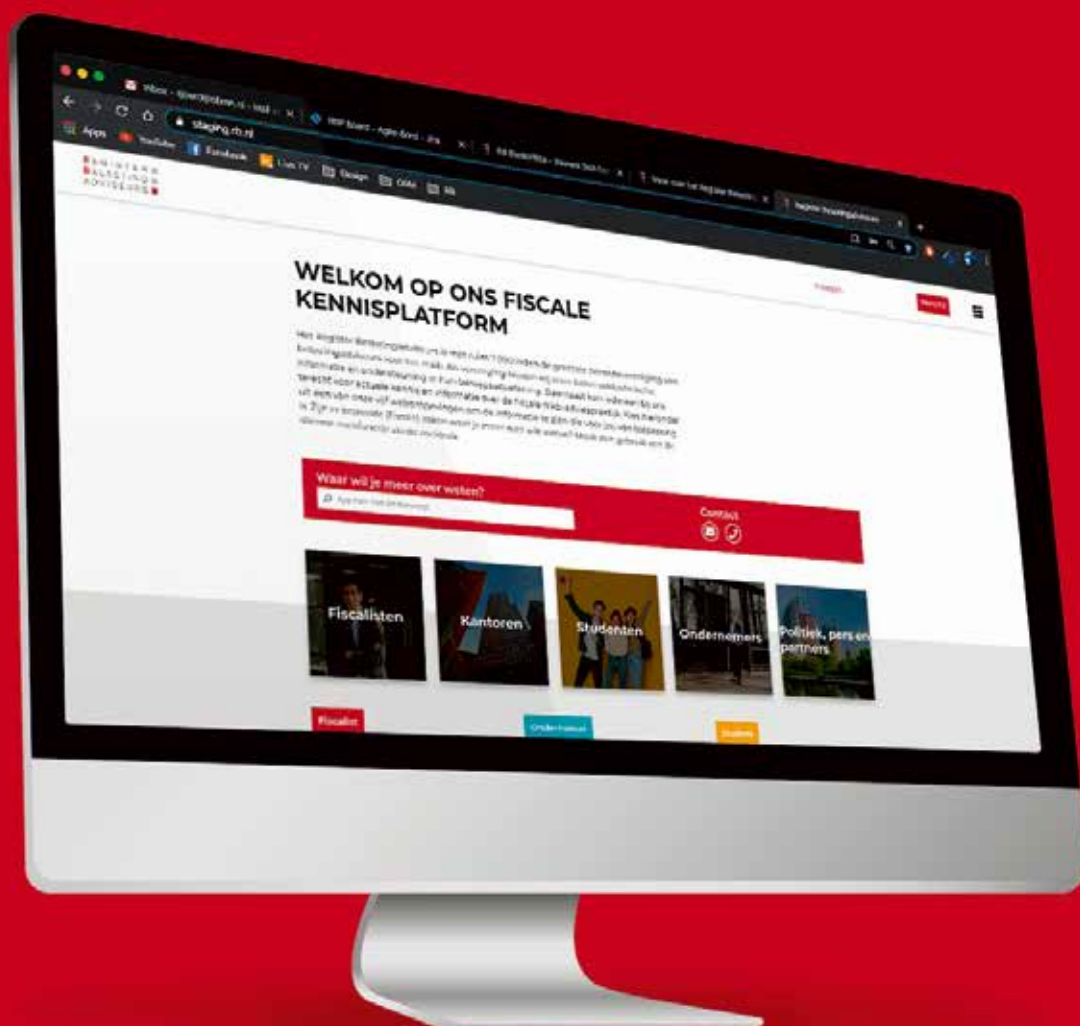
- 1 Besluit van 4 september 2014 tot wijziging van het Besluit omgevingsrecht en diverse andere algemene maatregelen van bestuur in verband met het permanent maken van de Crisis- en herstelwet en het aanbrengen van enkele verbeteringen op het terrein van het omgevingsrecht, Staatsblad 2014, 333 (hierna Wijzigingsbesluit 2014). Hiermee is uitvoering gegeven aan de moties van het lid Pieper C.S (Kamerstukken II 2009/10, 32 123 XI, nr. 34) en Bisschop en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2013/14, 32 127, nr. 196).
- 2 Toelichting Wijzigingsbesluit 2014, p. 31.
- 3 Zie voor andere aspecten van de mantelzorgwoning M.N. Bende en A.C.M. de Vries, 'De mantelzorgwoning vraagt om een stabiel fundament op juridisch, fiscaal en financieel terrein', WPNR 2018/7201.
- 4 Artikel 1 lid 1 van bijlage II bij Besluit omgevingsrecht 2010.
- 5 Bende en De Vries, t.a.p., p. 541.
- 6 Toelichting wijzigingsbesluit 2014, p. 32.
- 7 Artikel 1 lid 1 van bijlage II bij Besluit omgevingsrecht 2010.
- 8 Toelichting bij het Wijzigingsbesluit 2014, p. 32.

- 9 Artikel 1 lid 4 van bijlage II bij Besluit omgevingsrecht 2010.
- 10 Artikel 4 lid 1 en 2 van bijlage II bij Besluit omgevingsrecht 2010.
- 11 Toelichting bij het wijzigingsbesluit 2014, p. 33-34.
- 12 Artikel 2 onderdeel 3 sub b, onder 2° van bijlage II bij Besluit omgevingsrecht 2010.
- 13 Toelichting Wijzigingsbesluit 2014, p. 33.
- 14 Waarderingsinstructie jaarlijkse waardebeoordeling, p. 313. Deze waarderingsinstructie geldt met ingang van 1 januari 2017. Zie ook Kamerstukken II 2015/16, 34302, nr. 18, V-N 2015/60.2 waarin de staatssecretaris toezegt de Waarderingskamer de richtlijnen op dit punt in deze zin te verduidelijken.
- 15 Waarderingsinstructie 2017, p. 313.
- 16 Rb. Zeeland-West-Brabant 2 oktober 2019, ECLI:NL:RBZWB:2019:4602
- 17 HR 20 oktober 1993, ECLI:NL:1993:ZC5491.
- 18 In HR 29 maart 2019, ECLI:NL:HR:2019:452 deed de Hoge Raad de zaak af met een beroep op artikel 81 RO vanwege het feitelijke oordeel.
- 19 De staatssecretaris geeft in een toelichting aan waarom hij het pro forma ingediende beroep in cassatie heeft ingetrokken (V-N 2013/21.10.). Hij meent dat het feitelijke gebruik een onjuiste toets is om te bepalen of sprake is van één woning. Nu het Hof zijn oordeel echter ook baseert op zijn feitelijke vaststelling dat na de verbouwing bouwkundig gezien sprake is van één eigen woning is volgens de staatssecretaris geen sprake van een onjuiste rechtsopvatting.
- 20 Hof 's-Hertogenbosch 12 juli 2013, ECLI:NL:GHSHE:2013:3032 en Hof Amsterdam 23 maart 2009, ECLI:NL:GHAMS:2009:BO7170.
- 21 Zie voor het begrip aanhorigheid uitgebreider J.P. Boer, 'Het begrip aanhorigheid uitgelegd', NTFR-Beschouwingen 2020/13.
- 22 L.G.M. Stevens, *Inkomstenbelasting 2001* (Fiscale Handboeken), Deventer: Kluwer, 3e druk, 2020, 9.2, tekstblok 822.4 vindt dat Hof Den Haag 15 januari 2013, ECLI:NL:GHDHA:2013:BZ1361, voor de eigenwoningkwalificatie terecht het feitelijke gebruik heeft laten meewegen. Feitelijk behoorde de moeder volgens de auteur tot het huishouden van belanghebbende. Dit strookt volgens hem met de huidige mantelzorgpolitiek.
- 23 Kamerstukken II 1998/99, 26 727, nr. A, p. II. Anno 2011 dacht de wetgever daar anders over gegeven de objectivering van de definitie van het partnerbegrip. Voor de toepassing van de eigenwoningregeling is het voeren van een gemeenschappelijke huishouding nog steeds relevant.
- 24 Kamerstukken II 1969/70, 10 790, nr. 3, p. 15.
- 25 Hof Den Haag 17 april 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:1257. In gelijke zin Rb. Haarlem 3 oktober 2007, ECLI:NL:RBHAA:2007:BB7499.
- 26 HR 26 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2829, oordeelt het cassatieberoep niet ontvankelijke vanwege klaarblijkelijk onvoldoende belang dan wel omdat de klachten klaarblijkelijk niet tot cassatie kunnen leiden (art. 80a RO).
- 27 M.J. Hoogeveen, 'Mantelzorgelijk wonen', RB 2019/2, column. Zie Hof Den Haag 15 januari 2013, ECLI:NL:GHDHA:2013:BZ1361.
- 28 Onderdeel 3.1.2 van het Besluit van 10 juni 2010, nr. DGB2010/921, Stcrt. 2010, 8462.
- 29 Artikel 145³⁷ §1 lid 5 Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Heb jij het nieuwe Fiscaal Kennisplatform al bezocht?

- Met een superslimme zoekmachine
- Juridische en fiscale modellen met één klik gedownload
- Met eigen dashboard vol persoonlijke onderdelen
- Je ziet in één oogopslag of je al voldoet aan je PE-verplichting
- Je geeft zelf aan wat voor nieuws je wilt ontvangen en hoe vaak
- Je kunt je beter profileren dankzij de toevoeging van specialismes in je profiel

Ga naar RB.nl en ontdek het zelf!





Pieter Seegers:

'Als inspecteur moet je standpunten durven innemen'

De agrarische sector loopt als een rode draad door zijn carrière. Toeval aanvankelijk ook. Pieter Seegers, inspecteur bij de Belastingdienst, is gespecialiseerd in het mkb en agro-ondernemingen. Daarnaast geeft hij regelmatig trainingen voor accountants, fiscalisten en taxateurs. Ook is hij auteur van diverse boeken en columns. Een interview met een veelzijdige en gedreven agro-fiscalist. 'Ik werk gewoon heel graag.'

Door Sandra van den Nieuwenhof | Foto's: Raphaël Drent

Waar komt de interesse voor de agrarische sector vandaan?

'Eigenlijk is het gewoon toeval dat ik bij de agro-fiscaliteit terecht ben gekomen. Ik kom niet echt uit een boerenfamilie. Mijn grootouders waren wel boeren maar mijn vader en moeder niet. Ik heb de agrarische sector altijd boeiend gevonden. Ik heb ook zelf een moestuin. Het is ook toeval dat ik belastingen ben gaan doen. Ik heb eerst de HEAO gedaan en in het eerste jaar was ik niet zo gemotiveerd. Ik kon daarna kiezen tussen de richtingen bestuursrecht en belastingrecht. Bestuursrecht zag ik helemaal niet zitten en belastingen eigenlijk ook niet maar dat werd het dan toch maar. En dat bleek gewoon hartstikke leuk te zijn. Dat vind ik nog steeds. Toen ik klaar was met de HEAO was er ook een dipje in de economie. In de regio Arnhem - Doetinchem - Nijmegen waren niet zo veel banen in de fiscaliteit. Ik moest het verderop zoeken. Ik kwam - alweer - toevallig terecht bij ABAB Accountants en Adviseurs. Ik had eerst bij een ander kantoor dichterbij huis gesolliciteerd, maar de toenmalige directeur aldaar zei: "Je kunt beter bij ABAB gaan werken, daar is een goede opleiding." Bij ABAB begon ik als trainee. Eerst leerde ik boekhouden want een fiscalist moet ook jaarrekeningen kunnen opstellen. Ik heb daar een aantal jaren met plezier gewerkt. Hoe meer je van iets weet, hoe leuker en hoe interessanter het

wordt. Landbouw is natuurlijk gewoon mkb, mkb-plus noem ik het. Je treft de normale mkb-problematiek aan met wat extra regelingen. Het leuke eraan is dat de meeste bedrijven nog steeds echte familiebedrijven zijn. En er zit veel vermogen in de grond en in de gebouwen en dus is het fiscaal ook interessant. Ik heb in die tijd ook de FB-opleiding - Nederlandse Federatie van Belastingadviseurs (NFB) - gedaan en aansluitend de avondopleiding fiscaal recht in Tilburg. Voordat ik bij de Belastingdienst ging werken, zat ik nog één jaar bij een ander kantoor maar dat was niet echt een succes. Ik kreeg al in de eerste week het gevoel dat ik dat niet had moeten doen. De eigenaar had op dat moment de zaak in de verkoop en er was veel personeelsverloop.'

Waarom stapte u over van de advieswereld naar de Belastingdienst?

'Ik had twee gedachtes daarbij: als ik bij de Belastingdienst ga werken, heb ik veel mogelijkheden en keuzes in wat ik kan doen. En als het niets is, kan ik gewoon altijd weer terug. En dan heb ik ondertussen

'Landbouw is gewoon mkb, mkb-plus noem ik het'

wel gezien hoe het aan de andere kant werkt. Ik zat toen bij dat kantoor waar ik het niet naar mijn zin had. En ja, ik ben blijven hangen bij de Belastingdienst. Het werk als adviseur heb ik altijd heel leuk gevonden. Adviseren naar klanten toe is toch vaak dankbaar werk. Werken bij de Belastingdienst is natuurlijk heel anders dan werken als adviseur. Het kan vrij rigide zijn. Het is natuurlijk een heel grote organisatie, er werken ongeveer 30.000 mensen. Als je bepaalde taken en verantwoordelijkheden hebt, moet je die ook kunnen en durven pakken. Toen ik adviseur was, vond ik het heel vervelend als ik van de Belastingdienst geen antwoord op mijn vragen kreeg. En waarom was dat? Omdat men bang was om fouten te maken. Dat is alleen maar erger geworden. Ik vind dat je dienstbaar moet zijn naar de samenleving toe. Daar moet je als inspecteur voor staan. En dan moet je ook keuzes durven maken, standpunten durven innemen.'

Hoe combineert u uw verschillende werkzaamheden en taken: werken bij de Belastingdienst, lesgeven, schrijven?

'Ik heb een fulltime baan bij de Belastingdienst, dat zijn 36 uren. Ik werk gewoon meer dan veertig uur per week. Gisteren heb ik bijvoorbeeld een webinar ge-

op het gebied van inkomstenbelasting bij de kantoren Arnhem en Doetinchem, maar ik krijg van over het hele land vragen en dan met name op agrarisch gebied. Ik geef ook veel les op agrarisch gebied binnen de Belastingdienst, bijvoorbeeld een speciale landbouw-cursus. Dan krijg je vanzelf een netwerk en vragen op dat gebied.'

Hoeveel specialisten op agrarisch gebied werken bij de Belastingdienst?

'Ik denk dat er ongeveer 150 echte agro-specialisten zijn. We proberen ook nieuwe specialisten op te leiden. Mensen die willen overstappen van agro-advieskantoren, kunnen wij goed gebruiken. We hebben een aparte groep agro-specialisten, die proberen we bij elkaar te houden. We hebben daarvoor onder andere een digitale netwerkclub, waarin we informatie delen.'

Hoe is de verhouding tussen de ambtenaren van de Belastingdienst en de adviseurs?

'De lijntjes waren vroeger veel korter. Toen kenden veel specialisten op landbouwgebied bij de Belastingdienst en de advieswereld elkaar over het algemeen redelijk goed. Een telefoontje of een overleg was snel gepleegd of gedaan. Dat is gewoon minder geworden. Dat komt met name - denk ik - omdat de Belastingdienst meer grip probeert te krijgen op het werk dat aangeleverd wordt. Alles wat ingebracht wordt bij vooroverleg, komt centraal binnen en wordt verdeeld, terwijl het vroeger rechtstreeks ging. Dat is natuurlijk niet helemaal weg, maar wel veel minder geworden. Er is nu meer afstand en daar zijn goede redenen voor, zoals het managen van de werkstromen. De adviseur kijkt daar anders naar, die vindt dat de onderlinge relatie daardoor is verslechterd.'

Duur

Zijn er nieuwe interessante ontwikkelingen op agro-fiscaal gebied?

'In 2018 zijn de melkveefosfaatrechten ingevoerd. Dat heeft te maken met de milieuwetgeving. Die rechten zijn nogal duur: per koe tussen de vijf- tot achtduizend euro. Bij honderd koeien gaat het dan over een investering van minstens een half miljoen euro. Zo'n nieuwe regeling heeft ook fiscale gevolgen. Met LTO Nederland werken wij samen in het Platform Landbouw, een overleg van LTO Nederland, de Belastingdienst en enkele landbouwadvieskantoren. Bij een dergelijke nieuwe regeling zoals de melkveefosfaatrechten vormen wij dan een werkgroep waarbinnen we de fiscale gevolgen en onduidelijkheden met elkaar bespreken. Over deze kwestie zijn 44 vragen en antwoorden geformuleerd, die we dan ook publiceren. Dat is handig voor de adviseurs. De vragen en antwoorden gaan bijvoorbeeld over hoe en wanneer afschrijven, btw, verhuur en leasen van de rechten. Bijzonder is dat de Belastingdienst en de adviseurs het heel vaak eens zijn met elkaar. Men denkt misschien dat er veel tegenstel-

'Ik vind dat je dienstbaar moet zijn naar de samenleving'

ven van zeven tot negen 's avonds. Ik merk wel dat ik, nu ik wat ouder word, het iets rustiger aan moet doen, maar ik werk gewoon heel graag. Ik vind mijn werk gewoon heel leuk om te doen. Ook de combinatie van de Belastingdienst met de adviespraktijk. Ik geef natuurlijk geen advies aan belastingplichtigen, dat mag ik ook niet als inspecteur. Ik kan wel uitleggen aan adviseurs hoe dingen werken. Ik vind het heel leuk om aan accountants, fiscalisten, rentmeesters en andere doelgroepen cursussen en lessen te geven. Ik krijg daar ook veel voor terug; als je lesgeeft, leer je daar zelf ook altijd van.'

Heffingsmedewerker

Heeft u bij de Belastingdienst altijd de landbouwzaken gedaan?

'Toen ik bij de Belastingdienst begon, waren er verschillende teams: onder andere een team horeca, een team landbouw, een team zakelijke dienstverlening. Ik werd toegewezen aan het team landbouw en zakelijke dienstverlening. Ik doe eigenlijk alle mkb-zaken, maar als er iets met landbouw voorbij komt, loopt men toch al heel snel naar mij. Ik ben inspecteur, maar dat heet tegenwoordig heffingsmedewerker. Ik ben Vaktechnisch Aanspreekpunt (VTA) voor collega's in het mkb

lingen zijn maar over het merendeel van deze vragen en antwoorden is er consensus.'

Zijn er nog meer kwesties waar het Platform Landbouw uit moet zien te komen?

'We hebben op dit moment de saneringsregeling voor de varkenshouderij, waarvoor 461 boeren zich dit voorjaar inschreven. Ze gaan niet allemaal stoppen, maar vermoedelijk zullen 300 tot 350 van die bedrijven staken. Er komen dan allerhande vervolgvragen. Een aantal boeren zal in een andere tak gaan investeren. En sommige boeren zullen helemaal stoppen. Ook komt het voor dat, wanneer een bedrijf stopt, de stal of kas wordt gesloopt en dat daar woningen mogen komen. Dat heeft ook allemaal fiscale consequenties. Wat is privévermogen en wat is ondernemingsvermogen? Zulke vragen spelen dan.'

U bent voorzitter van het Platform Landbouwnormen. Hoe werkt dit platform?

'Onder het Platform Landbouw hangt het Platform Landbouwnormen. Daarin werken circa vijftig mensen samen, van wie ongeveer dertig van de Belastingdienst en ongeveer twintig uit de adviespraktijk. Zij bepalen ieder jaar in acht werkgroepen de landbouwnormen. De landbouwnormen zijn er al 28 jaar en daarvoor hadden we de regionale normen. Het 'instituut' landbouwnormen bestaat dus al heel lang, tot grote tevredenheid van zowel de advieswereld als de Belastingdienst, want het voorkomt veel gedoe. Het geeft zekerheid voor het opstellen van de jaarrekening. Een voorbeeld is de werkgroep tuinbouw, die de normen voor de tuinbouw maakt. Ondernemers moeten hun veldinventaris op de balans opnemen. Zo moeten de tomatenplanten tegen een bepaalde waarde op de balans komen. Tegen welke waarde? Dat is een lastige berekening, bijna niet te doen per ondernemer. Om discussies te voorkomen wordt er daarom elk jaar een normbedrag vastgesteld per vierkante meter voor tomatenkwekers. Dat moet elk jaar opnieuw omdat er een bedrijfseconomische berekening onder zit en de kosten, zoals de energieprijzen, wisselen. Er komen ook grotere zaken voorbij, zoals de waardering van pachtgronden en afschrijvingsnormen voor kassen, stallen en trekkers. Er zijn overigens normen voor ruim honderd bedrijfsmiddelen en er komt elk jaar nog iets bij. Veel dingen blijven ook elk jaar hetzelfde, bijvoorbeeld de afschrijvingsnormen voor een stal.'

Is het lastig om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen?

'Dat valt wel mee, over het algemeen is dat niet moeilijk. Af en toe wordt er wel eens flink gediscussieerd in de werkgroepen. Maar uiteindelijk is het de bedoeling van alle partijen om eruit te komen. Dat lukt ook door gaans met goede procesafspraken. Tegen het einde van het jaar, in november, worden de landbouwnormen definitief. We komen dan bij elkaar in Den Haag en geven er een klap op. Daarna worden ze gepubliceerd.'



Mr. Pieter Seegers

Geboren in Stokkum, (Achterhoek), 1967

Woont in Stokkum, is gehuwd en vader van drie kinderen

- HEAO
- Tilburg University, fiscaal recht
- Fiscaal adviseur ABAB Accountants en Adviseurs, 1992 – 1998
- Inspecteur Belastingdienst, gespecialiseerd in mkb en agrarische sector, 1998 – heden
- Voorzitter Platform Landbouwnormen
- Lid van het Centraal Aanspreekpunt Landbouw
- Vaktechnisch Aanspreekpunt Kantoor Doetinchem
- Freelance docent en auteur



Dilemma

Houdt de Belastingdienst voldoende rekening met het economische belang van de agrarische sector?

‘Overheidsbreed mis ik wel eens het idee van het belang van deze sector. Negen procent van ons bruto nationaal product hangt samen met de land- en tuinbouw. Deze sector levert veel banen op en veel geld dat binnenkomt via de export. Maar er zijn ook veel problemen in de agrarische sector op dit moment, met name op milieugebied. Het grootste dilemma is de omvangrijke Europese milieuwetgeving waar we aan gebonden zijn in Nederland. We zijn een klein, dichtbevolkt land en we hebben veel dieren voor productie. Het is eigenlijk te veel voor wat milieutechnisch in ons kleine landje kan. Misschien zullen hierdoor landbouwbedrijven moeten verdwijnen. Dat vind ik een buitengewoon pijnlijk proces.’

Wat vindt u van de afschaffing van de landbouwregeling in de btw in 2018?

‘Het financieel belang dat daarmee was gemoeid, was niet zo groot. Veel grote bedrijven deden al mee met de omzetbelasting want die keuze was er. Het is vooral een stuk makkelijker geworden. Door die uitzondering

waren er veel lastige discussiepunten in de omzetbelasting. Bij de landbouwvrijstelling in de winstsfeer is het belang daarentegen vele malen groter. Dat gaat over miljarden. Winst op landbouwgrond en ondergrond van bedrijfsgebouwen is onbelast. In Duitsland is dit vijftig jaar geleden al afgeschaft omdat een rechter dat discriminatie vond ten opzichte van andere mkb-bedrijven. Als deze regeling verdwijnt, heeft dat impact op veel boeren. De Algemene Rekenkamer doet op dit moment onderzoek naar de vrijstelling. Ik ben heel benieuwd naar de uitkomst van dit onderzoek.’

Eerlijk

De Belastingdienst ligt behoorlijk onder vuur de laatste tijd. Hoe kijkt u daartegen aan?

‘Ik vind het vervelend dat de Belastingdienst negatieve aandacht krijgt, maar ik probeer mijn werk gewoon zo goed en eerlijk mogelijk te doen.’

Heeft u nog een tip voor de mkb adviseurs?

‘Ik zou de jongere generatie belastingadviseurs willen oproepen om eens naar de agrarische sector te kijken. Als je je wilt specialiseren in familiebedrijven, denk dan ook eens daaraan. Zeg niet bij voorbaat “nee, dat is niks voor mij”. Het zijn vaak familiebedrijven met veel vermogen en estate planning. Ik hoor wel eens dat het voor sommige advieskantoren lastig is om agro-fiscalisten te krijgen, op te leiden en vast te houden. Dat is vreemd want aan deze sector zitten veel fiscaal-technisch leuke onderwerpen en het biedt goede advieskansen.’ <<<

‘Misschien zullen landbouwbedrijven moeten verdwijnen. Dat vind ik een buitengewoon pijnlijk proces.’

Leuker en makkelijker wordt het niet

Mr. drs. Frans-Jozef Haas
senior raadsheer
Gerechtshof Amsterdam
voorzitter examencommissie
Register Belastingadviseurs

De uitbraak van het coronavirus laat maar weer zien hoe kwetsbaar de mens is, ook in de 21e eeuw en ook in de moderne westerse samenleving. Er zijn belangrijker zaken dan de trivia, zoals de maximumsnelheid op de autobaan, waar we ons normaliter mee bezig houden. Aanvankelijk zaten er aan de maatregelen bedoeld om de verspreiding van het virus tegen te gaan ook nog wel prettige kanten. Een uur langer slapen in plaats van met andere chagrijnige forensen in de trein of in de file, schonere lucht en geen brallende dronken toeristen. Maar na een maandenlange intelligente lockdown was de 'lol' er wel af. Irritaties namen toe tussen huisgenoten die de hele dag op elkaars lip zaten en het veelvuldig skypen met telkens wegvallend beeld of geluid zag niet iedereen als een zinvolle bezigheid. Leuker en makkelijker is het niet geworden. We moeten coronaproof leven door afstand te houden, mondkapjes op te zetten of tussen plexiglas te gaan zitten. Daarnaast komt er een forse recessie aan met alle gevolgen van dien. Deze omstandigheden leiden wellicht tot de overpeinzing dat ook het belastingrecht er niet leuker of makkelijker op is geworden. Voor het materiële belastingrecht is dat tot op zekere hoogte te begrijpen. De gespannen relatie tussen enerzijds de behoefte om allerlei faciliteiten te creëren of in leven te houden om economische en/of politieke redenen, en anderzijds de noodzaak misbruik te voorkomen en de stroom geld naar de schatkist in stand te houden, levert onvermijdelijk steeds ingewikkeldere wet- en regelgeving op rond bijvoorbeeld hybridemismatches, de fiscale eenheid, en de eigen woning. Het is echter niet alleen het materiële belastingrecht dat steeds complexer is geworden. Het formele recht deelt dat lot en de vraag komt op of ook dat onvermijdelijk is. Ik geef drie voorbeelden.

De zeer ruime uitleg van het begrip 'op de zaak betrekking hebbende stukken' (art. 8:42 Awb) maakt dat de omvang van dossiers in sommige zaken alleen nog maar in verhuisdozen is uit te drukken. Het risico dat de behandeling van een zaak daardoor langer gaat duren dan eigenlijk nodig is, of dat het zicht op het eigenlijke materiële geschil daardoor wordt vertroebeld is aanzienlijk. Dan de regels omtrent de vergoeding van immateriële schade wegens overschrijding van de redelijke termijn voor de behandeling van een zaak. Die regels zijn enerzijds dermate globaal dat ook zo'n vergoeding moet worden toegekend in gevallen waarin men zich kan afvragen of er bij de belanghebbende door de lange behandelingsduur wel spanning en frustratie is, maar anderzijds dermate complex en tot in de details uitgewerkt dat de kans op fouten bij de toekenning van de schadevergoeding groot is.

Ten slotte de rechtspraak inhoudende dat - indien daarom wordt verzocht - de belastingrechter in zijn oordeel moet bepalen dat de wettelijke rente verschuldigd is indien te vergoeden griffierecht, immateriële schadevergoeding of proceskosten niet binnen vier weken wordt betaald. Voor welk probleem is dit de oplossing? Bestond hier in de fiscale praktijk echt behoefte aan als men zich realiseert dat het meestal maar om een klein bedrag gaat (soms is het een kwestie van centen). Deze en tal van andere regels zijn met de beste bedoeling tot stand gekomen maar ik vraag mij wel eens af of het geen tijd is een stap terug te doen of tenminste pas op de plaats te maken. De Wet administratieve rechtspraak belastingzaken (WARB) komt niet meer terug, maar makkelijker was het toen wel. <<<



Doe wel en zie (niet) om

De politieke partijen schrijven en schaven nu aan hun verkiezingsprogramma's voor de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. Maar wat beloofden zij fiscaal bij de vorige verkiezingen? Wat maakte het kabinet-Rutte III daarvan waar? En wist de oppositie ook nog enige fiscale successen te boeken?



Mr. Sylvester Schenk RB
Sylvester Schenk
is fiscaal
directeur
Register Belastingadviseurs en
hoofdredacteur
van Het Register

‘Doe wel en zie niet om’. De woorden zijn afkomstig van koning Lodewijk Napoleon (een jongere broer van Napoleon Bonaparte), die dit *bon mot* op een door hem ingestelde Nederlandse staatsridderorde liet plaatsen. De politiek (en zeker het fiscale smaldeel daarvan) heeft deze woorden goed in haar oren geknoopt. Nog steeds kijkt men door middel van grote en grootse plannen liever vooruit dan dat men (met gepaste trots of schaamte) achteromkijkt. Maar geldt dat niet voor ons allemaal? Dat Prinsjesdag – hét platform voor de presentatie van politiek beleid – op de derde dinsdag van september valt is algemeen bekend. Maar dat de tegenhanger daarvan Verantwoordingsdag is, en dat die dag (bijgenaamd Gehaktdag) ieder jaar plaatsvindt op de derde woensdag in mei weten maar weinigen.

In maart volgend jaar (behoudens in het onwaarschijnlijke geval van uitstel daarvan door COVID-19) zullen weer verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal plaatsvinden. En daar zal het Register Belastingadviseurs (RB) waar het de fiscaliteit betreft op passende wijze aandacht aan besteden. Want zoals de Canadese minister-president William Lyon Mackenzie King al wist: ‘De politieke beloften van gisteren zijn de belastingen van vandaag’. En zo is dat. Maar een zeker zo belangrijke vraag is wat er eigenlijk terechtgekomen is van die politieke beloften van gisteren. Wat krijg je als je de verkiezingsprogramma's van de huidige vier coalitiepartijen (VVD, CDA, D66 en ChristenUnie) langs het ‘Vertrouwen in de toekomst’ getitelde regeerakkoord 2017 legt? Een en ander uiteraard in combinatie met de Belastingplannen 2017 tot en met 2019. Heeft de oppositie haar in de Senaat benodigde gedoogsteun in klinkende fiscale munt kunnen omzetten of viel dat toch een beetje tegen? Konden Geert en Thierry nog potten breken? Een onderzoek, waarbij we helaas bij lange na niet de programma's van alle (28!)

aan de verkiezing deelnemende partijen kunnen bespreken. Temeer omdat de meeste verkiezingsprogramma's met gemak de honderd pagina's overstijgen. De PVV is in dit opzicht met één velletje A4 overigens een weldadige uitzondering.

Verkiezingen

Op 15 maart 2017 vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. De beide regeringspartijen lijden verlies maar waar het verlies voor de VVD beperkt is, loopt de PvdA tegen het grootste verlies uit de Nederlandse parlementaire geschiedenis aan. Met negen resterende zetels is de rol van die partij even uitgespeeld. GroenLinks, de Partij voor de Dieren en 50Plus behalen hun beste resultaat ooit. DENK en Forum voor Democratie komen met respectievelijk drie en twee zetels in de Kamer. De coalitiebesprekingen zijn aanvankelijk gericht op deelname aan een regeringscoalitie door GroenLinks. Dat komt er niet van en uiteindelijk - 208 dagen na de verkiezingen - ligt er een voorlopig coalitieakkoord op tafel voor een nieuw te vormen kabinet. Deelnemende partijen zijn - zoals gezegd - VVD, CDA, D66 en ChristenUnie. De slogan van het regeerakkoord van het nieuwe kabinet is ‘Vertrouwen in de toekomst’. Wat is daarin terug te vinden van de verkiezingsprogramma's van de deelnemers? Daarbij prikken we dan maar heen door het door alle partijen gebezigde gebellenblaas van eerlijkere, eenvoudigere en meer concurrerende belastingen. Daar kan niemand tegen zijn, dus dat kunnen we laten voor wat het is.

VVD: ‘Zeker Nederland’

De VVD zet in 2017 in op lagere belastingen over de hele lijn. Lagere tarieven voor werkenden, een gerichte belastingverlaging voor ouderen, lagere winstbelastingen, lagere lasten voor werkgevers alsmede verlaging van het tarief in box 3. Ook de tarieven op schenken en erven moeten omlaag gaan¹.



CDA: 'Keuzes voor een beter Nederland'

Het CDA-programma bevat veel concrete fiscale voorstellen, de meeste daarvan overigens niet in een fiscaal cluster, maar als aanvulling op het besproken onderwerp. Deze partij pleit voor een ruimere vergoeding voor vrijwilligers en mantelzorgers. Ook wordt de (her) invoering van kostenaftrek voor particulieren voor de onderhoudskosten van monumenten voorgesteld. Verder wil men ruimere mogelijkheden voor belastingvrije schenkingen door (groot)ouders aan (klein)kinderen en in dit verband de bekende jubelton definitief maken. In box 3 moet uitgegaan worden van heffing over een daadwerkelijk behaald rendement. Verder zijn de christendemocraten voor de invoering van een sociale vlaktax. Interessant zijn de plannen voor de invoering van fiscaal gefaciliteerd bouwsparen².

D66: 'Samen sterker, kansen voor iedereen'

De fiscale paragraaf van het programma van D66 is er eentje in de categorie 'hoog over'; verminderen van de belasting op arbeid en versimpelen van belastingen. Dat roept de vraag op of vereenvoudigen wat anders is dan

Jesse Klaver, toch de grote verliezer van de formatie, lijkt de nodige punten uit zijn verkiezingsprogramma te hebben binnengehaald

versimpelen. Het meest concrete voorstel betreft de fiscaal meer gelijk behandeling van vreemd en eigen vermogen, zowel 'voor mensen en bedrijven'. Dat kan gelezen worden als een voorstel om te komen tot maatregelen die de aftrek van rente verder beperkten.

CU: 'Hoopvol Realistisch'

Ook de ChristenUnie zet in op de invoering van een sociale vlaktax en hecht verder veel waarde aan de fiscale positie van de éénverdiener. Verder wordt gepleit voor een plafond voor de aftrek van hypotheekrente tot een bedrag van € 500.000 en een vervanging van het huidi-

ge systeem van box 3 door een vermogensaanwas- dan wel vermogenswinstbelasting.

Regeerakkoord: 'Vertrouwen in de toekomst'

Inkomstenbelasting

In tegenstelling tot de meeste verkiezingsprogramma's bevat het regeerakkoord wel tal van uiterst concrete maatregelen. Over het drama van de voorgenomen afschaffing van de dividendbelasting zullen we het maar niet meer hebben. Daar is destijds al genoeg over gezegd. Een van de belangrijkste punten van het akkoord betreft de invoering van een tweeschijvenstelsel met een basistarief van 36,93% en een toptarief van 49,5% in 2021. Een sociale vlaktax dus, een wens van onder meer CDA en CU. Hoe dit nieuwe bestel in individuele gevallen uitpakt is lastig te zeggen, omdat er tal van andere maatregelen zijn die met name voor de hogere inkomens en huiseigenaren van belang zijn. Denk aan de uitfasering van Hillen en de versnelde afbouw van de hypotheek-renteaftrek. Verder zijn er maatregelen die (opzettelijk?) een fiscaal rookgordijn opwerpen. Denk aan de geleidelijke afbouw van de overdraagbaarheid van heffingskortingen en de inkomensafhankelijkheid van deze heffingskortingen. Bovendien mag niet uit het oog worden verloren dat de financiering van deze IB-maatregelen werd gevonden in de verhoging van het lage btw-tarief van 6% naar 9%. Ook is het goed om te zien dat tijdens deze kabinetsperiode de grens voor toepassing van het

toptarief blijft staan op € 68.600. Ook weer zo'n kleine en niet in het oog springende geniepigheid, die - als een sluipmoordenaar - de fiscale druk verhoogt.

Het CDA krijgt zijn zo gewenste snoepje voor de vrijwilliger met de verhoging van de onbelaste vrijwilligersvergoeding van € 1.500 naar € 1.700 per jaar. Het regeerakkoord zwijgt over de - in de praktijk zo vaak vergeten maandgrens - maar inmiddels is gebleken dat de maximale onbelaste vergoeding in 2019 en 2020 € 5 per uur bedraagt, met een maximum van € 170 per maand en € 1.700 per jaar³.

Ondernemers en dga

Voor kleine ondernemers is de afbouw van de zelfstandigenaftrek over een periode van vier jaar natuurlijk een pijnpunt. Het verkleinen van de fiscale druk tussen IB-ondernemers en werknemers is een bij veel partijen geuite wens. In de sfeer van de vennootschapsbelasting ligt het wat genuanceerder. Het lage tarief voor winsten tot twee ton is braaf gedaald tot 16,5%. Het hoge tarief daarentegen van 25%, dat ook zou gaan dalen, is gelijk gebleven en het zou me gelet op de gevolgen van de corona-crisis voor de schatkist zeer verbazen als het voor 2021 en latere jaren alsnog zal dalen. Pijnlijk voor het mkb is de verhoging van het tarief in box 2 (zowel voor reguliere voordelen als vervreemdingsvoordelen) in twee stappen van 25% naar uiteindelijk 28,5% in 2021. Enige vorm van tegemoetkoming hierbij (compartimentering, gesplitst tarief) zoals voorgesteld door onder



meer het RB is steeds van de hand gewezen. Niet uitvoerbaar voor de Belastingdienst is inmiddels een haast dagelijks gehoord argument.

In samenhang met het Belastingplan 2018 worden maatregelen tegen ‘excessief lenen’ door de dga bij de eigen vennootschap bekend gemaakt. In de ogen van het RB een vreemd voorstel, nu het enerzijds te ruim is en anderzijds weer veel te streng. Het voorstel wekt de suggestie dat lenen tot een bedrag van vijf ton altijd oké is en het lenen van vijf ton haast strafbaar is. Het wetsvoorstel is inmiddels, weliswaar met de nodige vertraging, gepubliceerd. Of het de eindstreep gaat halen moet worden afgewacht. Zoals al bij andere voorstellen bleek is de prullenbak voor omstreden wetsvoorstellen nooit ver weg. Wat alleen maar toe te juichen valt als het gezonde verstand tenslotte toch de overhand krijgt.

Verder blijft het worstelen met de fiscale positie van zzp’ers en hun opdrachtgevers. De eerdere benadering van het kabinet om het overeengekomen uurtarief (in ieder geval mede) bepalend te laten zijn voor de fiscale behandeling van de zzp’ers en diens opdrachtgever ging eind juni 2020 weer van tafel. Aan de ontwikkeling van een webmodule, die opdrachtgevers duidelijkheid moet geven over de arbeidsrelatie met een zelfstandige, blijft wel gewerkt worden. Het blijft dus overduidelijk lastig om in dit dossier tot een voor alle partijen aanvaardbare en vooral ook uitvoerbare oplossing te komen.

Box 3

Box 3 is zo mogelijk een nog moeilijker punt. Een hoofd-pijndossier, om de uitdrukking ‘pain in the ass’ maar niet te gebruiken. Men weet het gewoon niet, zo lijkt het. Allereerst is daar de mogelijke schadeloosstelling voor in de afgelopen jaren te zwaarbelaste spaarders. En daarnaast is het natuurlijk de vraag hoe men verder moet met de ‘pretbox’ van minister Zalm zijn. Want ook in dit dossier zal zelfs een erkend lachebekje als Gerit Zalm het lachen inmiddels vergaan zijn. Menno Snel kwam enige tijd geleden met een omstreden voorstel, dat uitgang van een afzonderlijk forfaitair rendement per beleggingscategorie in combinatie met een flink hoger tarief in box 3. Snels opvolger en partijgenoot Vijlbrief trok eind juni 2020 deze plannen in om weer van scratch af aan te gaan beginnen. Wordt vervolgd.

En verder

Verder is er in lijn met de plannen van alle partijen (coalitie en oppositie) veel aandacht voor belastingontwijking en belastingontduiking. In dat licht zal ook het voornemen bezien moeten worden om de komende jaren een half miljard euro te reserveren om de investeringsagenda van de Belastingdienst uit te voeren. We zijn benieuwd of dat geld uitgegeven wordt aan stenen, computers of mensen. Dat de voorkeur van het RB uitgaat naar investeren in mensen mag duidelijk zijn. En verder blijven de milieubelastingen natuurlijk onbekommerd stijgen.

De oppositie

Rutte III steunt in de Tweede Kamer op een flinterdunne meerderheid van één zeteltje. En er is inmiddels in ieder geval één afsplitsing geweest. In de Eerste Kamer daarentegen beschikt het kabinet in de verste verten niet over een meerderheid. In ruil voor de noodzakelijke steun zou de oppositie dan toch het een en het ander binnen moeten kunnen halen. Over de oppositie ter rechterzijde (PVV, FvD) kunnen we kort zijn. Daar horen we (ook) op fiscaal terrein weinig van. Maar voor voormalig beoogd regeringspartij Groen Links (met haar verkiezingsprogramma ‘Tijd voor verandering’) ligt dat anders.

In haar programma pleit Groen Links voor het zwaarder bestraffen van belastingontduiking en het aanpakken van belastingontwijking. Ook moet - in combinatie met een verhoging van de lonen - de inkomstenbelasting voor lage en middeninkomens omlaag gaan, daar waar de hoogste inkomens meer gaan bijdragen. Verder moet er een progressief tarief komen in box 3: ‘mensen met

Veel pijnpunten (zzp’ers, box 3, eigen woning) zijn doorgeschoven naar een volgend kabinet en zullen daar wellicht opnieuw doorgeschoven gaan worden.

weinig spaargeld gaan minder betalen, mensen met veel kapitaal meer’. Belastingkortingen moeten worden uitbetaald als een negatieve inkomstenbelasting waardoor het netto-inkomen stijgt. De fiscale druk voor topinkomens (framen is een kunst; noem nou gewoon eens een bedrag zou ik zeggen) moet stijgen. Ook de dga krijgt van Groen Links onder uit de zak: directeur-grootaandeelhouders moeten minder mogelijkheden krijgen om winsten lange tijd onbelast te laten; terwijl de fiscale druk voor de dga moet stijgen, zowel op diens salaris als op diens box 2 inkomsten.

Als we dit lijstje eens nagaan dan is daar opvallend veel van terechtgekomen. Dat blijkt ook uit de Fiscale beleidsagenda 2018. Hoogste prioriteit daarin: de aanpak van belastingontwijking en belastingontduiking. Ook het verder vergroenen en het beter uitvoerbaar maken van het belastingstelsel krijgen veel aandacht. Jesse zal het niet anders gewild hebben. Het doen van uitspraken over de algemene ontwikkeling van de fiscale druk is een lastig onderwerp, dat doorgaans sterk afhankelijk is van de individuele omstandigheden. De dga die aan zijn eerste drie echtgenotes stevige bedragen aan alimentatie betaalt, in een stevig gefinancierde maar erg dure woning woont en desondanks gul geeft aan het goede doel, zal de stelling dat de fiscale druk over de



grote lijn gezien gedaald is niet onderschrijven. Het is nog maar de vraag of de sociale vlaktaks voor de hogere inkomens (ondanks het licht gedaalde hoogste tarief) wel gunstig uitpakt. De met deze verlaging gepaard gaande maatregelen hakken er vaak stevig in. En de meeste heffingskortingen is deze inkomstengroep inmiddels wel kwijtgeraakt. Puntje voor Groen Links dus. Welke kant het met box 3 uitgaat is nog een kwestie van even afwachten, maar de kans dat hogere vermogens hoger aangeslagen gaan worden is beslist reëel te noemen. Ook in geval van een inmiddels bij de meeste banken gemeengoed geworden negatieve rente. Ook de dga heeft te maken gekregen met een hoger tarief in box 2. Het wachten is alleen nog maar op een forfaitair rendement in box 2 (eerder al voorgesteld door de commissie Dijkhuizen) en een verhoging van het in art. 12a Wet LB 1964 genoemde bedrag. Zo lijkt Jesse Klaver, toch de grote verliezer van de formatie, de nodige punten uit zijn verkiezingsprogramma te hebben binnengehaald. En dat is voor een oppositiepartij toch knap werk.

Tot slot

Het is lastig om uitspraken te doen over de realisatie van verkiezingsbeloftes in later gevoerd beleid. Sommige punten (de verhoogde vrijwilligersvergoeding van het CDA bijvoorbeeld) zijn helder, maar dat is relatief klein bier. Voor het grote beleid geldt dat het schetsen van een

algemeen en voor alle belastingplichtigen geldend beeld heel moeilijk is. Veel pijnpunten (zzp'ers, box 3, eigen woning) zijn doorgeschoven naar een volgend kabinet en zullen daar wellicht opnieuw doorgeschoven gaan worden. Ondertussen hebben de twee staatssecretarissen op Financiën de handen vol aan het bestrijden van de vele dagelijkse branden, waarbij tot overmaat van ramp in veel gevallen de integriteit van de Belastingdienst in twijfel getrokken wordt. Dat bewindslieden aangifte deden tegen hun eigen Dienst was een droef unicum.

Dat alles roept de vraag op of het niet tijd wordt voor een grote en alles omvattende belastingherziening. Al kan en mag worden betwijfeld of dat een oplossing is voor de anno 2020 toch verdraaid ingewikkelde fiscale problematiek. <<<

Noten

- 1 De opvattingen van de Brits/Zwitserse filosoof Alain de Botton zijn duidelijk niet aan de liberalen besteed; 'Het betalen van belasting zou gezien moeten worden als een glorieuze burgerplicht die onze dankbaarheid verdient, en niet als straf voor het verdienen van geld'.
- 2 <https://www.consumentenbond.nl/hypotheek/bouwsparen-een-oplossing>
- 3 Zie voor een gedetailleerd overzicht van de voorwaarden de site van de Belastingdienst, lemma Vrijwilligersvergoedingen

Historisch fiscaal materiaal

Fons Overwater, bestuursvoorzitter van het Register Belastingadviseurs en waarnemend hoofdredacteur van Het Register, beschrijft in een serie artikelen fiscale bijzonderheden uit het verleden.

Vakantiebonnen in de agrarische sector

Dit artikel gaat in op de geschiedenis van een bijzondere vakantieregeling met een speciale fiscale behandeling. En wie heeft vakantiebonnen, waar we allemaal wel eens over gehoord hebben, ooit in het echt gezien? Het onderwerp sluit goed aan bij de vakantieperiode waarin dit nummer van Het Register verschijnt, én bij het interview met Pieter Seegers, topspecialist agro-fiscaliteit bij de Belastingdienst.

Wat is een vakantiebon?

Na de Tweede Wereldoorlog ging de agrarische sector met vakantiebonnen werken. Door het verplicht verstrekken van vakantiebonnen bij reguliere loonbetalingen aan werknemers verviel voor de werkgever de loondoorbetalingsverplichting tijdens feest- en vakantiedagen. Dat was van belang omdat in de agrarische sector er vaak sprake was van werknemers met tijdelijke arbeidscontracten bij verschillende werkgevers. Het systeem bewerkstelligde dat vakantiegedrechten doorlopend ook bij de tijdelijke arbeidscontracten werden opgebouwd.

Hoe werken vakantiebonnen?

Werkgevers waren verplicht om vakantiebonnen uit te betalen bij reguliere loonbetalingen. De bonnen hadden een waarde die gelijk was aan een formule zoals 2,5 maal het uurloon bij een volledige werkweek. De werkgevers konden deze bonnen kopen bij lokale correspondentschappen van het Vacantiefonds voor den Landbouw. Later werden dat de (voorlopers van de) filialen van de Rabobank. De werknemers moesten de bonnen plakken in bonnenboekjes en konden deze boekjes vier keer per jaar verzilveren bij een van de drie landarbeidersbonden, te weten de Nederlandse Christelijke Landarbeidersbond, de Nederlandse R.K. Landarbeidersbond "St. Deusdedit" of de Nederlandse Bond van arbeiders in de landbouw, de tuinbouw en het zuivelbedrijf (de latere CNV, NKV en NVV).

Waardering voor de belastingen

Toen de regeling werd ingevoerd in 1947 bleek dat de bonnen bij het inwisselen door de werknemers zwaarder belast werden dan wanneer de werknemers in plaats van bonnen direct contant geld gekregen zouden hebben. Overleg daarover tussen stakeholders leidde ertoe dat de waarde in 1950 op 75% werd gesteld. Later, in 1954, werd dat nog verder teruggebracht naar 50%, om vanaf 1970 stapsgewijs weer te stijgen naar 75%. De fysieke bonnen

verdwenen allemaal in de jaren '90 van de vorige eeuw om plaats te maken voor digitale rechtenbeheersystemen. In deze eeuw steeg de belastbaarheid verder in stappen tot wel 99%, zij het dat in enkele bedrijfstakken waaronder de agrarische (in 2006) het vakantiebonnensysteem werd afgeschaft. Dat dit archaïsche systeem het zo lang heeft uitgehouden kwam vooral door de aantrekkelijke fiscale waardering in combinatie met de onderhandelingskracht van de bonden. Bij het inwisselen van de bonnenboekjes ontvingen ze namelijk provisie en die inkomstenbron wilden ze graag zo lang mogelijk behouden. Een fiscale win-winsituatie tussen werknemers en bonden.

Andere bedrijfstakken

De agrarische sector heeft het vakantiebonnensysteem niet uitgevonden, maar gekopieerd van het bouwbedrijf. Het bouwbedrijf was de eerste die er in 1929 al mee begon. Ook bij onder meer de metaalnijverheid, het stukadoorsbedrijf, de waterbouw, het schildersbedrijf, bij schoenmakers en slaggers heeft er een vakantiebonnensysteem gewerkt.

Huidig recht

Het systeem is nog niet helemaal uitgestorven. Bij de bouw is het systeem bijvoorbeeld nog rudimentair aanwezig. In de Wet op de loonbelasting 1964 vinden we dan ook nog steeds in artikel 13 lid 4 de volgende rechtsregel:

'4. De waarde van regelmatig bij het loon verstrekte vakantiebonnen, vakantietoeslagbonnen of daarmee overeenkomende aanspraken uit een publiekrechtelijke regeling of collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesteld op 99% van de nominale waarde van die bonnen of aanspraken.' <<<



Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid

Door de coronacrisis kwamen veel bedrijven in zwaar weer terecht. Behoud van banen was het belangrijkste doel van de Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW). Dit artikel bevat een uitgebreide toelichting op de NOW en zijn opvolger NOW-2.



Arjan Knol
RB / FFP

Arjan Knol is werkzaam bij Bureau Vaktechniek van het Register Belastingadviseurs

In de tweede week van maart kreeg Nederland te maken met een nieuwe werkelijkheid. Veel bedrijven sloten hun kantoren, winkels en fabrieken om de uitbraak van het coronacrisis tegen te gaan. Veel werknemers gingen vanuit huis werken of kwamen thuis te zitten. Door deze maatregelen zagen bedrijven hun inkomsten in rap tempo dalen en zij vroegen zich af of zij hun werknemers nog wel konden doorbetalen en in dienst houden. Veel van deze bedrijven deden een beroep op de bestaande regeling, namelijk de werktijdverkorting (wtv). Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) werd overspoeld met aanvragen. Deze uitzonderlijke crisis vroeg om uitzonderlijke maatregelen.

In het kabinetsplan werden deze uitzonderlijke maatregelen aangekondigd in de vorm van een Noodpakket banen en economie¹. Op 17 maart 2020 om 18.45 uur werd de wtv beëindigd en er werd een nieuwe regeling aangekondigd, namelijk de Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW). De ingediende, maar nog niet behandelde, aanvragen wtv werden niet volgens wtv maar volgens de nieuwe regeling NOW behandeld. Op 1 april werd de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor behoud van Werkgelegenheid in de Staatscourant gepubliceerd. In twee weken tijd is deze regeling tot stand gekomen, waarbij robuustheid en uitvoerbaarheid voorop staan. Hiermee werden getroffen bedrijven op zeer korte termijn ondersteund. Het kabinet wilde met de NOW bereiken dat bedrijven hun personeel

kunnen blijven doorbetalen, zodat het personeel niet werkloos werden en de banen verloren gingen.

Omzetsdaling

Om voor de NOW in aanmerking te komen moet de getroffen werkgever vanaf 1 maart 2020 een omzetverlies verwachten van minimaal 20%. Het te verwachten omzetverlies moet liggen in een aangesloten periode van drie maanden, welke moet liggen tussen 1 maart en 31 juli 2020. Deze door de werkgever gekozen driemaandsperiode wordt vergeleken met de kwartaalomzet over 2019 (referentieomzet). De referentieomzet is de omzet over het jaar 2019 gedeeld door vier. Dit geldt alleen als de werkgever op 1 januari 2019 bestond. Bij een latere startdatum wordt de referentieomzet bepaald door de omzet van de kalendermaanden na de start in 2019 tot en met die van februari 2020, gedeeld door het aantal betreffende kalendermaanden, vermenigvuldigd met drie. De verwachte omzetsdaling is het verschil tussen de referentieomzet van 2019 en de omzet in de driemaandsperiode van 2020, gedeeld door de referentieomzet. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat voor de berekening van het voorschot als bedoeld in artikel 7 NOW de verwachte omzetsdaling als uitgangspunt genomen wordt. Bij de definitieve afrekening als bedoeld in artikel 10 NOW wordt de werkelijk gerealiseerde omzetsdaling als uitgangspunt genomen.

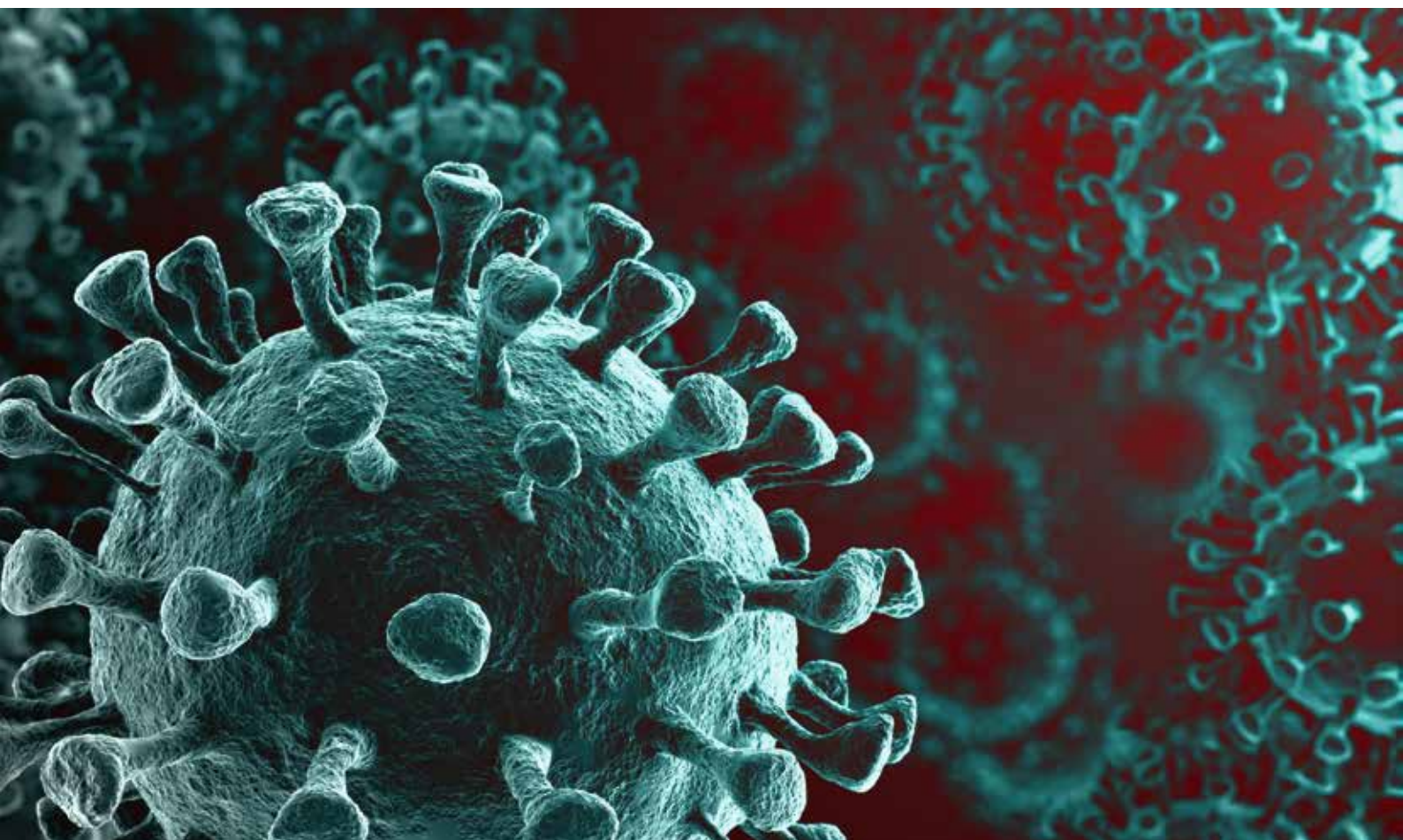
Wanneer de getroffen werkgever onderdeel is van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Bur-

gerlijk Wetboek, wordt uitgegaan van de omzetsdaling van de groep zoals deze op 1 maart 2020 bestond. Ook moet binnen de groep dezelfde aaneengesloten periode van drie maanden worden gehanteerd, voor de berekening van de omzetsdaling. Op 4 mei 2020 werd de NOW uitgebreid naar aanleiding van toezeggingen van Minister Koolmees aan de Tweede Kamer en door de Tweede Kamer aangenomen moties. Door deze uitbreiding werd het voor concerns met een omzetsdaling van minder dan 20% mogelijk om voor individuele werkmaatschappijen NOW aan te vragen op basis van de omzetsdaling van deze werkmaatschappij. Aan deze uitbreiding van de NOW werden aanvullende voorwaarden² gekoppeld. Een van de voorwaarden om de NOW per werkmaatschappij te mogen toepassen is dat de omzetsdaling op concernniveau minder dan 20% is. Een andere voorwaarde is het verbod op dividend en bonussen. Het hoofd van de groep, waar de desbetreffende werkmaatschappij(en) onder vallen, verklaart voorafgaand aan de NOW aanvraag dat er over 2020 geen dividenduitkeringen, winstdelingen of bonussen worden uitgekeerd aan aandeelhouders respectievelijk Raad van Bestuur of directie van het concern of betreffende werkmaatschappij. Ook mag er door de rechtspersonen binnen de groep geen inkoop van aandelen plaatsvinden. Dit verbod geldt tot en met de datum van de vergadering in 2021 waarin de jaarreke-

ning over 2020 wordt vastgesteld. De wetgever heeft in de NOW vastgelegd dat een vennootschap geen aandelen mag inkopen. Het is onduidelijk of dit betekent dat ook geen afstempeling van aandelenkapitaal mag plaatsvinden.

Wat behoort tot de omzet?

Om de omzetsdaling te berekenen moet eerst worden vastgesteld wat tot de omzet behoort. In artikel 1 NOW wordt omschreven wat in dat kader tot de omzet behoort. De wetgever sluit aan bij de omzetdefinitie in het jaarrekeningenrecht (artikel 377 lid 6, boek 2 BW). De bedoeling van de wetgever is dat het omzetbegrip zo dicht mogelijk aansluit bij het activiteitenniveau van de onderneming. Dit betekent dat opbrengsten die ontstaan bij de uitvoering van de normale activiteiten als omzet verantwoord moeten worden. Werkgevers die als een natuurlijk persoon hun onderneming uitoefenen kunnen de fiscale netto-omzet overeenkomstig hun laatst vastgestelde aangifte inkomstenbelasting hanteren. Bij sommige werkgevers is het 'normale' omzetbegrip niet goed toepasbaar. Non-for-profit organisaties kennen geen winst- en verliesrekening, maar een exploitatierekening of een staat van baten en lasten. Bij zulke organisaties worden de baten die voortvloeien uit normale activiteiten met een andere benaming aange-



Rechtsvormwijzigingen vragen om extra aandacht bij het aanvragen van NOW

duid. Daarom worden de baten, opbrengsten en andere voordelen, zoals uitkeringen, subsidies renteopbrengsten en bijdragen vanuit een overheidsinstelling of andere opbrengsten, zoals giften, of declaraties vanuit zorgverzekeraars ook als omzet gezien voor deze regeling. Let op: een uitkering in het kader van Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS) en/of Tegemoetkoming Vaste Lasten MKB (TVL) wordt ook als omzet meegeteld voor de NOW.

Het loonsombegrip bij de berekening van het voorschot

Bij het vaststellen van het voorschot gaat het UWV uit van de SV-loonsom van het eerste aangiftetijdvak van 2020, veelal de maand januari. Is er sprake van een aangiftetijdvak van vier weken dan wordt de loonsom verhoogd met 8,33%. Wanneer er geen loongegevens over het eerste aangiftetijdvak van 2020 bij het UWV bekend zijn, gaat het UWV uit van het loon over de maand november 2019 respectievelijk het twaalfde aangiftetijdvak van vier weken van 2019 verhoogd met 8,33%. Het loon per werknemer wordt gemaximeerd tot € 9.538. De gedachte van de wetgever hierbij is dat de NOW zoveel mogelijk moet toekomen aan de werknemers die het grootste risico op werkloosheid hebben. De wetgever wenst niet op rekening van de samenleving zeer hoge salarissen te subsidiëren. Voor de berekening van het voorschot gaat het UWV uit van de op 15 maart 2020 bij de Belastingdienst bekende loongegevens. Daarnaast telt het UWV de loongegevens van een directeur/grootaandeelhouder (dga) niet mee in de berekening van het voorschot, tenzij de dga verplicht verzekerd is voor de werknemersverzekeringen.

Rechtsvormwijzigingen vragen om extra aandacht bij de berekeningswijze van het voorschot. Als in februari 2020 door rechtsvormwijzigingen (bijvoorbeeld inbreng in een bv) of door een bedrijfsoverdracht geen loongegevens bekend zijn over de maanden januari 2020 of november 2019, heeft de voortzetter of overnemer van de onderneming geen enkel recht op de NOW. Inbreng in de bv of bedrijfsoverdracht op een later of eerder tijdstip leidt wel tot recht op NOW. Zoals eerder genoemd is dit het gevolg van de tijdsdruk waarmee de regeling tot stand kwam en de gewenste robuustheid en uitvoerbaarheid.

De vaststelling van de definitieve NOW

Bij de vaststelling van de definitieve NOW wordt in principe voor de bepaling van de loonsom uitgegaan van hetzelfde aangiftetijdvak zoals die voor de berekening van

het voorschot is gehanteerd. Echter er moeten wel een aantal correcties³ op plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld het maandelijks uitbetalen van het vakantiegeld of bij een uitdiensttreding het uitbetalen van het opgebouwde vakantiegeld. In de derde wijziging⁴ van de NOW is nog toegevoegd dat de uitbetaling van de 13^e maand ook gecorrigeerd moet worden. Dit geldt echter niet voor het uitbetalen van resultaatafhankelijke bonussen. De gecorrigeerde loonsom wordt vermenigvuldigd met een factor drie en de uitkomst wordt vergeleken met de werkelijke loonsom over de maanden maart, april en mei 2020, welke is gecorrigeerd volgens dezelfde systematiek. Wanneer de gecorrigeerde werkelijke loonsom over de maanden maart, april en mei 2020 lager uitvalt, wordt het verschil $\times 1,3 \times 0,9$ gecorrigeerd op de NOW.

Een ander punt van belang zijn de ontslagaanvragen vanwege bedrijfseconomische redenen, ook wel de ontslagboete genoemd. Wanneer de werkgever na 17 maart 2020 ontslag heeft aangevraagd voor een werknemer vanwege bedrijfseconomische redenen en dit niet binnen vijf werkdagen heeft ingetrokken na de ontslagaanvraag, heeft dit tot gevolg dat de NOW wordt vermindert. De loonsom van de ontslagen werknemer wordt met 50% verhoogd en daarna vermenigvuldigd met de



factoren 1,3 en 0,9. Wanneer de werkgever een ontslag-aanvraag vóór 18 maart 2020 heeft aangevraagd, geldt dit niet waardoor de ontslagboete niet van toepassing is.

In een derde wijziging van de NOW is een tegemoetkoming⁵ voor seizoenswerk en bedrijfsoverdrachten in de NOW opgenomen. Bij seizoenswerk of een overname kan de loonsom van de maand januari 2020 of november 2019 geen representatief beeld geven. Hierdoor kan de afrekening van definitieve NOW lager uitvallen dan de bedoeling van de wetgever. Dit is het geval wanneer het gecorrigeerde loonsom vermenigvuldigt met een factor drie lager is dan de werkelijke loonsom over de maanden maart, april en mei 2020, welke is gecorrigeerd volgens dezelfde systematiek. Deze aanpassing geldt alleen voor de afrekening van de definitieve NOW en wordt niet meegenomen in de berekening van het voorschot. Bij de afrekening van de definitieve NOW past het UWV dit automatisch toe bij aanvragers voor wie dit voordelig uitpakt.

Wel of geen verklaring van een derde-deskundige of accountant?

De aanvraag periode van het voorschot NOW (eerste aanvraagperiode) liep tot 6 juni 2020. Vanaf 6 oktober 2020 moet de werkgever een digitale aanvraag indienen

om de definitieve afrekening NOW te laten vaststellen. De werkgever heeft vanaf deze datum 24 weken de tijd om deze aanvraag in te dienen. Als een accountantsverklaring bij de aanvraag gevoegd moet worden, wordt de termijn van 24 weken verlengd naar 38 weken. Of er een verklaring van een derde-deskundige of een verklaring van een accountant bijgevoegd moet worden, is afhankelijk van de omvang van het voorschot en de definitieve afrekening. Mede door het lobbywerk van het Register Belastingadviseurs (RB) is in de derde wijziging namelijk opgenomen dat niet altijd een accountant noodzakelijk is bij de afrekening NOW. Onder een derde-deskundige wordt verstaan een administratiekantoor, financieel dienstverlener, of brancheorganisatie. De minister zal aanwijzen welke deskundigen een dergelijke verklaring mogen tekenen. Het RB maakt zich bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid sterk om een RB-lid aan te wijzen als een derde-deskundige voor de NOW.

Er is geen verklaring nodig als het totale voorschotbedrag minder dan € 20.000 bedraagt en de definitieve afrekening uiteindelijk minder dan € 25.000. Wel moet dan informatie over de definitieve omzetsdaling meegestuurd worden. Wanneer het totale voorschotbedrag



€ 100.000 of meer dan wel de definitieve afrekening € 125.000 of meer bedraagt, is een accountantsverklaring verplicht. Wanneer het voorschotbedrag en definitieve afrekening tussen geen verklaring en de accountantsverklaring invallen, is tenminste een verklaring van derde-deskundige nodig. Ongeacht de bedragen van het voorschot en de definitieve afrekening is daarnaast een accountantsverklaring verplicht als het gaat om een NOW-aanvraag voor een individuele werkmaatschappij (artikel 6a NOW). Bureau Vaktechniek van het RB zorgt ervoor dat medio september 2020 een werkprogramma en een modelverklaring derde-deskundige op het leden-gedeelte van de website wordt geplaatst.

NOW-1 en NOW-2: de belangrijkste verschillen

Door de aanhoudende economische gevolgen van de coronacrisis heeft het kabinet besloten de NOW met vier maanden te verlengen. Namelijk voor de periode 1 juni tot en met 30 september 2020. Echter de verlengde NOW-2 kent wel een aantal verschillen ten opzichte van de NOW-1.

Door de aanhoudende economische gevolgen van de coronacrisis heeft het kabinet besloten de NOW met vier maanden te verlengen

Het verbod op uitkeren van dividend en bonussen aan aandeelhouders, bestuur en directie, en het verbod op inkoop van eigen aandelen zijn in de NOW-2 uitgebreid. Wanneer het voorschot NOW-2 € 100.000 of meer bedraagt of als de definitieve afrekening NOW-2 € 125.000 of meer bedraagt dan geldt bovenstaande verbod op dividend, bonussen en inkoop van eigen aandelen. Wanneer de NOW-2 op werkmaatschappijniveau wordt aangevraagd, mag de moedermaatschappij of het groepshoofd van de groep waar de werkmaatschappij onderdeel van is, ook geen bonussen uitkeren en mag de groep geen dividend/winstuitkering uitkeren of eigen aandelen inkopen. Dit geldt ook als het voorschot lager is dan € 100.000 of de definitieve afrekening lager is dan € 125.000. Tevens moet het groepshoofd of de moedermaatschappij van het concern verklaren dat zij hiermee akkoord gaat.

Een ander belangrijk verschil van de NOW-2 ten opzichte van NOW-1 is dat de werkgever een inspanningsverplichting heeft om de werknemers te stimuleren om zich bij te scholen of om te scholen. Hiermee kunnen werknemers zich voorbereiden op een andere manier van werken of zelfs ander werk. Werkgevers kunnen de aandacht hiervoor inpassen in het bestaande scholings-

beleid in hun onderneming of bespreken met de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging. De scholing zelf is geen onderdeel van de NOW-2, de inspanningsverplichting is dat wel. Werkgevers verklaren bij de aanvraag van NOW-2 dat zij aan deze inspanningsverplichting zullen voldoen.

Het belangrijkste verschil in de berekening van het voorschot en de definitieve afrekening NOW-2 is dat het percentage omzetverlies over vier maanden berekend moet worden in plaats van drie maanden. Wanneer de werkgever een NOW-1 heeft aangevraagd, is de werkgever verplicht om de periode van vier maanden van het omzetverlies aan te laten sluiten op de eerder gekozen driemaandsperiode van NOW-1. Een ander verschil in de berekening is dat de forfaitaire verhoging van de loonkosten om vakantiegeld, pensioenpremie en andere werkgeverslasten te compenseren van 30% (NOW-1) naar 40% (NOW-2) gaat. In plaats van de loonsomgevingen van de maand januari 2020 gaat het UWV in de NOW-2 uit van de loongegevens van de maand maart 2020. Indien geen loongegevens van de maand maart 2020 aanwezig zijn dan gaat het UWV net als bij NOW-1 uit van de maand november 2019. Hierbij gaat het UWV uit van de gegevens zoals die op 15 mei 2020 bij de Belastingdienst bekend was. Mutaties na 15 mei 2020 worden niet meegenomen in de berekening van de NOW-2.

In tegenstelling tot NOW-1 is bij de openstelling van NOW-2 al bekend dat een werkgever akkoord moet gaan met bekendmaking van de naam van de organisatie, de vestigingsplaats, het voorschotbedrag en definitieve afrekening. Alle andere gegevens, zoals het vestigingsadres, worden niet openbaar gemaakt. Tijdens de aanvraagperiode van NOW-1 is de regeling een aantal keren gewijzigd. Een van deze wijzigingen was dat de aanvraaggegevens gedeeltelijk openbaar zouden worden gemaakt. Nu is het gelukkig vooraf duidelijk, zodat het bedrijf hierin een bewuste keuze vooraf kan maken.

Conclusie

Met de regelingen NOW-1 en NOW-2 heeft het kabinet ervoor gezorgd dat de bedrijven de loonkosten van hun werknemers (grotendeels) hebben kunnen doorbetalen. Hiermee is voorkomen dat veel werknemers een werkloosheidsuitkering hebben moeten aanvragen. De vraag is of veel bedrijven na 1 oktober 2020 zodanig van de coronacrisis zijn hersteld dat zij zonder kostensubsidies op eigen benen kunnen staan. Hopelijk wel anders wordt de vraag hoelang we deze vorm van verborgen werkloosheid moet blijven subsidiëren. <<<

Noten

- 1 Tweede kamerbrief d.d. 17 maart kenmerk CE-AEP / 20077147
- 2 Artikel 6a NOW
- 3 Artikel 7 NOW
- 4 Staatscourant 2020 nr. 29256 d.d. 28 mei 2020
- 5 Artikel 7 lid 7 tot en met lid 9 NOW

Jurisprudentie en wetgeving

Inkomstenbelasting

■ Verhuur deel eigen woning zonder BRP-inschrijving toch onder kamerverhuurvrijstelling	31
■ Financiering verbouwing met later ontvangen schenking niet bewezen	31
■ Renteaftrek eigen woning 67,6%, echter eigenwoningforfait 50% voor Nederland	32
■ Achteraf zorgvuldig opgestelde km-registratie verhinderde bijtelling bestelauto	32

Formeel recht

■ Standpunt over waarde van aandelen is feitelijk en geen pleitbaar standpunt	33
■ Schatkist komt niets te kort: geen argument voor vernietiging boete	33
■ Ook Irimie-rente als door eigen schuld te veel btw is voldaan	34
■ Vanaf 16 juni 2020 ook datumstempel van andere postdiensten dan PostNL geaccepteerd	34
■ Valutawinst niet onder deelnemingsvrijstelling omdat dividend eerder te vorderen was	34

Inkomstenbelasting

2020/30 Verhuur deel eigen woning zonder BRP-inschrijving toch onder kamerverhuurvrijstelling

Als een woning in box 1 tijdelijk wordt verhuurd blijft de financieringsrente voor die woning aftrekbaar. In dat geval moet het eigenwoningforfait over de hele eigen woning worden aangegeven. Daarnaast moet 70% van de ontvangen huurinkomsten worden aangegeven. Het is ook mogelijk om een deel van de eigen woning te verhuren, bijvoorbeeld een kamer. In dat geval hoeven de inkomsten niet te worden opgegeven als de verhuur onder de kamerverhuurvrijstelling valt. Die regeling is wel aan de volgende voorwaarden verbonden. Een van die voorwaarden is dat de eigenaar van de woning en de huurder tijdens de hele huurperiode zijn ingeschreven bij de gemeente op het adres van de woning. Als de kamerverhuurvrijstelling van toepassing is, moet het volledige eigenwoningforfait worden aangegeven en mag de volledige eigenwoningrente in aftrek worden gebracht en hoeven de huurinkomsten niet opgegeven te worden. Zijn niet alle voorwaarden voor de kamerverhuurvrijstelling vervuld dan moet een deel van de woning worden opgegeven als bezitting in box 3 en dat geldt dan ook voor een deel van de eigenwoningschuld. Hof Den Haag heeft beslist dat in het kader van Airbnb behaalde inkomsten met betrekking tot de verhuur van een deel van de eigen woning onder de kamerverhuurvrijstelling vielen, ook al waren de huurders niet ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP).

De zaak werd gevoerd door een vrouw die in 2016 een gedeelte van haar woning in box 1 verhuurde via Airbnb aan personen die gedurende bepaalde perioden in 2016 bij haar woonden. De inspecteur belaste € 1.140 (70% van de huurinkomsten van € 1.629) als voordelen uit het tijdelijk ter beschikking stellen van de eigen woning (art. 3.113 Wet IB 2001). De vrouw ging in beroep. Rechtbank Den Haag was het met haar eens dat inkomsten uit de tijdelijke verhuur van een gedeelte van de eigen woning niet konden worden belast op grond van artikel 3.113 Wet IB 2001. De huurinkomsten uit de tijdelijke verhuur van een gedeelte van de eigen woning

waren volgens de rechtbank niet belast. De inspecteur ging in hoger beroep.

Hof Den Haag besliste dat wanneer de inkomsten uit de tijdelijke verhuur van een gedeelte van de woning al belaste inkomsten uit de eigen woning zijn, deze inkomsten zijn vrijgesteld op grond van de kamerverhuurvrijstelling. Het hof was het niet met de inspecteur eens dat alleen het ontbreken van een registratie van de huurders in de BRP voldoende is om de kamerverhuurvrijstelling te weigeren. Die registratie heeft volgens het hof alleen een bewijsfunctie en de vrouw voldeed verder volledig aan de materiële eisen voor toepassing van de vrijstelling. Het zou volgens het hof in strijd zijn met doel en strekking van de vrijstelling wanneer de huurinkomsten in dit geval zouden zijn belast. Het hof besliste dat de kamerverhuurvrijstelling van toepassing was en verklaarde het hoger beroep van de inspecteur ongegrond.

■ Hof Den Haag 1 mei 2020, nr. 19/00747, ECLI:NL:GHDHA:2020:887

2020/31 Financiering verbouwing met later ontvangen schenking niet bewezen

De volgende procedure heeft betrekking op de tijdelijk verruimde schenkingsvrijstelling die gold van 1 oktober 2013 tot 1 januari 2015. De uitspraak heeft zijn belang niet verloren. In artikel 33a, lid 1, onderdeel c, Successiewet wordt voor toepassing van de huidige verhoogde vrijstelling namelijk de voorwaarde gesteld dat de schenking moet zijn gedaan voor de kosten van verbetering of onderhoud van een woning.

Een dochter en een zoon kregen jaarlijks rond de kerst een schenking van hun ouders. Op 22 juli 2013 kregen de kinderen bij een bijzondere gelegenheid een schenking van € 118.000 en op 16 december 2013 kregen zij een schenking van € 100.000. Voor de schenking van 16 december 2013 claimde de dochter de tijdelijke verruiming van de schenkingsvrijstelling voor de eigen woning. Toen de inspecteur erachter kwam dat de facturen vóór de datum

van de schenking van 16 december 2013 waren betaald legde hij een navorderingsaanslag op. Een bedrag van € 79.332,71 viel volgens hem niet onder de regeling. De dochter ging in beroep en stelde dat de schenking was gebruikt voor de verbouwing van de eigen woning. In verband met planningsproblemen bij de aannemer was er in overleg voor gekozen om de verbouwing al in 2013 te laten plaatsvinden in plaats van in 2014. De termijnbetalingen waren volgens haar niet meer dan voorschotten. Rechtbank Gelderland stelde de vrouw in het gelijk. De inspecteur ging in hoger beroep.

Hof Arnhem-Leeuwarden besliste dat voor de tijdelijk verruimde vrijstelling van schenkbelasting geen volgtijdelijk verband is vereist. Dat een begiftigde uitgaven voor verbetering of onderhoud van de eigen woning eerst betaalt uit eigen middelen of met een daarvoor aangegane lening en pas later de schenking ontvangt, zodat de uitgaven voor de verbetering of het onderhoud niet van meet af aan zijn voldaan uit de schenking, hoeft volgens het hof niet in de weg te staan aan de toepassing van de (tijdelijke verruiming van de) eenmalig verhoogde vrijstelling voor de schenkbelasting voor schenkingen die verband houden met de eigen woning. De vrijstelling kan volgens het hof dan ook worden toegepast als de begiftigde aannemelijk maakt dat hij al op het moment van het betalen van de kosten van verbetering of onderhoud de bedoeling had om die kosten te betalen uit de schenking en de schenking ook daadwerkelijk hiervoor is gebruikt.

Het eerste contact met de aannemer was op 1 juli 2013 en op 4 september 2013 had de dochter een offerte voor de verbouwing had ontvangen. Op 19 september 2013 had zij de opdrachtbevestiging ondertekend en de verbouwing was op 19 oktober 2013 gestart. De dochter had volgens het hof niet aannemelijk gemaakt dat zij op het moment dat zij de opdrachtbevestiging ondertekende, kon verwachten dat zij met het oog op die verbouwingskosten de schenking van € 100.000 zou ontvangen. De schenkingstraditie op grond waarvan de ouders jaarlijks een fors bedrag aan de kinderen schonken maakte dat niet anders, omdat in juli 2013 al € 118.000 (het maximum van de eerste schijf) aan ieder kind was geschenken. Het hof besliste dat de tijdelijke verruiming van de eenmalige vrijstelling van schenkbelasting tot € 100.000 niet van toepassing was op de al betaalde verbouwingskosten vóór 16 december 2013.

■ Hof Arnhem-Leeuwarden 21 april 2020, nr. 19/00243, ECLI:NL:GHARL:2020:3250

2020/32 Renteaftrek eigen woning 67,6%, echter eigenwoningforfait 50% voor Nederbelg

Een echtpaar waarvan de ene echtgenoot wel maar de andere echtgenoot niet als kwalificerende buitenlandse belastingplichtige kan worden aangemerkt, kunnen niet als fiscale partners worden aangemerkt, ook al zijn zij gehuwd. Hierdoor kunnen zij de negatieve inkomsten uit de eigen woning niet naar willekeur over hen beiden verdelen. In dat geval moeten de inkomensbestanddelen worden toegerekend aan de belastingplichtige door wie die bestanddelen zijn genoten of op wie deze drukken.

Een op huwelijkse voorwaarden gehuwd echtpaar woonde in België. De vrouw en de man waren ieder voor de onverdeelde helft eigenaar van een woning. De vrouw was in 2015 een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige, haar echtgenoot was dat niet. De rente die het echtpaar in 2015 betaalde voor hun eigen woning bedroeg € 14.520. Op grond van de huwelijkse voorwaarden moesten de echtelieden naar rato van hun netto-inkomsten bijdragen in de kosten van de gemeenschappelijke huishouding bijdragen. Hierdoor droeg de vrouw in 2015 voor 67,6% bij in de financieringsrente voor de woning en de man voor 32,4%. De vrouw nam in haar aangifte inkomstenbelasting 2015 een aandeel van 50% (€ 7.260) van de aftrekpost eigen woning op maar zij ging daartegen in beroep en stelde dat zij 100% van de rente in aftrek kon brengen.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant besliste dat de vrouw en de man geen fiscaal partners waren zodat de gemeenschappelijke inkomensbestanddelen niet vrij konden worden verdeeld (art. 1.2, lid 4, letter b, Wet IB 2001). De rente van de eigen woning was aftrekbaar bij degene op wie ze drukten. Omdat volgens de huwelijkse voorwaarden de vrouw in 2015 geacht werd 67,6% te hebben bijgedragen, drukten de rentekosten van de woning voor 67,6% op haar en kon zij voor dat percentage de aftrekpost eigen woning in aanmerking nemen. De rechtbank was het niet eens met de inspecteur dat het eigenwoningforfait op hetzelfde percentage (dus ook 67,6%) moest worden gesteld, omdat de vrouw tot niet meer dan de helft van de woning gerechtigd was. De rechtbank verhoogde de aftrekpost eigen woning tot € 9.815 en verklaarde het beroep van de vrouw gegrond.

■ Rechtbank Zeeland-West-Brabant 12 maart 2020, nr. 18/3843, ECLI:NL:RBZWB:2020:1230

2020/33 Achteraf zorgvuldig opgestelde km-registratie verhinderde bijtelling bestelauto

Als er geen bijtelling wordt gedaan voor een ter beschikking gestelde auto moet de belastingplichtige overtuigend aantonen dat met de auto niet meer dan 500 kilometer privé is gereden. Een rittenregistratie is de meest gebruikte manier om dat te doen maar het bewijs is vormvrij en kan ook op een andere manier worden geleverd. Een achteraf opgemaakte km-administratie wordt meestal niet door de inspecteur en de belastingrechter geaccepteerd maar een bv die tenten voor feesten en partijen verhuurde lukte het wel.

Op de balans van de bv stonden verschillende bestelauto's en een vrachtwagen die door de werknemers werden gebruikt. Deze auto's bleven na werktijd op de bedrijfslocatie van de bv achter. Verder stond op de balans van de bv een bestelauto (Nissan Patrol) die ter beschikking was gesteld aan haar directeur-grootaandeelhouder (dga). Voor deze bestelauto was geen rittenregistratie bijgehouden en er waren ook geen verklaringen "geen privégebruik" en/of "uitsluitend zakelijk gebruik van de bestelauto" afgegeven. De dga en zijn echtgenote/mede-aandeelhouder hadden een privéauto. De bv had voor de Nissan geen loonheffing ingehouden en afgedragen. De inspecteur legde over 2011 tot en met 2014 een na-

heffingsaanslag loonbelasting op voor de bijtelling van de Nissan. De bv stelde daarna alsnog op basis van de door haar verzonden facturen een rittenregistratie op. Hieruit bleek voor de jaren 2011, 2012, 2013 en 2014 het volgende aantal privé-km's: 79, 24, 231 en 138. De inspecteur stelde dat de rittenregistratie zo'n grote hiaten vertoonde dat de bijtelling terecht was. De bv ging in beroep.

Hof Arnhem-Leeuwarden stelde de bv in het gelijk. Het hof vond dat de bv de onduidelijkheden had opgehelderd. Verder had de bv met de (weliswaar achteraf maar zeer zorgvuldig opgestelde) rittenregistratie, de facturen, de foto's, het Tellerrapport van de RDW, een werkplaatsbon van de garage en overtuigende verklaringen op de zitting, bewezen dat per kalenderjaar niet meer dan 500 km met de bestelauto privé was gereden. Het hof verklaarde het hoger beroep van de inspecteur ongegrond.

■ Hof Arnhem-Leeuwarden 26 mei 2020, nr. 18/00949, ECLI:NL:GHARL:2020:4170

Formeel recht

2020/34 Standpunt over waarde van aandelen is feitelijk en geen pleitbaar standpunt

De Hoge Raad besliste op 30 oktober 2009 dat een onjuiste of onvolledige aangifte niet per definitie leidt tot de conclusie dat de vereiste aangifte niet is gedaan. Pas als de inspecteur aantoonde dat er zowel absoluut als relatief een aanzienlijke afwijking is tussen de volgens de aangifte verschuldigde belasting en de aanslag én de belastingplichtige ten tijde van het doen van de aangifte wist of had moeten weten dat een aanzienlijk bedrag aan verschuldigde belasting niet zou worden geheven, is geen sprake van "de vereiste aangifte". De bewijslast kan niet worden omgekeerd en verzwaaard als het bij het doen van de aangifte ingenomen standpunt zodanig pleitbaar is dat de belastingplichtige redelijkerwijs kon denken dat hij juist handelde door in overeenstemming daarmee aangifte te doen.

De Hoge Raad heeft hier op 29 mei 2020 een belangrijke regel aan toegevoegd: een pleitbaar standpunt kan alleen betrekking hebben op rechtskundige standpunten, standpunten met betrekking tot de interpretatie van het (fiscale) recht. Stellingen over de waarde van aandelen vallen daar niet onder.

De Hoge Raad besliste dat alleen sprake kan zijn van een pleitbaar standpunt als het een standpunt over de interpretatie van het (fiscale) recht betreft, dus een - geheel of gedeeltelijk - rechtskundig standpunt. Daaronder valt ook de rechtskundige duiding van de feiten. Als een belastingplichtige door de rechtbank (geheel of gedeeltelijk) op rechtskundige gronden in het gelijk is gesteld, kan er daarom in volgende instantie van worden uitgegaan dat hij een pleitbaar standpunt heeft ingenomen. De beslissing van het hof dat de man bij het doen van zijn aangifte inkomstenbelasting 2006 een pleitbaar standpunt had ingenomen omdat de rechtbank had beslist dat de inspecteur een waardeestijging van de aandelen in de dochtervennootschap niet aannemelijk had gemaakt, was niet

juist. De beslissing van de rechtbank was namelijk niet van rechtskundige aard omdat daaraan alleen feitelijke vaststellingen ten grondslag lagen over de waarde en de waardeestijging van de aandelen en ook een waardering van de beschikbare bewijsmiddelen in dat verband. Als het hof had bedoeld te beslissen dat niet kon worden gezegd dat de man wist of zich ervan bewust moest zijn geweest dat een aanzienlijk bedrag aan belasting niet zou worden geheven, dan had het hof zijn beslissing onvoldoende gemotiveerd. De beslissing van de rechtbank dat de waarde van de aandelen in de dochtervennootschap niet was gestegen, had namelijk in hoger beroep geen stand gehouden.

■ Hoge Raad 29 mei 2020, nr. 18/02266, ECLI:NL:HR:2020:970

2020/35 Schatkist komt niets te kort: geen argument voor vernietiging boete

Een bv verhuurde sinds 2008 een van haar golfbanen aan haar dochtermaatschappij. In april 2011 reikte de bv aan haar dochtermaatschappij een factuur uit in verband met de verhuur over de periode november 2008 tot en met april 2011. Bij een controle van de Belastingdienst bleek vervolgens dat de bv memoriaalboekingen had gemaakt waardoor de btw over de periode 1 juli 2011 tot en met 31 december 2011 voor een bedrag van € 174.152 niet was aangegeven en voldaan. De inspecteur legde in februari 2015 aan de bv een naheffingsaanslag btw op met een vergrijpboete van € 130.614 (75%). De bv ging in beroep tegen de boete omdat zij vond dat de inspecteur niet had bewezen dat opzettelijk onjuist aangifte was gedaan. Hof Den Bosch vond een boete van € 62.500 passend en geboden, maar verminderde de boete wegens overschrijding van de redelijke termijn tot € 60.000. De bv ging in cassatie.

De Hoge Raad was het niet met de bv eens dat het hof rekening had moeten houden met het feit dat de dochtermaatschappij de gefactureerde btw bewust niet in aftrek had gebracht. Er is sprake van opzet in de zin van artikel 67f AWR als het handelen of nalaten van de belastingplichtige is gericht op het niet (volledig) betalen van de betreffende belasting. Voor het opleggen van een boete bij de btw betekent dit dat de belastingplichtige moet hebben gehandeld met als doel het niet (volledig) betalen van de verschuldigde btw die op aangifte had moeten worden voldaan. Voor het bepalen van deze verschuldigde btw is niet van belang of de ondernemer aan wie de belastingplichtige btw in rekening heeft gebracht, deze wel of niet in aftrek bracht of kon brengen. Het in artikel 14 Wet OB bedoelde (saldo)bedrag aan verschuldigde btw vormt, bij niet (volledig) betalen ervan, de grondslag voor het op de voet van artikel 20, lid 2, AWR na te heffen bedrag aan btw. Hetzelfde (saldo)bedrag vormt de grondslag voor het opleggen van de in artikel 67f AWR bedoelde boete voor zover dat bedrag als gevolg van opzet of grove schuld van de belastingplichtige niet (volledig) is betaald. De Hoge Raad verwierp ook het standpunt van de bv dat het hof er rekening mee had moeten houden dat de bv op haar eigen manier had geprobeerd het nadeel voor de schatkist te voorkomen doordat zij ervoor had gezorgd dat haar dochtermaat-

schappij geen btw had teruggevraagd. De Hoge Raad wees hierbij op zijn arrest van 12 oktober 2018 (nr. 17/05547). Tot de feiten die kunnen meewegen bij de beoordeling of een boete passend en geboden is, kan ook behoren dat de schatkist door de handelwijze van de belastingplichtige per saldo geen nadeel heeft gehad, of een nadeel dat in verhouding tot de ten onrechte niet geheven belasting beperkt is. Het hof had daarom mogen beslissen dat het feit dat de dochtervennootschap niet had verzocht om teruggaaf van de gefactureerde btw niet van voldoende gewicht was om tot een lagere boete te komen. De Hoge Raad verklaarde het cassatieberoep van de bv ongegrond.

■ Hoge Raad 29 mei 2020, nr. 18/02775, ECLI:NL:HR:2020:973

2020/36 Ook Irimie-rente als door eigen schuld te veel btw is voldaan

Als een belastingplichtige belasting terugkrijgt omdat achteraf blijkt dat deze belasting in strijd met het EU-recht was geheven, kan hij aanspraak maken op een rentevergoeding. Deze zogenoemde Irimie-rente moet worden berekend vanaf de dag die volgt op de dag waarop de onverschuldigde betaling heeft plaatsgevonden en wordt berekend tot de datum van terugbetaling van de belasting. Rechtbank Noord-Nederland heeft beslist dat een btw-ondernemer recht had op Irimie-rente omdat onverschuldigd btw was voldaan. De aanvullende rentevergoeding moest worden berekend over het hele bedrag van de teruggegeven btw, en niet zoals de ontvanger bepleit- te alleen over het bedrag dat op aangifte was voldaan.

De procedure werd gevoerd door een bv die erachter was gekomen dat zij de regeling voor afstandsverkoop jarenlang ten onrechte niet had toegepast en hierdoor ten onrechte btw had afgedragen. De inspecteur verleende de btw-teruggaaf waar de bv om had gevraagd en vergoedde heffings- en belastingrente. De bv vroeg daarna aan de ontvanger om een rentevergoeding op grond van artikel 28c Invorderingswet (Irimie-rente) over de periode tussen het moment waarop de btw was voldaan die in verband met de regeling voor afstandsverkoop achteraf gezien ten onrechte was aangegeven en het moment waarop de uitbetaling van de ambts-halve teruggaven had plaatsgevonden.

Rechtbank Noord-Nederland leidde uit het Irimie-arrest van het EU-hof van Justitie af dat de woorden “in strijd met het Unierecht geheven” uit artikel 28c Invorderingswet neutraal moeten worden opgevat. Het gaat om bedragen die door een met het Unierecht strijdige onverschuldigde betaling niet beschikbaar zijn voor de belastingplichtige. Het EU-hof stelde geen eisen aan de reden of oorzaak van die onverschuldigde betaling. De rechtbank was het daarom niet eens met de ontvanger dat alleen rente hoeft te worden vergoed als het de schuld van de overheid is dat er - achteraf gezien ten onrechte - te veel belasting is geheven. Of renteschade moet worden vergoed, moet volgens de rechtbank worden beoordeeld vanuit het perspectief van de belastingplichtige, en niet vanuit het perspectief van de Belastingdienst. De rechtbank besliste dat de ontvanger op grond van artikel 28c Invorderingswet verplicht was tot het betalen van een aanvullende rente-

vergoeding. De aanvullende rentevergoeding moest worden berekend over het hele bedrag van de teruggegeven btw, en niet zoals de ontvanger stelde alleen over het bedrag dat de bv op aangifte had voldaan. De rechtbank verklaarde het beroep van de bv gegrond.

■ Rechtbank Noord-Nederland 2 juni 2020, nr. 19/648, ECLI:NL:RBNNE:2020:1995

2020/37 Vanaf 16 juni 2020 ook datumstempel van andere postdiensten dan PostNL geaccepteerd

Een bezwaar- of beroepschrift is tijdig ingediend als het vóór het einde van de termijn (24:00 uur op de laatste dag) is ontvangen (art. 6:9, lid 1, Awb). Het is de verzender die moet bewijzen dat tijdig is verzonden. Verder geldt dat het bezwaar- of beroepschrift tijdig is ingediend als het vóór het einde van de termijn ter post is bezorgd (in een brievenbus of bij het postkantoor) én het niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen (art. 6:9, lid 2, Awb). Tot voor kort was de datumstempel van PostNL het uitgangspunt voor de datum waarop het stuk ter post is bezorgd. Voor het moment van de terpostbezorging werd aangesloten bij het moment dat een poststuk in een brievenbus van PostNL werd gedaan of werd aangeboden op een postkantoor van PostNL. Dit is echter gewijzigd door het Pawlak/KRUS-arrest van het EU-hof van Justitie van 27 maart 2019. Dit arrest was voor de Centrale Raad van Beroep reden om te beslissen dat onder “verzending per post” in de zin van artikel 6:9, lid 2, Awb niet meer alleen is te verstaan verzending via PostNL, maar ook via andere postaanbieders. Dat betekent dat een bezwaar- of beroepschrift ook tijdig is ingediend als het vóór het einde van de termijn bij een andere postaanbieder dan PostNL ter post is bezorgd, mits het niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen. Onder “andere postaanbieder” wordt voor in Nederland ter post bezorgde stukken verstaan ieder bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) geregistreerd postvervoerbedrijf. Met de nieuw uitgezette lijn geldt vanaf 16 juni 2020 dat ook het datumstempel van andere (ACM geregistreerde) postdiensten het uitgangspunt is voor de datum waarop een processtuk ter post is bezorgd.

■ Centrale Raad van Beroep 16 juni 2020 nr. 19/190 PW, ECLI:NL:CRVB:2020:1207

2020/38 Valutawinst niet onder deelnemingsvrijstelling omdat dividend eerder te vorderen was

Bij het uitkeren van dividend aan de moedermaatschappij kan de vraag opkomen vanaf welk moment het dividend fiscaal te vorderen is. Dit is een belangrijke vraag als sprake is van een andere valuta omdat daarbij sprake kan zijn van een koersresultaat op de dividendvordering. Ontstaat de vordering nu op het moment dat het dividendbesluit wordt genomen, dat wil zeggen op het moment dat het dividend wordt gedeclareerd, of op het moment dat het dividend betaalbaar wordt gesteld?

Rechtbank Noord-Holland besliste in een procedure van een bv op deze vraag. Op 1 juli 2011 hadden het bestuur en de aandeelhoudersvergadering van de deelneming besloten tot uitkering van een dividend in Zwitserse francs maar uit het besluit bleek niet wanneer het dividend zou worden voldaan. Op 4 augustus 2011 werd besloten tot uitkering van een interim dividend. De bv verwerkte het dividend in haar administratie naar de koers van 4 augustus 2011. De bv stelde dat het positieve koersresultaat onder de deelnemingsvrijstelling viel, maar de inspecteur was het daar niet mee eens.

Rechtbank Noord-Holland stelde voorop dat een ontvangst op grond van de hoofdregel van goed koopmansgebruik moet worden toegerekend aan het jaar waarin de aan die ontvangst ten grondslag liggende vordering tot het vermogen van de belastingplichtige gaat behoren. Dat betekent dat de aandeelhouder een dividend in beginsel in aanmerking moet nemen op het moment dat het recht daarop ontstaat tenzij er zodanige beletselen zijn voor de betaling van een dividend dat het onzeker is of betaling op enig moment zal plaatsvinden. Daarvan was in dit geval geen sprake. Als door ontwikkelingen na de declaratie van het dividend de vordering uit hoofde van dat dividend in waarde verandert, kan die waardever-

andering niet worden aangemerkt als een voordeel uit hoofde van een deelneming en valt zij in de belastbare winst. De rechtbank verklaarde het beroep van de bv ongegrond.

■ *Rechtbank Noord-Holland 22 april 2020, nr. 19/2025, ECLI:NL:RBNHO:2020:2846*

Wetgeving

De stand van zaken

Per 1 juli 2020

■ Wetsvoorstel + MvT TK

■ Verslag TK

■ Nota n.a.v. verslag TK

■ Eindverslag TK

■ Aangenomen TK

■ Wetsvoorstel EK

■ Voorlopig verslag EK

■ Memorie van Antwoord EK

■ Eindverslag EK

■ Aangenomen EK

■ Staatsblad

■ Datum inwerkingtreding

Wbm i.v.m. beperking emissies kolencentrales 31 362

Bij KB

Implementatiewet UBO-register 35 179

Bij KB

Wet vliegbelasting 35 205

KB

Wet minimum CO2-prijs elektriciteitsopwekking 35 216

1-1-2020

Fiscale verzamelwet 2021 35 437

1-1-2021

Wet hardheidsaanpassing Awir 35 468

1-7-2020

Wet excessief lenen bij eigen vennootschap 35 496

1-1-2023

Fiscale frontberichten

Hoe beleven Register Belastingadviseurs de coronacrisis? Hoe kijken ze terug op de ingrijpende maanden van de intelligente lockdown, wat was de invloed op hun praktijk? Konden ze alle maatregelen bijbenen? Werden ze overspoeld met vragen van klanten? Enkele leden van het Register Belastingadviseurs kijken terug en vooruit.

Door Sandra van den Nieuwenhof | Foto's: Raphaël Drent

Mr. drs. Jasper Jongen RB
Drs. Joris Jongen RB
 Brothers Consultants & Partners,
 Maastricht

Jasper: 'Van de één op de andere dag veranderde alles, we zijn vanaf dag één thuis gaan werken, om alle voorzichtigheid in acht te nemen. We dachten toen nog dat dat voor twee weken zou zijn, maar dat werden drie maanden. Een bijzondere tijd, iets dergelijks met zo'n grote impact op ons leven en werk maakten we nooit eerder mee. We hebben als advieskantoor weinig te lijden van het coronavirus, maar diverse klanten moesten opeens sluiten of zagen opdrachten flink terug lopen. Daar was de paniek soms heel groot. Het was voor ons

een mooie kans om klanten te helpen en te begeleiden in dit traject.'

Joris: 'Niet iedereen was meteen in paniek. De echte klap kwam ook misschien wel wat later, toen ze zagen dat ze wel heel lang dicht moesten blijven. We zagen ondernemers in de horeca en retail naar andere oplos-

Jasper Jongen: 'We hebben nog nooit zo'n drukke en intensieve tijd gehad'



Jasper (links) en Joris Jongen

singen zoeken om hun bedrijf draaiende te houden. Ondernemers werden creatief, dat was interessant om te volgen.'

Jasper: 'De onzekerheid in het begin was spannend. Niemand wist wat er gebeurde en hoe lang het zou duren. We probeerden rust en veiligheid naar klanten uit te stralen, maar dat was soms wel lastig want wij wisten en weten ook niet waar het naartoe gaat en wat de effecten zullen zijn. We probeerden hen zo veel mogelijk te ondersteunen. We regelden met bijna alle klanten telefoon- en videogesprekken. We wachtten niet af totdat de klanten vragen aan ons stelden, maar we benaderden hen met de vraag of ze vragen hadden en of ze een afspraak wilden. Dat waardeerden ze. Als er polonaise wordt gelopen, wil iedereen snel instappen, maar als het tegenzit moet je ook de adviseur willen zijn, die de klant wil ondersteunen. Zonder dat dat extra geld moet kosten maar gewoon vanuit betrokkenheid en relatie met de klant.'

Joris: 'We zijn niet van factureren per zes minuten wat ik bij een groot kantoor ooit leerde. Alle klanten hebben onze mobiele nummers, ze kunnen ons altijd bellen. We stonden altijd al voor veel persoonlijke aandacht, en nu zeker in deze crisis. Dat geeft een fijn gevoel. We waren toevallig in januari begonnen met een deel digitalisering op kantoor waardoor we klanten digitaal meer kunnen betrekken bij aangiftes en advisering en dat bleek nu achteraf heel goed uit te komen.'

Jasper: 'We hebben nog nooit zo'n drukke en intensieve tijd gehad. De eerste helft van het jaar is toch al een piek met aangiftes, jaarafsluitingen en btw. Daar kwam nu bij dat we de steunmaatregelen moesten bijhouden. Dat kun je niet half doen. Als je de maatregelen maar half kent kun je de klanten niet adviseren. We hebben dit goed kunnen verdelen, we deden dit samen met onze collega's.

Je realiseert je nu meer het geluk dat je hebt als je kunt doen en laten wat je wilt, dat je nergens rekening mee hoeft te houden. Dat je iedereen een hand kunt geven en knuffelen. Eerder ging je met zijn allen naar het voetballen en sprong je - bij wijze van spreken - bij elkaar in de nek, dat kan nu niet meer. En je weet dat het voorlopig zo niet meer wordt.'

Joris: 'Dit virus zal zijn weerslag op de maatschappij blijven houden. Men zal voorzichtiger blijven. Wij zijn nu weer terug bij de normale situatie. Ons kantoor is coronaproof. Alle medewerkers hebben een eigen kamer.'

Jasper: 'Meer thuis zijn en je gezin meer zien is zeker waardevol maar eerlijkheidshalve moet ik ook zeggen dat dat ten koste van de productiviteit gaat. En het samenzijn op kantoor heeft toegevoegde waarde. Het is fijn om af en toe bij elkaar te zitten bij dossiers waar je met meer mensen aan werkt.'



Nel Bakker: 'Sinds half maart is minstens de helft van mijn tijd aan corona opgegaan en is mijn normale werk blijven liggen'

Nel Bakker RB

Profit Cure MKB PLUS B.V., Reeuwijk

'We zijn met acht mensen op kantoor, we werkten alleen in de eerste drie weken thuis. De thuiswerkplekken zijn nog steeds intact, en we hebben als regel dat bij de eerste verschijnselen van verkoudheid thuiswerken verplicht is. Ons kantoor is coronaproof, iedereen zit ruimschoots anderhalve meter en meer uit elkaar.

Corona leverde veel extra werk op. Sinds half maart is minstens de helft van mijn tijd aan corona opgegaan, en is mijn normale werk blijven liggen. We hebben gekozen voor een proactieve benadering van onze klanten. Wij informeerden de klant meteen al in maart over de mogelijkheden van uitstel van betaling van belastingen, namelijk bij het verzenden van de aangiftes

loonbelasting en btw over februari. Wij trokken de verantwoordelijkheid voor het aanvragen en bewaken van het uitstel naar ons toe. We wilden onze klanten volledig ontzorgen hierin. Dat is een fikse kluif om te beheersen maar gelukkig hebben wij goede software om dit soort zaken te regelen.

Daarnaast was er veel extra werk omdat wij voor onze klanten de TOGS hebben aangevraagd en de NOW-I, en vervolgens zijn we nu weer bezig met de TVL en NOW-2. Natuurlijk deden we alles in overleg met onze klanten maar wel proactief waarbij we met voorcalculaties een beeld schetsten van de consequenties.

In het begin was er veel verwarring bij de klanten. Het kabinet kondigde de TOGS als een snelle maatregel aan maar de spelregels waren nog onbekend. Er ontstond een spanningsveld tussen wat er in persconferenties werd gezegd en de verwachtingen van onze klanten. Het leek alsof iedereen snel 4000 euro kon ophalen maar later werd duidelijk dat dat niet gold voor de vanuit huis werkende ondernemer. Dit werkt nu door in de TVL. Omdat er volgens de overheid misbruik is gemaakt van de TOGS moeten de ondernemers nu zelf via DigiID of E-herkenning de TVL aanvragen. Dat kunnen wij niet voor ze doen. Ons concept is juist klanten helpen. Tegen een ondernemer zeggen “vul zelf maar in, en regel het zelf”, vinden wij geen vorm van klanten helpen.

We hebben twee dossiers waar veel tijd in gaat zitten omdat deze bedrijven buiten de boot vallen bij de regelingen. Het gaat om bedrijfsovernames per 1 april 2020 waarbij de overgenomen bedrijven door corona stil kwamen te liggen. Natuurlijk waren de besluiten tot overname vóór het coronatijdperk genomen. De overheid laat deze bedrijven volledig barsten. Ze lopen tienduizenden euro's mis. Ze komen niet in aanmerking voor de steunmaatregelen omdat de overnames na half maart plaatsvonden. Gelukkig lijkt het erop dat de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland door onder andere onze klacht deze situaties aan het heroverwegen is.

Daarnaast zijn er nog de noodkredieten waar ondernemers een beroep op kunnen doen. Banken vragen daarvoor veel informatie bij ons op.'

Gebruikte afkortingen

NOW: Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid

TOGS: Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19

TVL: Tegemoetkoming Vaste Lasten

Twan Schoenmakers RB **BESgroep Accountants en** **Belastingadviseurs, Malden**

'Driekwart van onze ploeg van 36 mensen ging thuiswerken. Dat kon ook makkelijk, want we zijn volledig digitaal, we hebben geen papieren dossiers. Het contact met de klanten verloopt ook doorgaans digitaal. Fysieke besprekingen op kantoor probeerden wij om te zetten in videobellen. Dat lukte de ene keer beter dan de andere keer, niet elke klant is daar geschikt voor. Degenen die op kantoor waren, konden ruimschoots voldoende afstand houden van elkaar. Sommigen haalden meer productiviteit met thuiswerken, en anderen hadden er wat meer moeite mee. Dat was wisselend en ook afhankelijk van de thuissituatie, of er al dan niet jonge kinderen waren. Voor de jongere generatie die wat meer begeleiding nodig heeft, speelde wel het gemis aan collega's om even bij binnen te lopen om iets te vragen. Ik doe de ict op



kantoor en dat betekent dat ik juist in die fase volledig op kantoor was, terwijl ik normaal degene ben die op elke willekeurige plaats, mits internet beschikbaar, kan werken. Als ik iets moet afwerken, kies ik er zelf bewust voor om thuis te werken zodat ik even niemand aan mijn bureau heb.

We stelden direct een coronateam in, dat bestond uit twee senior belastingadviseurs onder wie ikzelf, een accountant en twee junior adviseurs, onder wie mijn zoon die in de eindfase van zijn fiscale studie zit. Ook

Twan Schoenmakers: 'We stelden direct een coronateam in'



maakten we een e-mailadres aan waarop de klanten hun coronavragen konden stellen. Vragen waar wat meer klantenkennis voor nodig was, kwamen vaker bij mij en de junioren deden de uitvoerende kant. Wij begeleidden klanten bij aanvragen en deden ook aanvragen voor klanten. Klanten gingen er soms van uit dat wij meer wisten dan wat op persconferenties gezegd werd en op officiële website's van de overheid te lezen was. Daarin moesten we ze dan vaak teleurstellen, want dat was niet zo.

Sommige klanten raakten in paniek en andere gingen daarentegen weer heel makkelijk met de situatie om. Ze dachten dat ze wel allerlei vergoeddingen zouden toegespeeld krijgen. Ik was soms ook wel verbaasd over het gemak waarmee klanten dachten dat de overheid de problemen wel voor hen op zou lossen. We wisten in het begin ook niet wat de effecten bij welke sectoren zouden zijn. Bij de horeca was het wel duidelijk maar bij de fietsenbranche bijvoorbeeld zag je in de grote steden omzetverlies en in de dorpen juist omzetsijging. Er waren wisselende en soms onverwachte effecten.

De coronacrisis zorgde voor extra werk door voorlichting aan klanten, en de aanvragen die we verzorgden. Banken en gemeentes vroegen daarbij om allerlei stukken, die lang niet altijd nodig waren. Vooral gemeentes stelden eisen op basis van oude regelgeving. Bij banken zagen we grote verschillen. Sommige banken waren meer meegaand en meedenkend dan andere. Nieuwsbrieven maakten we niet want dat zou niks toevoegen aan wat er overal gepubliceerd werd. Wij benaderden wel proactief klanten van wie we wisten dat daar iets zou spelen. Dat stelden de klanten op prijs.

Met het coronateam namen we 's ochtends alle informatie door op de verschillende websites van banken, ministeries, UWV, RIVM en het Register Belastingadviseurs (RB). De informatieverstrekking van het RB was kortdaat en goed. Daarna informeerden we de klanten en communiceerden we intern met onze collega's over de stand van zaken.

Het meeste indruk maakte op mij de snelheid waarmee Nederland als een blad aan de boom omdraaide van een goed draaiende economie naar een grotendeels platliggende economie door alle maatregelen die genomen werden en waarvan we ons achteraf afvroegen of het allemaal wel nodig was.

Ik verwacht dat thuiswerken zal toenemen. Nu hebben we als regel twee dagen op kantoor werken en de andere dagen desgewenst thuis. Daarmee kunnen we op kantoor met aangepaste looproutes de anderhalve meter afstand goed waarborgen.

De steunmaatregelen vragen om nacontrole. Niet zozeer vanwege misbruik maar in bepaalde gevallen pakten de effecten anders uit dan aanvankelijk gedacht, omdat de omzetten toch beter bleken.'

**Mr. Ad de Haas RB en
Mr. Marcelle van Ophoven RB**
De Haas & Van Ophoven
belastingadviseurs, Eindhoven

Marcelle: 'We werken met ons tweeën, zonder personeel. Corona heeft op ons werk niet zo'n grote invloed gehad. Het werk ging gewoon door: aangiftes maken en jaarrekeningen opstellen. Het voordeel was dat we veel minder aanloop hadden. Dat begint nu wel weer een beetje terug te komen. Klanten zien ons kantoor soms wel als een soort 'praatcafé'.

Ad: 'De coronatijd was de belastingaangiftetijd. Veel klanten hebben de gewoonte om zonder afspraak binnen te lopen, vooral de mensen die al wat op leeftijd zijn. Ze zitten wel eens verlegen om een praatje. Dat vinden wij niet erg, maar dan doen we minder. Eigenlijk kunnen wij concluderen dat de lockdown voor ons kantoor geen negatieve gevolgen had. We konden goed doorwerken zonder daarbij gestoord te worden. En daar kwam bij dat wij veel sneller op kantoor waren. We wonen maar 2,1 km van ons kantoor, en normaal gesproken doen we er 35 minuten over om er te komen maar nu slechts 10 minuten.

Veel extra vragen van klanten kregen we niet, dat viel wel mee. Het eerste dat we merkten van de coronacrisis was dat ambtenaren van de belastingdienst ons belden, daags na de mededeling dat ondernemers in aanmerking konden komen voor 4000 euro tegemoetkoming. Of ze iets voor ons konden betekenen? En of we problemen hadden met klanten in verband met corona? Dat vond ik heel positief, maar toen hadden wij nog geen reactie van klanten gekregen. Tot op heden hebben we voor één klant uitstel van betaling van belastingen aangevraagd en enkele klanten hebben zelf 4000 euro aangevraagd. Veel ondernemers dachten dat ze deze 4000 euro konden ophalen, als ze 4000 euro omzetverlies hadden, maar in de kleine letters stond dat er dan ook minimaal 4000 euro aan vaste lasten moest zijn.'

Marcelle: 'We stuurden nieuwsbrieven naar onze klanten en we hebben een Facebookpagina. Daar zetten we steeds nieuwe informatie op. Zo bleven we in contact met de buitenwereld. Er kwamen veel nieuwe maatregelen die we moesten bijhouden. We kennen ze niet allemaal uit ons hoofd. Dat lijkt me ook niet de bedoeling.'

Ad: 'We hebben alle documentatie in de databank tot onze beschikking en we kunnen veel opzoeken. De meeste klanten hebben geen last van corona en konden ook gewoon doorwerken. Verhuurders van onroerend goed hebben al aangegeven in overleg met de huurders tot een oplossing te komen. Wat de effecten op lange termijn zullen zijn, blijft koffiedik kijken. Uiteindelijk zal de rekening van alle kosten die de overheid nu maakt, betaald moeten worden. Dat wordt misschien nog wel erger dan het hele coronagebeuren zelf.'

Marcelle: 'Ik denk dat corona nog een heel lange staart gaat krijgen, onder andere op economisch gebied. In het begin, toen de dreiging van een lockdown er al wel was, vond ik de sfeer in de stad onwerkelijk en akelig. Er waren nauwelijks klanten in winkels en winkeliers stonden buiten op straat met elkaar te praten.'

Ad: 'Na versoepeling van de maatregelen zagen we in de stad lange rijen staan om bij sommige winkels naar binnen te kunnen. Opmerkelijk vond ik dat er bij zaken die veel op elkaar lijken het ene wel mag en het andere niet. Bijvoorbeeld reizen met openbaar vervoer mocht wel met mondkapje maar reizen met touringcars kon veel later. Wat is het verschil tussen een touringcar en een bus? Er lijkt geen duidelijke lijn te zijn.' <<<

Marcelle van Ophoven:
'Het voordeel was dat we
veel minder aanloop hadden'





Oprichter Rubes US Tax Services Gerard van Dalen:

'Amerika baseert zijn belastingwetten op nationaliteit'

Gerard van Dalen heeft meer dan twintig jaar ervaring met het Amerikaanse belastingrecht. Vijf jaar geleden begon hij voor zichzelf en richtte Rubes US Tax Services BV op. 'Ik wilde meer interactie met klanten. Wij helpen uitsluitend particulieren aangifte te doen in Amerika en zorgen ervoor dat er geen dubbele belasting wordt betaald.'

Door Sandra van den Nieuwenhof | foto's: Raphaël Drent

Min of meer door toeval is Gerard van Dalen, oprichter van Rubes US Tax Services, zich in het Amerikaanse belastingstelsel gaan specialiseren. 'Ik had mijn HEAO-diploma op zak en was op zoek naar een baan. Ik kwam toen diverse advertenties van belastingadvieskantoren tegen. Dat leek mij wel wat. Ik ging aan de slag bij EY in Amsterdam, toen Moret Ernst & Young genaamd. Ik kreeg de vraag of ik wilde werken op de ex-

pat-afdeling en me wilde verdiepen in het Amerikaanse belastingstelsel zodat ik zowel de Amerikaanse als de Nederlandse belastingimplicaties leerde. Dat wilde ik wel, want het leek mij leuk om ook een keer naar de Verenigde Staten te worden uitgezonden. Ik vond het Amerikaanse belastingstelsel in het begin best ingewikkeld, het heeft zo zijn eigenaardigheden. Het was echt een training on the job. En ik werd ook eind 2000 een half jaar uitgezonden, ik zat toen in de omgeving



van San Francisco. Mijn appartement lag in de achtertuin van de Stanford-universiteit. Alles was er snel en dynamisch. EY stuurde mij ook naar de opleiding van de Federatie Belastingadviseurs, die volgde ik in de avonden. Na acht jaar bij EY gewerkt te hebben, ben ik verder gaan kijken. Oud-collega's die een eigen kantoor waren begonnen met een Nederlands-Amerikaanse praktijk nodigden mij uit om bij hen te komen werken. Na een aantal jaren werd ik daar directeur-aandeelhouder. Dat bedrijf is later overgenomen door een middelgroot accountantskantoor, waar ik ook in dienst kwam. Toch begon het later weer te kriebelen. Ik wilde weer voor mezelf beginnen omdat ik graag meer interactie met klanten wilde. Op 1 januari 2015 startte ik met Rubes US Tax Services. De namen van mijn twee oudste kinderen, zoon Ruben en dochter Esmee, waren de inspiratie voor de bedrijfsnaam. Later werd ik nog vader van dochter Heidi. Het eerste lustrum is eigenlijk ongemerkt voorbij gegaan, dat hebben we niet speciaal gevierd.'

Rubes US Tax Services is inmiddels uitgegroeid tot een kantoor met een omvang van zes personen, inclusief oprichter Van Dalen en zakenpartner Jolanda Vink. De vier medewerkers zijn allen vrouwen. Het kantoor is gevestigd in Amsterdam. 'Eerst zaten we in een bedrijfsverzamelgebouw, maar nu hebben we een zelfstandige ruimte op de begane grond met tuin. Het is fijn om ruimtes en voorzieningen voor onszelf te hebben en niet meer te hoeven delen met andere bedrijven.'

Het bedrijf is één van de weinige belastingadvieskantoren in Nederland met diensten op het gebied van het Amerikaanse belastingstelsel. 'Er is slechts een handjevol kantoren met dezelfde specialisatie en doelgroepen. Er leven ongeveer 40.000 Amerikanen in Nederland en er zijn ongeveer 100.000 Nederlanders met een zogenaamde greencard, een permanente werk- en verblijfsvergunning voor Amerika.'

Dubbele belasting

Het kantoor heeft louter en alleen een IB-praktijk. Rubes US Tax Services richt zich hoofdzakelijk op klanten die buiten de Verenigde Staten (VS) wonen én de Amerikaanse nationaliteit hebben. Daarnaast bedient het bedrijf ook greencard-houders. 'De meeste klanten zijn Amerikanen die in Nederland wonen: expats die zijn blijven hangen in ons land of personen die een Amerikaans paspoort hebben omdat ze daar geboren zijn toen hun ouders op uitzending waren in de VS. We zijn gespecialiseerd in het oplossen van complexe, internationale belastingvraagstukken voor individuen en eigenaren van bedrijven. Wij helpen particulieren aangifte te doen in Amerika en zorgen ervoor dat er geen dubbele belasting wordt betaald. Amerika baseert zijn belastingwetten namelijk op nationaliteit. Dit betekent dat een zogenaamde US person altijd aangifte moet doen in Amerika en in sommige gevallen ook nog belasting moet betalen, ongeacht de woon- en werkplaats. Amerikanen, die in ons land wonen, moeten dus over hun inkomen en vermogen ook in de VS aangifte doen. Er is een belastingverdrag met de

VS, maar de VS gaat uit van de werkelijke betaalde belasting in Nederland. Als het Nederlandse tarief hoger ligt dan in de VS, is er geen belasting verschuldigd in de VS. Wanneer het tarief echter in ons land lager ligt, is er wel belasting verschuldigd in de VS. Soms is het Nederlandse tarief lager, bijvoorbeeld bij pensioen of box 3-inkomsten. Het Amerikaanse systeem gaat daarnaast uit van de feitelijke inkomsten uit vermogen, dus bijvoorbeeld de genoten rente en de winst bij aandelenverkoop of verkoop onroerend goed, er is geen fictief vermogensrendement.

Wij zijn volledig gericht op het verzorgen van de jaarlijkse Amerikaanse aangifte voor een particulier en de daarbij behorende formulieren. Daarnaast helpen wij de zogenaamde accidental American via een speciale inkeerregeling om weer compliant in Amerika voor wat betreft het verleden te worden. Veel Amerikanen zijn zich namelijk niet bewust van hun aangifteplicht in Amerika, dus via deze regeling helpen wij ze hun plicht van het verleden recht te trekken. Ten slotte brengt dit veel Amerikanen ertoe om hun Amerikaanse nationaliteit op te geven, maar dat gaat ook niet zomaar. Daarom ondersteunen wij ook deze personen om hun belastingzaken in orde te maken om dit op een fiscaal vriendelijke manier te kunnen doen zonder een “exit-tax” te moeten betalen.’

Administratieve last

Van Dalen verwacht niet dat de VS in de nabije toekomst zal afstappen van het nationaliteitsprincipe, en er een einde komt aan de verplichting van Amerikanen die buiten de VS wonen om aangifte te moeten doen in de VS. ‘Het is altijd weer een verrassing wat eraan kan komen. We hebben wel eens eerder ingrijpende maatregelen gezien, maar ik denk niet dat dit uitgangspunt snel verlaten wordt. Dat zou een te forse ommekeer zijn in het Amerikaanse belastingstelsel. Er zijn wel senatoren die hiervoor pleiten en ook andere landen proberen dat voor elkaar te krijgen. Alle niet-Amerikaanse banken moeten namelijk gegevens van Amerikaanse rekeninghouders doorsturen naar de Amerikaanse belastingdienst. Dat is nogal een administratieve last. Logisch dat men daar vanaf wil.’

Welke ingrijpende maatregelen waren er in het verleden?

‘Voor het belastingjaar 2017 moesten de dga’s een éénmalige heffing (‘toll-tax’) betalen over de opgebouwde winstreserve van hun bv. Daarnaast hebben we vanaf het belastingjaar 2018 te maken met de zogenaamde GILTI waaronder de Amerikaanse dga van zijn bv een bepaald minimum belasting over de jaarlijkse winst van de bv moet betalen.’

Van Dalen haalt veel voldoening uit zijn werk. ‘Het is fijn om iets te kunnen betekenen voor klanten. En zeker als het lukt om forse claims van de Amerikaanse fiscus te voorkomen, geeft dat een goed gevoel. Het komt ook voor dat we niet veel kunnen veranderen aan de Amerikaanse belastingdruk bovenop de betaalde belasting in

‘Als het lukt om een forse claim van de Amerikaanse fiscus omlaag te krijgen, geeft dat een goed gevoel’

Nederland. Als het Nederlandse tarief lager is, kunnen we daar verder niks aan veranderen.’

Twee wallen

In hoeverre speelde de coronacrisis een rol in het werk? ‘We hebben tijdens de coronacrisis allen thuis gewerkt, en ook nu werken wij met regelmaat vanuit huis. Voor mij blijft woensdag mijn thuiswerkdag, dat was eerder ook al zo. We merkten ook dat onze klanten meer thuis zaten en meer tijd hadden, want men leverde de administratieve gegevens eerder dan gewoonlijk aan. Een belangrijke piek voor de aangiftes in Amerika ligt rond eind mei en begin juni, dus dat verschil merkten wij op. Aan de andere kant werd de inleverdatum van een Amerikaanse aangifte opgeschoven naar 15 juli (in plaats van 15 april of 15 juni). Bijzonder is overigens dat Amerikanen in Nederland nu van twee wallen kunnen eten. De regering van de VS introduceerde een financieel noodpakket voor alle Amerikanen, ook voor hen die in het buitenland wonen. Amerikanen ontvangen ook een tegemoetkoming vanuit Amerika, die gebaseerd is op het inkomen van 2018 of 2019. Ze krijgen die vergoeding automatisch, ze hoeven niks aan te vragen. Amerikanen in Nederland kunnen dus voor zowel Amerikaanse als Nederlandse steun in aanmerking komen. Zij hebben dus nu geluk met dit eenmalige voordeel. Daar staat tegenover dat ze ook elk jaar kosten moeten maken voor hun Amerikaanse aangifte.’

Over zijn plannen voor de toekomst is Van Dalen helder. ‘Zoals alles nu gaat, gaat het goed. Ik ben tevreden. We hebben een goedlopend kantoor en daarmee willen we de komende jaren doorgaan. We hebben geen plannen voor grote uitbreidingen of veranderingen.’

Op de vraag of hij ten slotte nog tips heeft voor zijn collega-belastingadviseurs, antwoordt hij: ‘Bij een IB-aangifte waarbij een Amerikaan is betrokken, is het goed opletten, bijvoorbeeld bij een echtpaar van wie de een Amerikaan is en de ander niet. Het is goed om dan ook aan de Amerikaanse belastingheffing te denken. In Nederland kennen we het begrip fiscale partners, maar dat is onbekend in Amerika. Als je bij de verdeling van de box 3-belasting alles aan de niet-Amerikaan toerekent, kan dit ongunstig uitpakken in de VS. Je bespaart dan misschien in Nederland een paar tientjes terwijl in Amerika honderd dollar of meer moet worden betaald.’ <<<

www.rubestax.com

Virtuele ALV

Op vrijdag 26 juni jl. hebben we voor het eerst een virtuele Algemene Ledenvergadering (ALV) gehouden. Door de Covid-19 maatregelen was het niet mogelijk om dit jaar een fysieke ALV met traditionele RB-dag te organiseren. De vereniging moet statutair voor 1 juli van het kalenderjaar verantwoording aan de ALV afleggen over het gevoerde beleid. De Noodwet van 22 april 2020 maakte het mogelijk om uit te wijken naar een virtuele vergadering in de vorm van een webinar. Nog voordat de agenda van de vergadering bekend was, hadden al 1.000 leden zich aangemeld. Dat getuigt van een enorme ledenbetrokkenheid. Uiteindelijk waren er ruim 1.200 aanmeldingen en hebben bijna 1.000 leden de vergadering live bekeken. Voorafgaand aan de vergadering hadden leden uiteraard de mogelijkheid om vragen te stellen, maar ook gedurende de live-uitzending was dit mogelijk. Alle vragen zijn daarna ook nog met antwoord beschikbaar gesteld op het nieuwe Fiscaal Kennisplatform. Alle voorgestelde besluiten zijn door de ALV met grote meerderheid aangenomen. De leden hebben de ALV beoordeeld met een 8.

Logogebruik

Tijdens de vergadering is een aantal belangrijke verenigingsonderwerpen aan bod gekomen.

De afgelopen jaren is het logogebruik een terugkerend onderwerp van gesprek ge-

weest tussen de leden van de vereniging en het bestuur. Zowel RB- als RBc-leden ervaren het als een gemis dat zij het RB-logo niet meer mochten voeren. Het RB-logo was immers alleen voorbehouden aan kantoren die geregistreerd zijn als Erkend RB-kantoor. In de tweede plaats had het bestuur vastgesteld dat in de praktijk veel Erkend RB-kantoren het Er-

Nog voordat de agenda van de ALV bekend was, hadden al 1.000 leden zich aangemeld; dat getuigt van een enorme ledenbetrokkenheid

kend RB-logo niet toepassen, maar juist het corporate RB-logo gebruiken. Hierdoor is er sprake van suboptimale communicatie die de herkenbaarheid en positionering van het RB niet ten goede komt. Daarnaast is de controle op handhaving van het logogebruik na daartoe juridisch advies ingewonnen te hebben niet houdbaar gebleven.

Deze aanleidingen hebben er voor gezorgd dat het bestuur de ALV heeft gevraagd om

het logogebruik te verruimen en stroomlijnen. Hierdoor mogen leden met een RB- of RBc-titel het corporate RB-logo gebruiken op hun individuele communicatiemiddelen. Leden in het RB- of RBc-register die werkzaam zijn als zelfstandige of op een kantoor, en voldoen aan bepaalde voorwaarden, mogen het corporate RB-logo ook toepassen op organisatiebrede communicatiemiddelen. Doordat het logogebruik verruimd wordt, wordt het Reglement Erkend RB-kantoor per 1 januari 2021 stopgezet. Erkend RB-kantoren mogen zich tot 1 januari 2024 nog wel profileren met het oude logo, daarna niet meer.

Wijziging Reglement Permanente Educatie

Het bestuur heeft tijdens de vergadering het nieuwe PE-Reglement uitgebreid toegelicht. In de dagelijkse praktijk blijkt dat het huidige Reglement een aantal onduidelijkheden in zich heeft. Dit zorgt voor onjuiste registratie en verwarring bij leden. Het nieuwe PE-reglement, dat per 1 januari 2021 ingaat, is vereenvoudigd en op een aantal onderdelen aangepast. Dit vooruitlopend op de werkzaamheden van de visiegroep Kwaliteit. Zij buigt zich momenteel over de vraag of het huidige kwantitatieve PE-systeem moet worden omgevormd naar een meer kwalitatief PE-beleid. In de ALV van januari 2020 is de visiegroep hierover in gesprek gegaan met de achterban. Na de zomer zal dit vraag-

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■



Alle leden in het RB- en RBc-register mogen vanaf heden het corporate RB-logo gebruiken in hun individuele communicatiemiddelen.

Logo Erkend RB-kantoor tot 1 januari 2024 te gebruiken.

Ledenactiviteiten voor Q3 en Q4

Hoewel de toekomst door Covid-19 onzeker is, starten RB College en RB Academy na de zomer weer met fysiek onderwijs. Ook het fysieke PE-aanbod wordt weer beperkt aangeboden. Tot het einde van het jaar wordt het beleid gehanteerd dat fysieke bijeenkomsten tot maximaal 30 personen worden georganiseerd. Uiteraard met inachtneming van de RIVM-richtlijnen. Om toch blijvend invulling te geven aan kennis- en informatieoverdracht is in het PE-najaarsprogramma een uitgebreid aanbod met webinars opgenomen.

Grootschalige bijeenkomsten, zoals landelijke studiebijeenkomsten en een diploma-uitreiking vervallen tot het einde van dit jaar. Dat is spijtig aangezien ontmoeten een belangrijk element is van het RB-verenigingsleven. Op die reden zijn we op dit moment de mogelijkheden aan het onderzoeken voor een passend digitaal evenement waar kennisdeling en het clubgevoel tot zijn recht komen. In september volgt hierover meer informatie.

Het element van ontmoeten en kennisdelen in de regio staat door corona ook flink onder druk. Samen met de Kringbesturen is een gevarieerd aanbod van vier fiscale webinars voor Kringleden uitgedacht. Het bestuur zal daaraan nog twee fiscale webinars voor alle leden toevoegen. Tezamen wordt deze programmering de komende weken op het online Fiscaal Kennisplatform gepubliceerd.

stuk – in samenspraak met de leden – inhoudelijk verder worden uitgewerkt.

Tijdens de ALV is er een aantal vragen gesteld over de PE-verplichting 2020. Het bestuur heeft dit voorjaar als gevolg van Covid-19 besloten om voor 2020 de PE-verplichting aan te passen naar 20 fiscale punten. De verplichting voor 40 punten komt hiermee te vervallen. Alle overschotten en tekorten die binnen de middelingsregeling vallen zijn nog steeds van toepassing. Op het fiscaal kennisplatform is een uitgebreide FAQ opgenomen over de aangepaste PE-verplichting 2020.

Statutenwijziging en Jaarrekening 2019

Ook hebben de leden ingestemd met een statutenwijziging. De statuten voorzagen niet in een digitale variant van de ALV met digitale stemmogelijkheid. Om in de toekomst, ten tijde van deze of een volgende pandemie, niet afhankelijk te zijn van een eventuele spoedwet, zijn de mogelijkheden opgenomen in de aangepaste statuten. Daarnaast sluiten de statuten al aan op het 'Wetsvoorstel bestuur en toezicht rechtspersonen' waarmee de Tweede Kamer begin dit jaar heeft ingestemd.

Tijdens de vergadering zijn verder de jaarrekening en de latest estimate van de vereniging aan bod gekomen. De leden hebben de jaarrekening 2019 geaccordeerd en decharge verleend aan het bestuur. Ook de controlerend account voor 2021 is benoemd.

Modulair onderwijs

In 2018 zijn RB College en RB Academy gelanceerd als nieuwe onderwijsvormen waarbij fiscale vakken en vaardigheden zijn samengebracht in een blended onderwijsomgeving. Blended omdat kennisoverdracht niet alleen tijdens een college plaatsvond, maar ook zelfstandig via de digitale leeromgeving.

Op basis van onderzoek dat heeft plaatsgevonden onder studenten en kantoren blijkt dat de opleiding wordt gewaardeerd als het gaat om het curriculum, maar als te intensief wordt ervaren voor wat betreft de studiebelasting. Dit zorgt ook voor een verlaagde instroom van studenten in de beroepsopleiding. Aangezien het curriculum aansluit bij de wensen van de markt is gekeken hoe de studielast kan worden verminderd. De nominale studieduur van RB College is twee jaar en van RB Academy, afhankelijk van je vooropleiding, twee tot drie jaar. De maximale studieduur voor de twee opleidingen is vijf jaar. In de maximale studieduur is dan ook de sleutel voor de oplossing te vinden. Dit najaar gaan we van start met modulair onderwijs, waarbij je als student zelf invloed hebt op de tijd en plaats van leren. Je bepaalt zelf wanneer je een bepaalde module volgt en op welke wijze. Een module wordt namelijk in de vorm van meerdaags onderwijs gecomprimeerd aangeboden en veelal ook via een digitale variant met kennisclips en online vragenuren. Een student kan vier keer per jaar starten met een module.

Ook leden van het RB kunnen zich inschrijven voor één of meerdere modules van de beroepsopleiding. Vanaf dit najaar worden alle modules onder de naam RB Academy aangeboden via het PE-cursusaanbod. Om een student of lid op weg te helpen zijn diverse leerlijnen ontwikkeld, waarmee je onder meer je modulevolgorde en tijdspad kunt bepalen. De studenten die in 2018 en 2019 zijn gestart met jaaronderwijs zullen hun opleiding via avondonderwijs afronden.

In het volgende nummer van Het Register wordt uitgebreid stilgestaan bij deze eigentijdse vorm van onze beroepsopleiding.

Mr. drs. Fons Overwater RB

bestuurs-
voorzitter
Register
Belasting-
adviseurs



Therèse van 't Westende MSC

algemeen
directeur
Register
Belasting-
adviseurs



Studiekringen

Arthur van Houts, voorzitter studiekkring Zuidoost-Nederland:

‘De tweede dinsdag in de maand is heilig’

Door Sandra van den Nieuwenhof | foto's: Raphaël Drent

'We hebben twee hotellocaties voor onze bijeenkomsten: Koningshof in Veldhoven en de Oranjerie in Roermond. Onze bijeenkomsten zijn strak geregeld. Het onderwerp en de inleider zijn iedere keer op beide locaties hetzelfde. Iedere tweede dinsdag van de maand organiseren we een bijeenkomst in Veldhoven en iedere tweede donderdag in Roermond.' Aan het woord is Ben Schneiders, bestuurslid van de studiekkring Zuidoost-Nederland.

‘Onze deelnemers vragen ook om grensoverschrijdende onderwerpen’

Voorzitter Arthur van Houts vult aan: 'Dit doen we negen keer per jaar. Het seizoen loopt van september tot mei. In kringenland geldt in het algemeen: de tweede dinsdag van de maand is heilig. Dat is al zo sinds jaar en dag. En bij ons komt daar de tweede donderdag als extra avond bij.'

Ben: 'Vanwege de coronaperikelen hebben we de avonden van april en mei moeten afzeggen en doorgeschoven naar het volgende seizoen.'

Studiekkring Zuidoost-Nederland heeft rond de 500 betalende deelnemers. 'We hebben een groot verzorgingsgebied', zo ver-

Binnen het Register Belastingadviseurs (RB) zijn verspreid over het land diverse studiekringen actief. In een serie artikelen komen de besturen van de verschillende studiekringen aan het woord. In deze aflevering is het bestuur van Studiekkring Zuidoost-Nederland aan de beurt.

klaart Arthur de grote omvang. De bijeenkomsten worden door- gaans goed bezocht.

Arthur: 'In Veldhoven komen gemiddeld 160 personen en in Roermond 90. Bij heel interessante onderwerpen of tegen het einde van het jaar, als mensen nog wat studiepunten moeten halen, willen er wel uitschieters naar boven zijn. Het hoogste aantal deelnemers in Veldhoven was 224, in Roermond 119. We hebben geen aanmeldsysteem, voor ons is het ook iedere keer een verrassing hoeveel mensen er komen.

Ad rem

Omdat wij een grote studiekkring zijn en op redelijk grote opkomsten kunnen rekenen, zijn de bijeenkomsten vaak in collegevorm. Een interactieve opzet met grote groepen werkt niet zo goed. We behandelen veel vaktechnische kwesties uit de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting maar ook andere onderwerpen die ons beroep raken, zoals het faillissement, big data, de AVG en het familiestatuuut bij familiebedrijven. Ook komen er sprekers van verschillende disciplines van de Belastingdienst, zodat we de andere kant van het verhaal kunnen horen: hoe werkt en controleert de Belastingdienst?'

Arthur van Houts



- Stichting RB Studiekkring Zuidoost-Nederland
- Aantal deelnemers: circa 500
- Opgericht in 2005 (stichting); geschiedenis van (informele) studiekkring gaat verder terug
- Gebied: Limburg en Oost-Brabant (ten oosten van Tilburg - Den Bosch)
- Waar: twee locaties: Veldhoven (Koningshof) en Roermond, (Oranjerie)
- Aantal bijeenkomsten: 9 keer per jaar (per locatie)
- Bestuur: Arthur van Houts (vz), William van Aerle, Mieke Boers, Leon Ruyters, René Scharroo, Ben Schneiders



Ben: 'Onze deelnemers vragen ook wel om grensoverschrijdende onderwerpen. Dan gaat het over diverse belastingen en de vraag wat is waar belast? Of hoe zit het met de accijnzen?

In januari 2019 hadden we overigens een zeer bijzondere avond met Jan Kees de Jager, in de theaterzaal van de Oranjerie. Wil Vennix, oud-voorzitter van onze studiekring, interviewde hem.'

Arthur: 'We waren al langer op zoek naar een spreker van een dergelijke statuut, maar dat is moeilijk te realiseren. Deze keer lukte het. Op een ludieke manier introduceerde ik hem met een powerpointpresentatie. Ik had van te voren allerlei feiten over hem opgezocht op internet. Hij reageerde daar heel leuk en ad rem op.'

Perfect geolied

Op de vraag waarin deze studiekring zich onderscheidt van andere studiekringen antwoordt Arthur: 'We zijn een grote kring, daardoor kunnen we wat vaker topsprekers in huis halen en betalen. Verder zijn we niet zo veel anders dan andere kringen.'

Het bestuur komt slechts één keer per jaar bij elkaar.

'Voorafgaand aan de laatste bijeenkomst in mei komen we samen en dan bespreken we alles: de planning voor het komende jaar, de financiën en de evaluatie van het afgelopen seizoen. Dit tekent hoe perfect geolied deze machine 'loopt', aldus Ben.

In memoriam mevrouw De Jong

Ons bereikte het zeer verdrietige bericht dat op zondag 28 juni 2020 Jans de Jong op 91-jarige leeftijd is overleden aan een hersenbloeding. Ze was lid van onze vereniging vanaf januari 1966. In 2016 ontving ze dan ook van ons de RBriljant, een bokaal ter ere van haar vijftig jaar lidmaatschap.

In haar jaren als belastingadviseur betekkende ze veel voor haar klanten. Haar betrokkenheid, nauwkeurigheid en belangstelling voor anderen waren typerend in haar werk. Tot het einde toe vond ze het nog belangrijk om haar klanten goed te bedienen, alles in de gaten te houden en om een luisterend oor te bieden.

Ook was ze met hart en ziel betrokken bij de kring in Rotterdam. Ze heeft jarenlang als secretaris gewerkt en ook erna hield ze graag alles in de gaten. Op 10 maart 2020 heeft ze de laatste fysieke bijeenkomst bijgewoond. Dit laat ook haar gedrevenheid en zelfstandigheid zien. Belangstelling voor de wereld en kringleden was een belangrijke drijfveer voor haar.

Het overlijden van Jans heeft ons diep geraakt. Het is zeer verdrietig dat we haar verloren hebben. We zijn echter ook dankbaar voor wie zij als persoon en collega was en wat zij voor anderen heeft betekend. Onze gedachten gaan uit naar haar familie, met wie ze heel hecht was,

en naar haar collega's en de kring Rotterdam.



Maak kennis met het bureau!



Therèse van 't Westende
Algemeen directeur



Sylvester Schenk
Fiscaal directeur



Linda Bekink
Manager Marcom



Rob van de Ven
Manager Finance & Control



Ilse Vonk
Manager FKC



Carola van Egmond
Manager opleidingen / PE



Ajran Knol
Fiscalist



Diana de Vries
Fiscalist



Peter Goossens
Fiscalist



Kim van Os
Fiscalist



Arjan ten Elzen
Relatiemanager



Michelle Meurs
Ledenzaken / PE-registratie



Remon Lansbergen
Administrateur



Margreet Abbenes
Opleidingen / PE



Vincent Krens
Administrateur



Charissa Oostenbrink
Ledenzaken / PE-registratie



Mi-Sun Schimmert
Relatiebeheerder



Nicole Wunderink
Opleidingen / PE



Rianne van Gasteren
Bestuurssecretariaat / HRM



Eugénie Mossou
Opleidingen / PE



Ina van Driel
Opleidingen / PE



Bert van Dijk
Applicatiebeheerder



Corina Schimmel
Management assistente



Joyce Verkerke
Communicatieadviseur



Anne Mulders
Communicatiemedewerker



Maikel van Essen
Webmaster



Jennifer Mercera
Online marcom adviseur

Weinig (bewezen) nadeel, veel straf?

Één keer te laat, waarschuwing. Drie keer te laat, nablijven. Tien keer te laat, geschorst. Op de middelbare school wordt het je al geleerd: de mate van een straf houdt direct verband met de aard en mate waarin een regel is overtreden. In het recht en zo ook in het fiscale strafrecht is dit niet anders. Meer specifiek, voor een verdachte aan wie op grond van artikel 69 AWR (het opzettelijk plegen van) belastingfraude ten laste is gelegd, heeft het hiermee verband houdende fiscaal nadeel directe betekenis voor de uiteindelijke strafmaat.

In de praktijk hanteren rechters hiervoor de LOVS-richtlijnen.¹ In de LOVS-richtlijnen wordt het fiscale nadeel direct gekoppeld aan een oriëntatiepunt van een op te leggen straf.² Waar een fiscaal nadeel van € 0 – € 10.000 een oriëntatiepunt van één week tot twee maanden onvoorwaardelijk gevangenisstraf als uitgangspunt geeft, moet bij een fiscaal nadeel van bijvoorbeeld € 125.000 – € 250.000 al gedacht worden aan een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van 9 – 12 maanden. De voorgestelde strafmaten lopen op met het fiscaal nadeel. De impact van het fiscale nadeel mag dus niet onderschat worden.

Opvallend is dan ook de uitspraak van de Hoge Raad van 19 mei 2020.³ In deze zaak wordt een verdachte belastingfraude ten aanzien van 9 aangiften ten laste gelegd en bewezenverklaard. Uit het dossier blijkt daarnaast dat er sprake zou zijn geweest van 32 onjuist gedane aangiften. De 9 ten laste gelegde aangiften moeten volgens het Openbaar Ministerie worden aangemerkt als een 'representatieve selectie'. Voor de strafmaat zouden daarom alle 32 onjuiste aangiften en het daarmee gemoeide fiscaal nadeel – ter bedrage van € 400.000 – in acht moeten worden genomen. De 9 aangiften zouden 'slechts' een fiscaal nadeel van € 150.000 met zich meebrengen. Het moge duidelijk zijn dat dit – gelet op de LOVS oriëntatiepunten – een aanzienlijke verhoging van de strafmaat kan opleveren.

Grootschalige belastingfraude

De raadsman beoogt in cassatie (net zoals bij de feitenrechters) dat slechts acht mag worden geslagen op de 9 tenlastegelegde aangiften en een fiscaal nadeel van € 150.000.

Het grootschalige karakter van de belastingfraude (en daarmee het fiscaal nadeel) dient op grond van het verhandelde ter terechtzitting aannemelijk te worden. Gelet op de heersende leer is dit het geval indien de verdachte de 23 overige onjuist gedane aangiften ter zitting erkent of dat er uit het onderzoek ter zitting is gebleken dat de 23 overige onjuist gedane aangiften moeten worden aangemerkt als omstandigheden waaronder het bewezenverklarde feit is begaan.⁴

In het onderhavige geval worden de 23 overige aangiften ter zitting niet expliciet inhoudelijk behandeld. Wel ontkent de verdachte het opzettelijk (laten) doen van de 23 overige onjuiste aangiften. Het hof acht deze verklaring gelet op het strafdossier echter ongeloofwaardig. Uit het strafdossier blijkt volgens het hof het structurele patroon en omvangrijk karakter van het (laten) doen van onjuiste aangiften. Het hof concludeert dat nu de verdachte zich heeft kunnen uitlaten over de overige aangiften en uit het strafdossier blijkt dat op repeterende en identieke wijze

onjuiste aangiften werden gedaan, ook de overige 23 aangiften worden betrokken in de strafmaat. De Hoge Raad merkt deze motivering aan als 'omstandigheden waaronder het feit is begaan' en acht deze begrijpelijk.⁵

Dit moet – zoals hierboven beschreven – blijken uit het onderzoek ter zitting. Bij het hof is echter 'slechts' aan de verdachte gevraagd of hij de overige aangiften opzettelijk heeft (laten) doen, waarop de verdachte ontkennend heeft geantwoord.

Uitdrukkelijk en inhoudelijk bestrijden

Hieruit volgt dus dat snel geaccepteerd kan worden dat voldoende onderzoek ter zitting is gedaan. De verdediging moet dus in gevallen zoals het onderhavige ter zitting ook werk maken van de overige 23 aangiften en deze ter zitting uitdrukkelijk en inhoudelijk bestrijden. Laat de verdediging dit na dan kan de verdachte geconfronteerd worden met een straf die gebaseerd is op een benadelingsbedrag dat vele male hoger is dan het nadeel dat verband houdt met de tenlastegelegde feiten en een straf die gemakkelijk op kan lopen tot enkele jaren.

1 Zie bijvoorbeeld recentelijk: *Rechtbank Overijssel* 2 juli 2020, ECLI:NL:RBOVE:2020:2250.

2 Oriëntatiepunten voor straftoemeting en overige LOVS-afspraken, p.21.

3 Hoge Raad 19 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:896.

4 Hoge Raad 26 oktober 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM9968.

5 Voor een uitgebreide uitleg van deze materie zie *Concl. A-G G. Knigge* 18 februari 2020, ECLI:NL:PHR:2020:139.

Door:
mr. Sander de Jong
De Bont Advocaten



Model onder de aandacht: checklist ontslagaanvraag UWV wegens bedrijfseconomische redenen



Het Register Belastingadviseurs (RB) heeft samen met Bol Juristen een databank met juridische modelovereenkomsten ontwikkeld, toegespitst op het privaatrecht. RB-leden kunnen de juridische modellen gebruiken in de fiscale adviespraktijk. In elk nummer van Het Register lichten we een (interessant aspect van een) model toe of behandelen we een actualiteit.

Beroep op NOW of toch ontslag van werknemers (reorganisatie)?

Inmiddels is duidelijk dat het coronavirus ons langer in de greep zal houden dan waarop was gehoopt. Ondernemers vragen zich nu steeds vaker af hoe het verder moet. Moet ik gebruik maken van NOW-2 of moet ik ook gaan kijken naar verdergaande maatregelen zoals ontslag? De NOW is immers een tijdelijke noodoplossing en dekt niet alle loonkosten.

Bedrijfseconomisch ontslag

Wanneer de verwachting is dat de NOW je klant onvoldoende steun gaat bieden of binnen het bedrijf van je klant het werk blijvend is veranderd, komt ook het ontslag van werknemers in beeld. Een ontslag van een werknemer is mogelijk als een redelijke ontslaggrond is aan te voeren en herplaatsing binnen het bedrijf niet mogelijk is. In geval van bedrijfseconomische redenen moet de ondernemer zich wenden tot het UWV om daar een ontslagvergunning aan te vragen. De checklist ontslagaanvraag UWV bedrijfseconomische redenen is onlangs voorzien van een update.

Toetsingskader UWV

Het UWV toetst aan drie vragen voordat het de ontslagvergunning verleent:

- 1) Is de bedrijfseconomische reden voor het ontslag voldoende onderbouwd?
- 2) Is de juiste werknemer voor ontslag voorgedragen (afspiegelingsbeginsel)?
- 3) Zijn er geen herplaatsingsmogelijkheden voor de voor ontslag voorgedragen werknemer binnen het bedrijf?

Ontslagprocedure bij UWV

Het UWV werkt met vragenformulieren, de ontslagaanvraag bestaat uit drie delen: de formulieren A, B en C. Deze formulieren en bijbehorende bijlagen moet de klant of zijn gemachtigde uploaden in het werkgeversportaal met behulp van eHerkenning. Na ontvangst van de formulieren controleert het UWV of alle formulieren volledig zijn ingevuld en of alle voor de onderbouwing van de ontslagaanvraag vereiste documenten aanwezig zijn. Nadat het UWV de ontslagaanvraag in behandeling heeft genomen, wordt de ontslagaanvraag met alle daarbij ingediende documenten volledig doorgezonden aan de voor ontslag voorgedragen werknemers. Daarbij wordt aan de werknemers een termijn van

veertien dagen gegund voor verweer. In de meeste gevallen beslist het UWV na het verweer van de werknemer, het kan echter voorkomen dat er nog een tweede schriftelijke ronde volgt. Het UWV neemt hierna binnen vier weken een beslissing op de ontslagaanvraag. Wanneer de ontslagvergunning wordt verleend, moet de werkgever de arbeidsovereenkomst nog opzeggen met inachtneming van de voor de werknemer geldende opzegtermijn. De proceduretijd mag in mindering worden gebracht op de geldende opzegtermijn, met dien verstande dat er minimaal één maand opzegtermijn over moet blijven.

Mogelijkheid voorlopige aanvraag UWV

Het kan ook zijn dat de werkgever eerst nog wil proberen om te komen tot een onderlinge oplossing met de betrokken werknemer middels het sluiten van een vaststellingsovereenkomst (beëindigingsovereenkomst). Om te voorkomen dat de werkgever in dat geval wordt geconfronteerd met een ziekmelding van een werknemer (= opzegverbod) is ook een voorlopige ontslagaanvraag mogelijk. Dan vult de werkgever alleen formulier A volledig in en verzoekt daarbij om een termijn van 14 dagen uitstel om te kunnen onderhandelen met de betrokken werknemer over zijn medewerking aan een ontslag middels de vaststellingsovereenkomst.

Transitievergoeding

De werkgever moet er wel rekening mee houden dat hij voortaan bij een UWV-procedure een transitievergoeding is verschuldigd aan de betrokken werknemers, ook aan werknemers die korter dan twee jaar in dienst zijn. De transitievergoeding bedraagt 1/3 maandbeloning van de werknemer per gewerkt dienstjaar en wordt voortaan aan de hand van de exacte duur van de arbeidsovereenkomst berekend. Er is dus geen sprake meer van enige afronding op hele maanden.

Door:
mr. Bas Jeckmans
Bol Juristen



Je vindt de juridische modellenbank op het Fiscaal Kennisplatform (RB.nl). Bij korte vragen over het gebruik van of de behoefte aan uitleg over de juridische modellen kun je gratis gebruikmaken van de Juridische Helpdesk van Bol Juristen. Zij zijn bereikbaar per e-mail via juristen@boljuristen.nl of telefonisch op 088-1211211.

Wie wordt gehoord in coronatijden?

Onlangs meldde een lid dat de Belastingdienst een uitspraak op bezwaar wilde verdagen naar een later tijdstip omdat het door de coronavoorschriften niet mogelijk was een hoorgesprek te voeren. Het lid vond dit geen goed idee, zeker omdat bij dezelfde klant een ander bezwaarschrift was afgewikkeld door middel van een telefonisch hoorgesprek. Wat zijn nu de regels voor het horen?

Op grond van artikel 7:2 AWB moet de indiener van een bezwaarschrift door het bestuursorgaan worden gehoord, voordat een uitspraak op bezwaar kan worden gedaan. Het Besluit Fiscaal Bestuursrecht bepaalt in paragraaf 9, onderdeel 1, dat de Belastingdienst ook moet horen als het niet helemaal duidelijk is of het bezwaarschrift niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is. Uiteraard hoeft niet gehoord te worden als de Belastingdienst volledig aan het bezwaar tegemoet komt.

Het verdagen van de termijn voor het doen van uitspraak op bezwaar vanwege het horen

De termijn voor het doen van uitspraak op een ingediend bezwaar eindigt zes weken na het einde van de bezwaartermijn, zo bepaalt artikel 7:10 lid 1 AWB. Schat de inspecteur in dat hij de gestelde termijn niet haalt, dan kan hij eenmalig de termijn verlengen met zes weken (artikel 7:10 lid 3 AWB). Als deze verlenging niet voldoende is, kan de inspecteur alleen in overleg met (alle) belanghebbenden de termijn voor het doen van uitspraak verder verdagen (artikel 7:10 lid 4 AWB). Een uitzondering hierop geldt als uitstel nodig is vanwege procedurevoorschriften (denk aan het horen). Met andere woorden, als horen niet mogelijk is, dan mag de inspecteur de termijn nog een tweede keer verdagen.

Eisen aan het horen en aan het horen verbonden rechten

Bedacht moet worden dat belanghebbende voorafgaand aan het horen het recht heeft op dossierinzage (artikel 7:4

lid 2 AWB). Het horen moet altijd plaats vinden door een inspecteur die niet betrokken is geweest bij het tot stand komen van de aanslag waartegen bezwaar wordt gemaakt (artikel 7:5 lid 1 AWB).

In het verleden was er discussie of het horen in persoon moest plaats vinden of dat het ook mogelijk zou zijn om telefonisch te horen. Tot 2012 waren lagere rechters van mening dat telefonisch horen in strijd was met het bepaalde in artikel 7:2 AWB. Daarna werd veelal geoordeeld dat telefonisch horen (ook in belastingzaken) mogelijk moest zijn. De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 14 december 2018 (ECLI:NL:HR:2018:2306) geoordeeld dat telefonisch horen ook voldoet. Wel moet belanghebbende hierom verzoeken. Uiteraard is bij telefonisch horen geen dossierinzage mogelijk.

Conclusie

De inspecteur kan de termijn voor het doen van uitspraak verdagen. Hij mag opnieuw verdagen als er geen mogelijkheid is om te horen ter inspectie in verband met de getroffen coronamaatregelen. Dat houdt echter niet in dat een belastingplichtige hiermee moet instemmen. Is de belastingplichtige van mening is dat telefonisch gehoord kan worden, dan moet de inspecteur hiermee instemmen. Weigert de inspecteur om telefonisch te horen, dan kan met een beroep op de Wet Dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen een belastingplichtige de inspecteur in gebreke stellen. Veelal zal dat voldoende zijn om toch over te kunnen gaan tot horen.

In deze rubriek behandelen we veelgestelde vragen op het discussieforum van het Fiscaal Kennisplatform. Als RB-lid kun je hier discussiëren met andere leden over je fiscale praktijk. Leden helpen leden. Je bereikt het discussieforum door in te loggen op je account op RB.nl. Daarnaast is er de helpdesk van Bureau Vaktechniek. Onze fiscalisten helpen je met name door collegiaal te overleggen, te 'klankborden' en eventueel door te verwijzen naar specialisten.

Drs. Peter Goossens RB
Bureau Vaktechniek



Opleiden | PE Uitgelicht

Uitslag Pilot LSB

De pilot LSB is eind juni 2020 afgerond. Gedurende het afgelopen jaar hebben we getest of we LSB's via een webinar konden aanbieden, en hoe dat beviel onder de leden. Goed, zo bleek! We gaan hier dus mee door, vanaf 2021 hopelijk ook weer in combinatie met fysieke bijeenkomsten. Voor nu nog even alleen in digitale vorm.

We zijn er enthousiast over dat de digitale vorm (ook in coronatijd) zo goed is ontvangen. Het helpt niet alleen het bureau in de organisatie, het ontlast ook de sprekers en het biedt meer leden de kans om een Landelijke Studiebijeenkomst bij te wonen. Een positieve ontwikkeling dus!

Geslaagd!

In april is er weer een flinke groep geslaagd voor een van onze opleidingen. Vanwege de coronacrisis moesten ze het helaas zonder diploma-uitreiking stellen. Om de opleiding toch een feestelijk einde te geven, stuurden we relatie-manager Arjan ten Elzen op pad om diploma's persoonlijk te overhandigen. Hij ging alle provincies in Nederland af en heeft aan 75 geslaagden het diploma overhandigd. Hiervoor legde hij zo'n 3.600 km af en kwam hij bij leden thuis én op kantoor.

Leuke feitjes:

- Jongste geslaagde: 24 jaar
- Oudste geslaagde: 68 jaar
- Een stel deed examen; ze slaagden allebei
- De studietijd voor een opleiding varieerde van 2,5 tot 11 jaar
- Eén geslaagde ontving twee diploma's: zowel voor de RB- als de masteropleiding

Dit organiseert het RB rondom Prinsjesdag

Over een paar weken is het zover: Prinsjesdag. We kijken uit naar de presentatie van alle nieuwe wetsvoorstellen en belastingplannen. Gewoonlijk komen daar vele acties uit, en wij verwachten dat dit jaar niet anders zal zijn. Hoe ben je snel op de hoogte van alle veranderingen? Wij helpen je daarbij en organiseren de volgende bijeenkomsten:

- Prinsjesdag Pils: een webinar op de avond van Prinsjesdag, waar enkele fiscale specialisten een eerste reactie geven op de plannen.
- Actualiteitenbijeenkomst Rijksbegroting: een hybride bijeenkomst die je zowel fysiek kunt bijwonen als online kunt volgen. Bij deze bijeenkomst zitten onze fiscalisten van Bureau Vaktechniek als moderators in de zaal om onlinevragen door te spelen naar de spreker.
- Actualiteitenbijeenkomst Prinsjesdag: onze fiscalisten van Bureau Vaktechniek geven een interactief webinar over alle wijzigingen die in het Belastingplan 2021 zijn genoemd.

Drie bijeenkomsten je niet wilt missen. Meer informatie hierover vind je (binnenkort) op RB.nl. Houd de website dus goed in de gaten!



Even voorstellen: Manon Staal

Wie zijn de Jong RB-leden en wat houden hen bezig? In deze rubriek maak je kennis met een van de Jong RB-leden.

Wat heb je gestudeerd?

'Ik heb eerst een hbo-opleiding bedrijfskunde gedaan en vervolgens heb ik in 2016 de master fiscale economie gehaald. De master heb ik gekozen omdat ik tijdens mijn hbo-opleiding erachter kwam dat mijn passie ligt bij de fiscaliteit en ik mij hierin wilde specialiseren.'

Waar werk je en waarom?

'Ik werk nu anderhalf jaar bij HLB Van Daal en heb daarvoor bij twee andere advieskantoren gewerkt. Werken voor het mkb vind ik ontzettend leuk en geeft me energie. Ik vind het leuk en uitdagend om iedere dag in de actualiteit te werken en om veel diversiteit in mijn werk te hebben. Je levert steeds maatwerk. Je krijgt bijvoorbeeld te maken met familiebedrijven, waar je aan tafel komt met de dga om hem/haar te adviseren over allerlei verschillende fiscale aspecten van hun bedrijf.'

Waarom ben je lid van het Register Belastingadviseurs (RB)?

'Ik vind het belangrijk om te werken aan mijn eigen ontwikkeling en zowel mijn

vaktechnische vaardigheden als mijn soft skills te ontwikkelen. Het RB geeft me hier de mogelijkheden voor. Mijn enthousiasme voor het RB komt ook voort uit dat ik bij deze beroepsorganisatie andere jonge fiscalisten kan ontmoeten en met hen kan sparren.'

Je bent lid van de jongerencommissie. Wat wil je bereiken in deze commissie?

'Allereerst wil ik het RB zichtbaarder en aantrekkelijker maken voor jonge fiscalisten. Tijdens je studie leer je de vaktechniek, maar het werken in de fiscaliteit vraagt meer van je. Daarom wil ik andere jonge fiscalisten laten zien hoe je bij het RB kunt ontwikkelen op zowel fiscaal als persoonlijk vlak. Ook wil ik meedenken in hoe een goed opleidingsprogramma er voor hen uit ziet: zodat zij zich kunnen ontwikkelen op het vlak waar zij behoefte aan hebben.

Met de jongerencommissie willen we op termijn bereiken dat andere partijen Jong RB weten te vinden om te sparren over gezamenlijke thema's met een fiscale invalshoek. Door samen te werken met andere belangenorganisaties, wil ik meer invloed uitoefenen op de politiek en daar ook als sparringpartner optreden.

Jong RB is een professioneel netwerk voor jonge leden (tot en met 35 jaar) van het Register Belastingadviseurs. Er worden jaarlijks diverse bijeenkomsten georganiseerd waarbij het accent ligt op de fiscale actualiteit en je persoonlijke ontwikkeling. Ook is er volop gelegenheid om te netwerken met andere jonge belastingadviseurs.

Momenteel zijn we bezig met een traject om onze visie, doelen en standpunten op papier te krijgen. In dit kader zijn we onder andere bezig met een visiestuk op het belastingstelsel. De volgende stap is deze visie en standpunten bespreken met andere jonge fiscalisten. Door input bij hen op te halen en dit te vertalen naar concrete speerpunten of visiedocumenten, kunnen we zorgen dat ook hun stem wordt gehoord. Vervolgens is het doel om onze opgestelde plannen te realiseren. Het vooruitzicht dat dit lukt, geeft mij veel motivatie.'

Hoe vind je het om belastingadviseur te zijn en waarom? Uit welk deel van je werk haal je de meeste energie?

'Voor de klant een fiscale optimale ondernemersstructuur bedenken en dit advies realiseren geeft mij veel energie. Pas als de klant tevreden is, ben ik dat ook. Ook vind ik het leuk om startende fiscalisten te begeleiden. We hebben op de vestiging waar ik werk drie werkstudenten. Ik vind dat goede begeleiding aan het begin van je carrière bij draagt aan een snellere ontwikkeling, daar heb ik ook veel profijt van gehad. Daarom vind ik het belangrijk om de kennis die ik vergaar, weer te delen met deze werkstudenten.'

Waar hoop je over tien jaar te staan in je carrière?

'Mijn ambitie is om toe te werken naar een eigen klantenportefeuille. Op dit moment zit ik in de fase dat ik steeds meer zelfstandig adviezen uitwerk en deze ook realiseer. Uiteindelijk vind ik het mooi om helemaal zelfstandig een uitdagende klantenportefeuille te kunnen bedienen en samen met een team deze klanten op diverse gebieden te adviseren. Daarbij wil ik dan ook de jongere adviseurs in mijn team helpen bij hun ontwikkeling om daar zelf ook weer van te leren.'



Boeken

Eigendomsgrondrecht en Belastingen

Auteur: dr. T.C. Gerverdinck

Uitgever Wolters Kluwer

ISBN: 978 90 13 15920 2

Prijs: € 89,95

Praktisch nut	7
Wetenschappelijk niveau	7
Actualiteit	8
Leesbaarheid	8
Presentatie	7
Prijs-kwaliteit-verhouding	6
Bedoeld voor	algemene praktijk



'Eigendomsgrondrecht en belastingen' is een thema dat aan de ene kant ver zal staan van de dagelijkse praktijk van de RB-adviseur, maar aan de andere kant zal menig RB-adviseur mee hebben gedaan aan de 'massaal-bezwaar' procedures over de houdbaarheid van Box 3. Dit boek gaat overzichtelijk en prettig leesbaar in op de botsing tussen heffingsbevoegdheid van landen enerzijds en de eigendomsbescherming van haar burgers anderzijds.

Het boek biedt dan ook een uitstekend overzicht van de (on-) mogelijkheden van een beroep op het recht van ongestoord genot van eigendom in het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) en het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie. Daarbij worden de gevallen waarbij zo'n beroep wel slaagde (in Nederland bijvoorbeeld bij de 'Fierensmarge' in de WOZ en de stapeling van forfaits bij verhuurd onroerend goed in Box 3) en de gevallen waarbij dit beroep niet slaagde (in Nederland bijvoorbeeld bij de 'eenmalige crisisheffing') uitgebreid geanalyseerd. De schrijver legt bloot dat in het licht van de jurisprudentie uit 'Straatsburg' op de invulling door de Nederlandse Hoge Raad nog wel eens wat valt af te dingen. Ook wordt duidelijk dat zo'n beroep niet alleen op regelniveau, maar juist ook in individuele gevallen in de uitvoerings- en invorderingssfeer soelaas kan bieden en dat ook rente- en schadevergoedingen op basis van het EVRM tot de mogelijkheden behoren.

*Door: mr. Lucas Blom RB
en mr. drs. Martin Klomp RB*

Eindoordeel: ■ ■ ■ ■ ■

Het ondernemers- en ondernemingsbegrip in de Wet IB 2001

Auteur: mr. M.M. de Reus

Uitgever Wolters Kluwer

ISBN: 978 90 13 15878 6

Prijs: € 79,95

Praktisch nut	8
Wetenschappelijk niveau	8
Actualiteit	8
Leesbaarheid	8
Presentatie	8
Prijs-kwaliteit-verhouding	8
Bedoeld voor	generalist/mkb-adviseur



Onlangs bezocht ik met een cliënt de Belastingdienst. Op tafel lag de vraag of mijn cliënt, een uitgever, wel als ondernemer kwalificeerde voor de Wet IB 2001. Mijn cliënt had in zijn eerste jaar als ondernemer gewerkt aan de uitgave van een boek. Hij had dat jaar een bescheiden verlies. Wel had hij meer dan 1.225 uur in de eigen onderneming gewerkt. De inspecteur vond dat mijn cliënt geen ondernemer was. Ik voerde aan dat mijn cliënt in de komende jaren naar alle waarschijnlijkheid een meer dan behoorlijke winst zou behalen. De inspecteur vroeg of mijn cliënt zijn werk met plezier deed. Mijn cliënt vertelde vol enthousiasme over zijn vak. Dat had hij beter niet kunnen doen. De inspecteur oordeelde dat de subjectieve voordeelsverwachting ontbrak omdat, zo concludeerde hij, mijn cliënt er vooral plezier aan beleefde en het dus eigenlijk een hobby was. Geld verdienen was bijzaak.

Je zult begrijpen dat ik het voorliggende boek met interesse heb gelezen. Het ondernemingsbegrip in de Wet IB 2001 is niet scherp is afgebakend. De daarvoor geldende voorwaarden en de invulling daarvan worden vooral ontleend aan de rechtspraak. In

deze uitgave vind je een overzicht en beschouwing van de ontwikkelingen in wet- en regelgeving en jurisprudentie van de voorwaarden voor het bestaan van een objectieve onderneming. Uiteraard wordt ook de afbakening van de onderneming met twee andere bronnen van inkomen, loon uit dienstbetrekking en resultaat uit overige werkzaamheden, besproken. Het boek leest prettig. Wat ons betreft had het twee keer zo dik mogen zijn. Misschien iets meer aandacht voor diffuse situaties zoals als de maatschap, cv en llp?

*Door: mr. Marco Dijkstra RB
en mr. Marcel van Galen RB*

Eindoordeel: ■ ■ ■ ■ ■

In de boekenrubriek geven ervaren vakmensen op persoonlijke titel hun mening over recent verschenen (fiscale) boeken:

- Twee beoordelaars recenseren een boek.
- Zij kennen cijfers toe voor bijvoorbeeld leesbaarheid, actualiteit en niveau.

De recensenten geven een eindoordeel:

Anrader	■ ■ ■ ■ ■
Goed	■ ■ ■ ■
Redelijk	■ ■ ■
Matig	■ ■
Afrader	■

Slim verzekeren?

Beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor de RB belastingadviseur.

Efficiente combinatie.

De verzekering is een slimme combinatie van beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid. De beroepsaansprakelijkheidsverzekering biedt dekking voor financiële schade die uw opdrachtgever loopt door een fout in uw advisering. De bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering (AVB) biedt dekking voor materiële en letselschade aan derden.

Voor wie bestemd?

De verzekering is ontwikkeld voor de register belastingadviseur. RB-leden profiteren van een aantrekkelijke premie en bovendien een jaar gratis inloop-dekking. Nevenwerkzaamheden kunt u (vaak kosteloos) meeverzekeren. Denk aan dekking voor juridisch advies (voorwaarde WO Rechten). Neem contact op voor andere bijzondere werkzaamheden.



Stel uw verzekering samen en bereken uw premie op www.rb.covermij.nl

cover rb

010 - 333 1151

rb@covermij.nl

Covermij BV werkt met een team van specialisten in beroepsaansprakelijkheid gericht op specifieke beroepsgroepen.



Erasmus Universiteit Rotterdam
verzorgt de Postacademische MasterCourse

Vastgoed Fiscaal

Werkt u in de zakelijke vastgoedsector en wilt u zich ontwikkelen in de fiscale aspecten van vastgoed? Dan is deze MasterCourse iets voor u. Gespecialiseerde docenten geven u meer kennis in de fiscaliteit rond aankoop, bezit, verkoop en beleggen in onroerende zaken.

De MasterCourse wordt gehouden van 4 januari tot 19 april 2021. Zie het programma op onze website. Een middag en avond per week op maandag op de campus van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daarna is het tijd voor het schrijven van een paper welke verdedigd kan worden in september 2021.

Aanmelden via feibv@ese.eur.nl

www.feibv.nl/vastgoed



Ben jij op zoek naar fiscaal talent?

TAX-
JOBS
.NL



Wij helpen je graag! Plaats je stage- en startersvacatures op [Tax-jobs.nl](https://tax-jobs.nl) óf zoek in onze database vol jonge talenten die staan te trappelen om voor jou aan de slag gaan!

Tax-jobs.nl wordt mogelijk gemaakt door Register Belastingadviseurs.

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■